

ΤΖΑΝΕΤ ΓΕΛΕΝ
Γυναικεία κατάκτηση στην οικονομία

Από τη στιγμή που αναλαμβάνει το υπουργείο Οικονομικών της υπερδύναμης, η Τζανέτ Γέλεν θα καταγράψει όχι μόνο τη δεύτερη πρωτιά της σταδιοδρομίας της, αλλά και μία ακόμη γυναικεία κατάκτηση στον χώρο της οικονομίας, που παραμένει ανδροκρατούμενος. Η κ. Γέλεν υπήρξε η πρώτη γυναίκα που ανέλαβε επικεφαλής της ομοσπονδιακής τράπεζας των ΗΠΑ. **Σελ. 11**

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ
Ανάπτυξη μέσω Ταμείου Ανάκαμψης

Υψηλή 10% φέτος και ανάκαμψη 4,2% το 2021 και 4,8% το 2022 προβλέπει η ενδιάμεση έκθεση νομισματικής πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος, την οποία υπέβαλε στη Βουλή ο διοικητής Γιάννης Στουρνάρας. Σύμφωνα με την έκθεση, οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης θα ενισχύουν ετησίως κατά 2,3% το ΑΕΠ και κατά 2,5% την απασχόληση το διάστημα 2021-2026. **Σελ. 16**

KINA
Αγκάθια χρέους στο δρόμο του μεταξίου

Τον Μάιο του 2017, ο πρόεδρος της Κίνας, Σι Τζίνπινγκ, ανακίνωσε ότι εγκαινιάζει το «σχεδίο του αιώνα». Το φιλόδοξο σχέδιο που έγινε γνωστό ως «ο νέος Δρόμος του Μεταξίου». Τα τελευταία στοιχεία δείχνουν, όμως, ότι η πραγματικότητα δεν συνάδει με το όραμά του. Το σχέδιο κινδυνεύει να εξελιχθεί στην πρώτη υπερπόντια κρίση χρέους της Κίνας. **Σελ. 9**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Στο λεπίδι των κομμάτων ο προϋπολογισμός

Ανοικτά όλα τα ενδεχόμενα – Πολύ πιθανόν να κριθεί στη μία ψήφο – Εντάσεις, διαφωνίες και πολλές τροπολογίες

Ο φετινός προϋπολογισμός είναι καθαρά πολιτικός, με εντάσεις διαφωνίες και εκκλήσεις που καταδεικνύει πως ο προεκλογικός έχει ήδη αρχίσει και πως ο προϋπολογισμός θα εξαρτηθεί στην ψήφο. Το ΕΛΑΜ έκανε την έκπληξη και έδωσε χέρι βοηθείας

στην κυβέρνηση, υπερψηφίζοντας τον προϋπολογισμό, ενώ η ΕΔΕΚ και η Συμμαχία Πολιτών –των οποίων η ψήφος θεωρείτο ρυθμιστική– δεν έχουν ακόμη ξεκαθαρίσει τι θα κάνουν. Σαφή απάντηση για το αν στηρίζουν ή όχι τον προϋπολογισμό δεν

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΟΥΖΟΣ
Ενδεχόμενη καταψήφιση θα βάλει φρένο σε σωρεία αναπτυξιακών έργων.

έδωσαν ούτε η Αλληλεγγύη, αλλά ούτε και η Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, ασχέτως έστω κι αν στο παρασκήνιο θεωρούνται για την κυβέρνηση παράταξη δεσμομένοι. Ουδείς μπορεί να πει με σιγουριά κατά πόσον θα εγκριθεί ή θα καταψηφισθεί ο

προϋπολογισμός, αφού ακόμη και μία ψήφος θα μπορούσε να γυρίσει την πλάστιγγα. Μέχρι και την υστέρηση θα παραμένουν ανοικτά όλα τα ενδεχόμενα. Αν δηλαδή θα περάσει, αν θα εγκριθεί με τροπολογίες ή αν θα καταψηφιστεί. **Σελ. 4, 5**

PHILIPPOU AUDITORS

Ελεγκτική εταιρεία με υψηλές υπηρεσίες

Παρά το πλήγμα στην οικονομία από την πανδημία, Κύπριοι με επιτυχημένη καριέρα στο εξωτερικό τολμούν να επενδύσουν στον τόπο τους. Ένας από αυτούς ο Ανδρέας Φίλιππου, ο οποίος έχει δημιουργήσει ελεγκτική εταιρεία, η οποία όμως παρέχει υπηρεσίες επιπέδου «Big 4». Τι χαρακτηρίζει «Boutique Audit Firm». Αναφέρεται στην πορεία της οικονομίας και στα κίνητρα που πρέπει να δοθούν για προσέλκυση επενδυτών. **Σελ. 8**

Το πολυκλαδικό προφίλ ελληνικών επιχειρήσεων

Πολυεθνικές εταιρείες τροφίμων και ποτών απευθύνονται πλέον με διάφορες πλατφόρμες απευθείας στον καταναλωτή, τα σουπερ μάρκετ εξελίσσονται σε εστιατόρια, τράπεζες και σημεία φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων, ενώ τα πρατήρια καυσίμων μετατρέπονται σε μικρά σουπερ μάρκετ για να ψωνίζει ο πελάτης όσο φορτίζει το αυτοκίνητό του. **Σελ. 15**

Σε υποτίμηση του πέσο προχωρεί η Αβάνα

Σε δραματική υποτίμηση του πέσο ετοιμάζεται να προχωρήσει η Κούβα. Από 1ης Ιανουαρίου το πέσο Κούβας, που οι αρχές έχουν έως τώρα διατηρήσει τεχνητά σε ισοτιμία 1:1 προς το δολάριο, θα υποτιμηθεί ραγδαία και ένα δολάριο θα αγοράζει 24 πέσο. Πρόκειται για την ίδια ισοτιμία στην οποία ανταλλάσσονταν έως τώρα το δεύτερο και παράλληλο νόμισμα της χώρας, το μετατρέψιμο πέσο, το οποίο εφεξής καταργείται. **Σελ. 10**

ΕΛΛΑΔΑ

Με οξυγόνο από το κράτος οκτώ στις 10 επιχειρήσεις

Οκτώ στις δέκα επιχειρήσεις και ένας στους τρεις εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα, επιβιώνουν με τηστήριξη του κράτους. Επί της ουσίας, το 32,6% των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα που εργάζονται στις πληττόμενες επιχειρήσεις βρίσκεται σε αναστολή σύμβασης και λαμβάνει την αποζημίωση ειδικού σκοπού, καθώς και τα υπόλοιπα μέτρα ενίσχυσης όπως για παράδειγμα τη μείωση ενοικίου και την αναστολή καταβολής ρυθμισμένων δόσεων. Οι συνέπειες της κρίσης στην αγορά είναι τρομακτικές και αναμένεται να συνεχισθούν και το 2021. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών, 800.000 επιχειρήσεις έχουν υποστεί σημαντικές απώλειες τζίρου από την αρχή της πανδημίας, εξέλιξη που αναμένεται να συνεχισθεί και κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους όπως εκτιμούν. Από τις επιχειρήσεις αυτές, οι 210.000 έχουν κλείσει με κρατική εντολή και οι υπόλοιπες περίπου 600.000 στη λίστα με τους πληττόμενους ΚΑΔ. Το σύνολο των εργαζομένων στις παραπάνω επιχειρήσεις ανέρχεται σε 1.500.000, εκ των οποίων 647.871 είναι σε αναστολή σύμβασης. **Σελ. 19**

Εγκαταλείπουν το City τράπεζες και επενδυτικές

Στην πόρτα της εξόδου από το Ηνωμένο Βασίλειο ενόψει Βrexit συνωστίζονται μεγάλες διεθνείς τράπεζες και χρηματοπιστωτικές εταιρείες, ώστε να ενισχύσουν την παρουσία τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς το City χάνει τον τίτλο του χρηματοοικονομικού κόμβου στην περιοχή. Η Φρανκφούρτη φαίνεται πως θα είναι η μεγάλη κερδοφόρα αυτής της διαδικασίας, ενώ και το Παρίσι έχει μπει με...φύρα στον χάρτη των «νικητών» από τις ανακατατάξεις στο βρετανικό χρηματοπιστωτικό κέντρο. **Σελ. 13**

Εσοδα άνω των 20 εκατ. θα έχει το κράτος από άδειες 5G

Αυριο ο πλειστηριασμός **Το πρώτο** βήμα για παραχώρηση τεσσάρων αδειών 5G στην Κύπρο θα γίνει αύριο το πρωί. Στον πλειστηριασμό θα λάβουν μέρος τέσσερις εταιρείες: η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, η EpicLtd, η Cablenet Communication Systems PLC και η Primetel PLC. Τα κρατικά έσοδα από την παραχώρηση των αδειών αναμένεται να ξεπεράσουν τα 20 εκατ ευρώ. **Σελ. 3**

Καμπάνια ενημέρωσης πολιτών υπέρ του εμβολιασμού

Πονοκέφαλος οι αρνητές **Την επικοινωνιακή** πολιτική του υπέρ του εμβολιασμού ετοιμάζει το υπ. Υγείας. Προς την επίτευξη του στόχου αυτού, θα επιστρατευτεί και η τεχνολογία, ενώ το ρόλο της ενημέρωσης θα αναλάβουν επιστήμονες που έχουν ενεργό ρόλο στην διαδικασία διαμόρφωσης του πλάνου του εμβολιασμού. Σημαντική θα είναι και η βοήθεια επαγγελματιών της κοινωνιολογίας της υγείας. Πονοκέφαλος οι αρνητές του εμβολίου. **Σελ. 6**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Έτος προκλήσεων και αισιοδοξίας το 2021

Η χρονιά που σε λίγες μέρες μας αποχαιρετά υπήρξε μια περίοδος που δοκίμασε όσο τίποτε άλλο την ευρωζώνη, προκαλώντας συρρίκνωση της τάξης του 15% στο πρώτο εξάμηνο και καταγράφοντας τη μεγαλύτερη ύφεση στην ιστορία της Ένωσης. Η αισιοδοξία που προκαλεί η εμφάνιση του εμβολίου και η εκκίνηση της ευρείας διάθεσής του σημειώνεται στα θετικά. Επίσημα χείλι της ΕΚΤ, όμως, δεν διστάζουν να χαρακτηρίσουν το 2021 ακόμη ένα έτος όπου θα δεσπόζει η πανδημία και θα συνεχιστεί να καθορίζει την πορεία των πραγμάτων. Η μετάβαση από την πανδημία στη νέα κανονικότητα, την οποία κανένας δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει σήμερα, θα είναι μια κρίσιμη πε-

ρίοδος κατά την οποία τα μέτρα στήριξης θα πρέπει να συνεχίσουν προσφέροντας ορατότητα και σταθερότητα. Το 2021 ο ρόλος των νομισματικών και δημοσιονομικών αρχών θα είναι ακόμη πιο σημαντικός για να κρατηθεί η οικονομία, που σύντομα θα μετρά 12 και πλέον μήνες πανδημίας, με την κόπωση να είναι εμφανής σε όλα τα επίπεδα. Η στήριξη που έχουν προσφέρει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η ΕΚΤ, υπήρξε συντονισμένη και αποτελεσματική αποτρέποντας τα χειρότερα και πρέπει να συνεχιστεί για όσο καιρό χρειαστεί μέχρι να επέλθει η συνολική ανάκαμψη της οικονομίας. Για το σύνολο του έτους, η μείωση στο ΑΕΠ της ευρωζώνης εκτιμάται λίγο πάνω από το 7%, ενώ η

ανάπτυξη για το 2021 έχει αναθεωρηθεί εκ νέου προς τα κάτω και σήμερα βρίσκεται λίγο κάτω από το 4%. **Ιδιαίτερο ενδιαφέρον** για τη συνέχεια παρουσιάζουν οι εκτιμήσεις της Φρανκφούρτης για την πορεία του πληθωρισμού την επόμενη περίοδο, με τις εκτιμήσεις να κάνουν λόγο για αρνητικά επίπεδα το 2021 προτού δούμε θετικό πληθωρισμό 1,1% το 2022 και 1,2% το 2023. Οι εκτιμήσεις για την πορεία του πληθωρισμού πολύ απλά μας λένε ότι η ζήτηση τα επόμενα χρόνια θα είναι αναμικτή, γεγονός που θα επηρεάσει τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα. Η αβεβαιότητα που καταγράφεται σε όλα τα επίπεδα αποτελεί σήμερα το μεγαλύτερο εμπόδιο για την ανάκαμψη. Οι

Ευρωπαίοι παρουσιάζονται, σύμφωνα με έρευνες που πραγματοποιεί η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, επιφυλακτικοί να καταναλώσουν διατηρώντας τα υφιστάμενα επίπεδα σημαντικά χαμηλότερα από προηγούμενα χρόνια. Αποτελεί, συνεπώς, κρίσιμο παράγοντα επιτυχίας η διατήρηση των συνθηκών χρηματοδότησης επιχειρήσεων και νοικοκυριών σε εννοικά επίπεδα τόσο όσον αφορά στο κόστος αλλά και την εύκολη πρόσβαση που προσφέρουν τα προγράμματα στήριξης της φερεγγυότητας των δανειζόμενων. Η τελευταία απόφαση της ΕΚΤ για διεύρυνση και επέκταση των μέτρων που εφαρμόζει εδώ και καιρό κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση και αποτελούν ορθές πολιτικές

επιλογές. Την ίδια στιγμή, η πτώση που παρατηρείται και θα συνεχιστεί στις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα, θα πρέπει να αναχαιτιστεί και να καλυφθεί από την αύξηση των δημόσιων επενδύσεων. **Το ευρωπαϊκό ταμείο ανάκαμψης**, που ξεκίνησε στην τελευταία Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, λειτουργεί υποστηρικτικά για τις απαιτούμενες επενδύσεις ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας. Στο μέλλον, η Ευρώπη επιβάλλεται να αναπτυχθεί με πολύ υψηλότερους ρυθμούς από πριν εάν πρόκειται να εκπληρώσει το χρέος που συσσωρεύσει όλο αυτό το διάστημα και θα συνεχίσει να συσσωρεύει, ως βαριά κληρονομιά αυτής της πανδημίας.

Προειδοποίηση: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας.
Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας.
Προειδοποίηση: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Στηρίζουμε την αγορά και ανέγερση πρώτης κατοικίας

Συμμετέχουμε στο Σχέδιο Επιδότησης Επιτοκίων για νέα στεγαστικά δάνεια

Επιδότηση μέρους του επιτοκίου για 4 χρόνια από την Κυβέρνηση

Αποταθείτε σε οποιοδήποτε κατάστημα ή στον λειτουργό πελατείας σας. Περισσότερες πληροφορίες και στο www.hellenicbank.com/stegastiko

Τέσσερις μνηστήρες για ισάριθμες άδειες 5G

Στην γραμμή εκκίνησης η διαδικασία πλειστηριασμού για τα δίκτυα πέμπτης γενιάς

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Μέσα στο 2021, σύμφωνα με τα πιο αισιόδοξα σενάρια, η Κύπρος εισέρχεται στον αστερισμό των δικτύων κινητής τηλεφωνίας πέμπτης γενιάς. Το περιβάλλον 5G το οποίο συνεχίζει να διχάζει παγκοσμίως τους πολίτες, ετοιμάζεται να εισέλθει στην καθημερινότητα των τηλεπικοινωνιών φέρνοντας μαζί του επαναστατικές καινοτομίες σε όλο, σχεδόν, το φάσμα της κοινωνικής, επαγγελματικής και οικονομικής δραστηριότητας.

Στον πλειστηριασμό θα λάβουν μέρος η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, η Eric, η Cablenet και η Primetel. Τα κρατικά έσοδα από την παραχώρηση αναμένεται να ξεπεράσουν τα 20 εκατ. ευρώ.

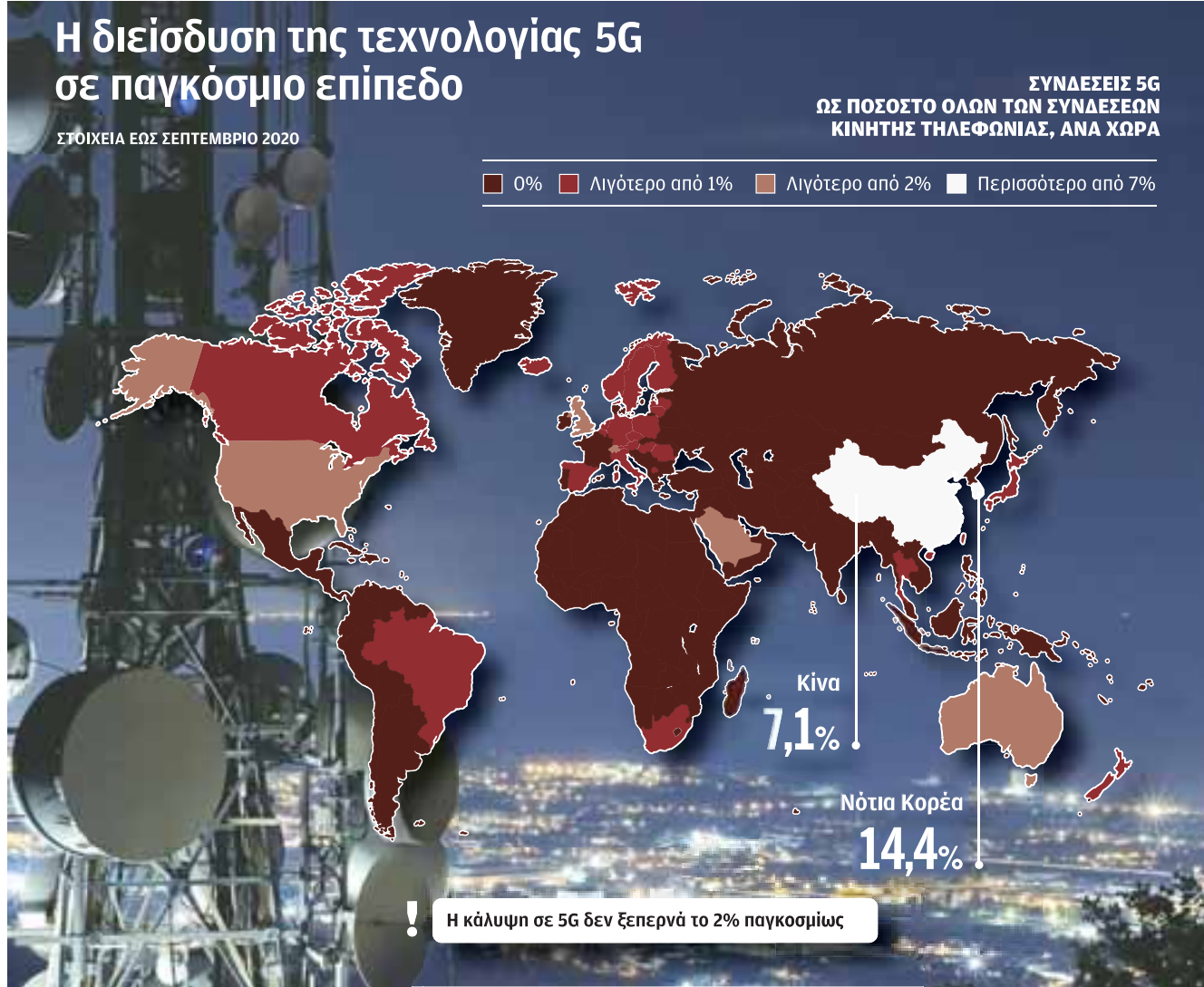
Η προοπτική ασύλληπτων, με τα σημερινά δεδομένα, ταχυτήτων στο κομμάτι μεταφοράς δεδομένων, πρακτικά αναμένεται να διαφοροποιήσει ριζικά τις αυξανόμενες με γοργούς ρυθμούς τηλεπικοινωνιακές ανάγκες, με πρακτικές εφαρμογές σε μια σειρά υπηρεσιών από την υγεία, την καθημερινότητα στους δρόμους, την τηλεκαπαίδευση αλλά και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Την

Πέμπτη το πρωί θα γίνει το πρώτο βήμα προκειμένου να παραχωρηθούν οι τέσσερις άδειες πέμπτης γενιάς, στους ενδιαφερόμενους παρόχους. Ωστόσο, το πιο καθοριστικό βήμα για εισαγωγή του 5G στην Κύπρο αναμένεται να γίνει προς τα τέλη του 2021 αρχές 2022, όταν οι εταιρείες οι οποίες θα πλειοδοτήσουν θα είναι έτοιμες να δώσουν στην αγορά και τους πελάτες τους, εξελιγμένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες.

Η έναρξη των διαδικασιών εισαγωγής του 5G, ωστόσο, σημαδεύτηκε από αντιδράσεις μερίδας των πολιτών, κυρίως για επιπτώσεις του φάσματος συχνοτήτων στην υγεία, ενώ προσέλαβε και πολιτικές προεκτάσεις λόγω των έντονων αντιδράσεων, από πλευράς ΗΠΑ, για τα συστήματα υποδομών του δικτύου πέμπτης γενιάς από κινέζικες εταιρείες. Ένα ζήτημα που πήρε διαστάσεις ένκα της κόντρας Πεκίνου-Ουάσινγκτον, ενώ κατέστη ένα από τα σημαντικά θέματα της αμερικανικής διπλωματίας, ανά τον κόσμο με φιλικές παραινέσεις, στην καλύτερα των περιπτώσεων, προς τις χώρες του δυτικού μπλοκ εγείροντας θέματα ασφάλειας των υποδομών με κινεζική προέλευση.

Ο πλειστηριασμός

Η διαδικασία παραχώρησης των τεσσάρων αδειών 5G θα ξεκινήσει την Πέμπτη το πρωί και θα ολοκληρωθεί, εκτός απροόπτου, το απόγευμα της ίδιας μέρας. Με βάση τον αριθμό, των υπό παραχώρηση αδειών αλλά και των ενδιαφερόμενων παρόχων, η διαδικασία χαρακτηρίζεται εύκολη και ο οποίος ανταγωνισμός

αναμένεται να εμφανισθεί στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε μιας από τις τέσσερις άδειες. Όπως μας εξηγήθηκε οι τέσσερις άδειες δεν είναι ίδιες και διαφέρουν ανάλογα με το φάσμα συχνοτήτων, της κάθε μιας.

Οι εταιρείες αναμένεται να διεκδικήσουν τις άδειες με βάση το πελατολόγιό τους. Π.χ η Cyta αναμένεται να διεκδικήσει άδεια με μεγάλο φάσμα συχνοτήτων προκειμένου να είναι σε θέση να καλύπτει τις ανάγκες των πελατών της. Η επίσημη κατοχύρωση των αδειών θα γίνει και τυπικά μέσα στον Ιανουάριο όπου οι εταιρείες θα ξεκινήσουν την ανάπτυξη των υποδομών τους. Ως προς το ζητούμενο, το χρόνο έναρξης λειτουργίας του 5G στην Κύπρο, οι εταιρείες είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικές ή αποφεύγουν να αποκαλύψουν την ημερομηνία για λόγους ανταγωνισμού. Ωστόσο, κατά προσέγγιση λέγεται πως το 5G μπορεί να συμπερι-

ληφθεί στα εμπορικά πακέτα ακόμα και μέσα στο 2021.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία στον πλειστηριασμό για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων (700 MHz, 3,6 GHz) για την Ίδρυση και Λειτουργία Δικτύων Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών για την Παροχή Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Κωδ. Αναφ. THE Δ1/2020) θα λάβουν μέρος:

- Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου
- Eric Ltd
- Cablenet Communication Systems PLC
- Primetel PLC

Το ακριβές τιμήμα για την παραχώρηση των τεσσάρων αδειών 5G θα γίνει γνωστό μετά την ολοκλήρωση του πλειστηριασμού. Ωστόσο, όπως αναφέρεται στους όρους του πλειστηριασμού, (τιμή εκκίνησης) στα κρατικά ταμεία αναμένεται να εισρεύσουν πάνω από 20 εκατ. ευρώ.

Τιμή Εκκίνησης

- Η Τιμή Εκκίνησης (προσφορά Πρώτου Γύρου) της πλειοδοτικής διαδικασίας ΠΔ1 καθορίζεται στα 6 εκατ. ευρώ και ισούται με την αντίστοιχη Τιμή Επιφύλαξης.
- Η Τιμή Εκκίνησης (προσφορά Πρώτου Γύρου) της πλειοδοτικής διαδικασίας ΠΔ2 καθορίζεται στα 3,5 εκατ. και ισούται με την αντίστοιχη Τιμή Επιφύλαξης.
- Η Τιμή Εκκίνησης (προσφορά Πρώτου Γύρου) της πλειοδοτικής διαδικασίας ΠΔ3 καθορίζεται στα 2,5 εκατ. και ισούται με την αντίστοιχη Τιμή Επιφύλαξης.
- Η Τιμή Εκκίνησης (προσφορά Πρώτου Γύρου) των πλειοδοτικών διαδικασιών της τρίτης φάσης του Πλειστηριασμού καθορίζονται στις €200.000 για την ΠΔ4, €100.000 για την ΠΔ5, €200.000 για την ΠΔ6 και €100.000 για την ΠΔ7.

Οι φιλικές παραινέσεις των Αμερικανών

Οι υποδομές ανάπτυξης των δικτύων πέμπτης γενιάς κατέστησαν για τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, την περασμένη πενταετία, ένα από τα σημαντικά θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από τις φιλικές συμβουλές, αποφυγής υποδομών της κινέζικης Huawei Technologies δεν ξέφυγε η Κύπρος με την εδώ προέβια των ΗΠΑ κατά διαστήματα να προβαίνει σε σχετικές παραινέσεις. Ωστόσο, η Κύπρος κινήθηκε στο πλαίσιο που καθόρισε η Ε.Ε μιας και αρκετά κράτη μέλη και τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί έχουν προχωρήσει στην προμήθεια του εξοπλισμού τους, από την Huawei Technologies. Κάτι ανάλογο συνέβη και με εταιρείες στην Κύπρο. Η Cyta, εταιρεία που ελέγχεται από το κράτος, επέλεξε την ενδιάμεση λύση στήνοντας τις υποδομές του δικτύου 5ης γενιάς με τεχνολογικό εξοπλισμό από την Huawei Technologies και την σουηδική Ericsson. Μια πρακτική που, όπως υποστηρίζεται, από τεχνοκράτες του κρατικού τηλεπικοινωνιακού οργανισμού λαμβάνει υπόψη τις όποιες ανησυχίες εκφράζονται για θέματα ασφάλειας των δικτύων. Συγκεκριμένα ο εξοπλισμός για τον πυρήνα του δικτύου, το έξυπνο και ευαίσθητο κομμάτι, είναι με υπογραφή της Ericsson ενώ το Radio, οι κεραιές δηλαδή, η προμηθευτά τους είναι από την κινέζικη Huawei Technologies. Στο κομμάτι αυτό, όπως λέγεται, η Κύπρος εφαρμόζει αυστηρά το πλαίσιο ασφάλειας της Ε.Ε. Σε διπλωματικό επίπεδο απορρίπτονται να περι παραινέσεων ή πιέσεων από αμερικανικής πλευράς στο θέμα υποδομών του 5G. Οι όποιες αναφορές στον εν λόγω ζήτημα φέρεται να εντοπίζονται στην πλευρά των παρόχων, ωστόσο και εδώ σε καμία περίπτωση δεν γίνεται λόγος για πιέσεις. Η τελευταία δημόσια αναφορά στο ζήτημα από αμερικανικής πλευράς έγινε το Σεπτέμβριο του 2019 σε εκδήλωση του Αμερικανικού Επιμελητηρίου στη Λευκωσία. Εκεί η Αμερικανίδα πρέσβειρα Τζούντι Γκάρμπερ, με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο, δημοσιοποίησε την αντίθεση της Ουάσινγκτον σε ενδεχόμενη συνεργασία με την κινέζικη Huawei, στην ανάπτυξη των υποδομών για το δίκτυο 5G.

Cyta Fiber για τις επιχειρήσεις με ταχύτητες μέχρι και 1 Gbps!

Αξιοποιήστε την τεχνολογία του μέλλοντος στην επιχείρησή σας σήμερα και επιλέξτε ανάμεσα από πέντε πακέτα Internet Business για να απολαμβάνετε:

- εξαιρετικά γρήγορες ταχύτητες σε απίστευτες τιμές,
- άμεση, γρήγορη και ασφαλή μεταφορά μεγάλου όγκου δεδομένων,
- αξιόπιστη και απρόσκοπτη σύνδεση,
- τεχνική υποστήριξη 24/7.

Μάθετε το όφελος που μπορείτε να απολαμβάνετε μέχρι να έρθει στη δική σας επιχείρηση:

<https://www.cyta.com.cy/cyta-fiber-business>

Η καταψήφιση προϋπολογισμού αποτελεί τροχοπέδη για την οικονομία

Γ. Καρούσος: Κανένα έργο δεν θα μπορεί να προκηρυχθεί ή να υπογραφεί η σύμβαση για την υλοποίησή του

Συνέντευξη στον ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Αν δεν ψηφιστεί ο προϋπολογισμός του 2021, η υλοποίηση σημαντικών αναπτυξιακών έργων, όπως ο περιμετρικός της Λευκωσίας που είναι στα 72 εκατ. ευρώ και η 1η φάση του αυτοκινητοδρόμου Λεμεσού – Σαίττα που είναι στα 31 εκατ. ευρώ, δεν θα προχωρήσει, και τούτο γιατί το κράτος θα μπορεί να πληρώσει με βάση τα δωδεκατημόρια, δηλαδή το 1/12 της περσινής δαπάνης τους, μόνο τους πρώτους δυο μήνες του 2021. Μετά το Μάρτιο, ο Υπουργός Μεταφορών, Γιάννης Καρούσος δηλώνει στην «Κ», χωρίς δωδεκατημόρια δεν θα είναι εφικτό να συνεχιστούν οι πληρωμές και αυτό συνεπάγεται τεράστιες οικονομικές συνέπειες. Ο κ. Καρούσος υπογραμμίζει πως η ψήφιση του προϋπολογισμού δεν είναι σημαντική μόνο για το Υπουργείο Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων, αλλά για ολόκληρη την Κυβέρνηση. Όσον αφορά στο σύστημα φωτοεπιμήμανσης, αναφέρει πως οι κάμερες θα εγκατασταθούν σε φάσεις, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι το σύστημα θα τηρεί τις προδιαγραφές που έχουν θέσει, να δοκιμαστεί και μετά που θα είναι σίγουροι ότι λειτουργεί χωρίς προβλήματα θα δίδεται η έγκριση για να προχωρήσει η επόμενη φάση. Αναφέρει ακόμα στο θέμα των ταξιδιών και τους εμβολιασμούς.

- Πόσο σημαντική είναι η ψήφιση του Προϋπολογισμού και για το κράτος και το Υπουργείο;

Η ψήφιση του προϋπολογισμού δεν είναι σημαντική μόνο για το Υπουργείο Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων, αλλά για ολόκληρη την Κυβέρνηση. Είναι δεδομένο ότι χωρίς προϋπολογισμό κανένα νέο έργο δεν θα μπορεί να προκηρυχθεί ή να υπογραφεί η σύμβαση για υλοποίησή του.

Για παράδειγμα, τον Ιανουάριο δεν θα μπορούσαμε να υπογράψουμε για την κατασκευή του δρόμου Πόλνς – Πάφου, ούτε να προκηρύξουμε το έργο αναβάθμισης του δρόμου Δερύνειας – Σωτήρας, αλλά ούτε θα μπορούσαμε τον Φεβρουάριο να προκηρύξουμε την κατασκευή του δρόμου Λάρνακας – Δεκέλειας και το Μάρτιο δεν θα μπορούσαμε να προκηρύξουμε την αναβάθμιση της λεωφόρου Τσερίου στο δήμο Τσερίου, ούτε το οδικό δίκτυο για το γήπεδο της Λεμεσού. Χωρίς προϋπολογισμό και εν μέσω πανδημίας, θα καθυστερήσουν πολυαναμενόμενα έργα τα οποία περιμένουν οι τοπικές κοινωνίες εδώ και αρκετά χρόνια με αλυσιδωτές συνέπειες στην ανάπτυξη και την οικονομία του τόπου. Το ζητούμενο αυτή τη χρονική περίοδο είναι να καταφέρει η οικονομία μας να ανακάμψει μετά και τις συνέπειες που επιφέρει η πανδημία σε όλους τους τομείς. Πώς θα γίνει η επανεκκίνηση της οικονομίας χωρίς την ψήφιση του προϋπολογισμού; Η καταψήφιση του προϋπολογισμού αποτελεί τροχοπέδη για την οικονομία του τόπου ενώ θα δημιουργηθούν τεράστια κοινωνικοοικονομικά προβλήματα.

- Υπάρχουν πολλά έργα που είναι στη μέση τη δεδομένη στιγμή και αφορούν το Υπουργείο σας. Είναι καιρία η ψήφιση του προϋπολογισμού για να συνεχίσουν;

Δυο σημαντικά έργα που είναι υπό κατασκευή, είναι ο περιμετρικός της Λευκωσίας (72 εκ.) και η 1η φάση του αυτοκινητοδρόμου Λεμεσού – Σαίττα (31 εκ.). Σε αυτά τα δυο έργα θα μπορούμε να πληρώσουμε με βάση τα δωδεκατημόρια, δηλαδή το 1/12 της περσινής δαπάνης τους, μόνο τους πρώτους δυο μήνες του 2021. Μετά, το Μάρτιο, δηλαδή, χωρίς δωδεκατημόρια δεν θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε τις πληρωμές και αυτό συνεπάγεται τεράστιες οικονομικές συνέπειες, καθυστερήσεις στην υλοποίηση, ίσως και αποζημιώσεις στους εργολάβους αλλά και προβλήματα στους εργαζόμενους σε αυτές τις εταιρείες καθώς πρόκειται για τεράστια έργα με σημαντικές

πληρωμές οι οποίες εάν δεν γίνουν, πιθανόν να επηρεάσουν τη ρευστότητα των εργολάβων.

- Ποια έργα θα ξεκινήσουν εντός του 2021 και πόσο σημαντικά είναι;

Ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός για την επόμενη τριετία 2021-2023, ξεπερνά τα 433 εκατ. ευρώ που πρόκειται για μια αύξηση 82% σε σχέση με το 2020. Το 2021 είναι η χρονιά στην οποία θα προκηρύξουμε σημαντικά έργα όπως το Κυπριακό Μουσείο στη Λευκωσία με προϋπολογισμό 11 εκ., θα υπογράψουμε για την κατασκευή του δρόμου Πόλνς – Πάφου με προϋπολογισμό 87 εκ., του δρόμου Αστρομερίτη – Ευρύχου 83,3 εκ., του αυτοκινητοδρόμου Λευκωσίας – Παλαιχωρίου, του τμήματος Ανάγης – Αγκροκπίας 73 εκ., του αντιστόμου κόμβου στην είσοδο της Λευ-

Ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός για την επόμενη τριετία 2021-2023, ξεπερνά τα 433 εκατ. ευρώ. Πρόκειται για μια αύξηση 82% σε σχέση με το 2020.

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

κωσίας 30 εκ. και της Β' φάσης του περιμετρικού με 29 εκ. Ταυτόχρονα, ως αναθέτουσα αρχή, θα προκηρύξουμε, εκ μέρους του Υπουργείου Εσωτερικών, τους δρόμους Δερύνειας – Σωτήρας (14 εκ.) και Λάρνακας – Δεκέλειας (15 εκ.) και για το Υπουργείο Υγείας τη μονάδα αιμοκάθαρσης στην Πάφο. Ξεκινά επίσης και το πρόγραμμα βάσει του οποίου θα εγκατασταθούν οι κάμερες του συστήματος φωτοεπιμήμανσης με προϋπολογισμό 34 εκ. ευρώ.

Φωτοεπιμήμανση

- Η φωτοεπιμήμανση θεωρείται ότι θα είναι το νούμερο ένα μέτρο για την μείωση των ατυχημάτων; Αν ναι, γιατί δεν τοποθετούνται όλες μαζί οι κάμερες και θα περάσουν κάποια χρόνια για να λειτουργήσει στο 100% το πρότζεκτ;

Το σύστημα φωτοεπιμήμανσης, είναι ένα σημαντικό εργαλείο που θα έχουμε πλέον στη διάθεση μας για να βελτιώσουμε την οδική ασφάλεια, να μειώσουμε τις οδικές συγκρούσεις και να διασώσουμε ανθρώπινες ζωές. Αποδεδειγμένα, όπου έχει εφαρμοστεί υπήρξαν δραστηριές μειώσεις στις οδικές συγκρούσεις, στα θανατηφόρα και στους τραυματισμούς. Στο Ηνωμένο Βασίλειο έχει παρατηρηθεί ότι, σε απόσταση 500 μέτρων από τα σημεία εγκατάστασης των συστημάτων φωτοεπιμήμανσης, έχουν μειωθεί οι οδικές συγκρούσεις σε ποσοστό που κυμαίνεται μεταξύ 58% και 68%. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την ίδια μελέτη, έχει παρατηρηθεί ότι για κάθε 1000 κάμερες φωτοεπιμήμανσης που εγκαθίστανται στο Ην. Βασίλειο, μειώνονται κατά 190 οι θανατηφόρες συγκρούσεις, κατά 1.130 οι οδικές συγκρούσεις και κατά 330 οι σοβαροί τραυματισμοί. Στην Ιρλανδία μειώθηκαν τα θανατηφόρα κατά 24 ένα έτος. Στην Κύπρο, την περίοδο που λειτουργήσε αντίστοιχο σύστημα σε 12 σημεία, μειώθηκαν οι οδικές συγκρούσεις κατά 53,57%. Οι κάμερες θα εγκατασταθούν κατά φάσεις, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι το σύστημα θα τηρεί τις προδιαγραφές που έχουμε θέσει, να δοκιμαστεί και μετά που θα είμαστε σίγουροι ότι λειτουργεί χωρίς προβλήματα θα δίδεται η έγκριση για να προχωρήσει η επόμενη φάση.

Εμβόλια και ταξίδια

- Ο εμβολιασμός θα είναι απαραίτητος για να ταξιδέψει κάποιος;

Ο εμβολιασμός δεν θα είναι απαραίτητος, αλλά θα προβλέψουμε, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Υγείας, για τα άτομα τα οποία θα εμβολιαστούν. Είναι λογικό όποιος θα είναι εμβολιασμένος ότι θα εξαιρείται από τις απαιτήσεις για εργαστηριακούς ελέγχους για να ταξιδέψει, όμως θα μπορεί να ταξιδέψει και σε περίπτωση που δεν έχει εμβολιαστεί. Σε αυτή την περίπτωση, θα ακολουθεί τα πρωτόκολλα που είναι ήδη σε εφαρμογή, δηλαδή εργαστηριακές αναλύσεις PCR κ.α, επομένως θα υπάρχει συνδυασμός των δύο.

ΑΠΟΨΗ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Κτήρια και δικαιοσύνη

Όπως τονίσαμε πολλές φορές στο παρελθόν, ο εργασιακός χώρος αποτελεί το άλφα και το ωμέγα στην αποδοτικότητα των εργαζομένων σε αυτόν τον χώρο. Διότι, όπως και να το κάνουμε, όταν το εργασιακό περιβάλλον είναι ανθρωποκεντρικό, όμορφο, λειτουργικό, ευέλικτο και παρέχει όλες τις υπηρεσίες, αποπνέει ένα αίσθημα σεβασμού και ευθύνης στα άτομα που εργάζονται και αυτά με τη σειρά τους αποδίδουν τα μέγιστα, εντός των δυνατοτήτων τους.

Ο ιδιωτικός τομέας είναι σε μια συνεχή αναζήτηση του τέλειου. Γι' αυτό και εύκολα μπορεί να διαπιστώσει κάποιος πως σχεδόν όλες οι επιχειρήσεις – ιδιαίτερα αυτές που ασχολούνται με την παροχή υπηρεσιών – έχουν σαν πρώτο μέλημα τους την αναβάθμιση του εργασιακού τους περιβάλλοντος μολις τα οικονομικά τους το επιτρέψουν. Φυσικά, όπως άλλωστε ισχύει και στην ενδυματολογία, το χρήμα δεν σου αγοράζει στυλ και φινέτσα, οπότε και σε αυτή την περίπτωση ο κάθε ένας δίνει τη δική του προσωπική ερμηνεία βάζοντας τη δική του σφραγίδα περί στυλ, αρκετές φορές αποτυχημένα, αλλά και πολλές φορές αποτυχημένα.

Σε τέτοια εγχειρήματα, τα πάντα γίνονται έχοντας κατά κύριο λόγο δύο πράγματα

στο μυαλό: πρώτον, να δημιουργηθεί ένα αξιοπρεπές εργασιακό περιβάλλον για την ψυχική της επιχείρησης που είναι ο κόσμος που εργάζεται σε αυτήν, και δεύτερον, να κτιστεί μια σωστή εικόνα στο πελατειακό κοινό της επιχείρησης. Μια εικόνα που δίνει το επιχειρηματικό στίγμα της επιχείρησης και αποπνέει την ανάλογη εμπιστοσύνη. Στον αντίποδα έχουμε τις κρατικές υπηρεσίες. Παρόλο που αναγνωρίζεται η διαχρονική πτωτική συνάρτηση της προχειρότητας στο κρατικό εργασιακό περιβάλλον, εντούτοις αναγνωρίζεται διπλά και τριπλά ο βραδυκίνυτος ρυθμός εξέλιψης του φαινομένου. Υπηρεσίες διάσπαρτες παντού χωρίς πλάνο, χωρίς εκμετάλλευση συνεργιών, χωρίς λογική εξυπηρέτησης κοινού, χωρίς λογική εξυπηρέτησης επαγγελματιών, χωρίς ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα, χωρίς σεβασμό στον κόσμο που εργάζεται εκεί.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια σχετική βελτίωση στην περίπτωση κάποιων κρατικών υπηρεσιών που μεταστράφηκαν σε πιο σύγχρονες κτηριακές εγκαταστάσεις και αυτό έγινε αφού αποτάθηκαν στον ιδιωτικό τομέα θέτοντας πιο αυστηρές προδιαγραφές. Φυσικά, τα γεωγραφικά κριτήρια που τέθηκαν για μεταστρέψα αποτελούν

Το Ανάτοτα Δικαστήριο στην πρωτεύουσα ως κτηριακό συγκρότημα αποτελεί μια αξιοπρεπή παρουσία που αντικειμενικά πληροί την εικόνα που πρέπει να εκπέμπει ο θεσμός.

μια ξεχωριστή συζήτηση επειδή κάποιες περιπτώσεις δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως επιτυχημένες.

Και ερχόμαστε στον τομέα της Δικαιοσύνης. Τα Επαρχιακά Δικαστήρια, πλην αυτών της Λευκωσίας, εκπέμπουν μια οριακά αποδεκτή εικόνα, παρόλο που με τα δικά μου κριτήρια – και είμαι σίγουρος πως εκφράζω την πλειοψηφία – ακόμα και αυτά έχουν περιθώρια σοβαρών βελτιώσεων.

Το Ανώτατο Δικαστήριο στην πρωτεύουσα ως κτηριακό συγκρότημα αποτελεί μια αξιοπρεπή παρουσία που αντικειμενικά

πληροί την εικόνα που πρέπει να εκπέμπει ο θεσμός. Οι παραπλήσιες κτηριακές εγκαταστάσεις που στεγάσαν μέχρι πρότινος το Ανώτατο Δικαστήριο, τελούν υπό ανακαίνιση και αναβάθμιση και είμαι σίγουρος ότι θα αποτελούν και αυτές μια αξιοπρεπή αναβάθμιση.

Εκείνο που αποτελεί αρνητικό στίγμα και πραγματικά κατάντια είναι το σύμπλεγμα κτηριακών εγκαταστάσεων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας και άλλων Πρωτόδικων Δικαστηρίων. Δεν υπάρχει τίποτα και σε καμία περίπτωση έστω ένα ελαφρυ-

νικό που να αιτιολογεί την εικόνα που το σύστημα Δικαιοσύνης μας εκπέμπει μέσω της κατάστασης που συντηρείται για δεκαετίες στον χώρο αυτό. Εγώ παραίτηται σε δικαστικές διαδικασίες τα τελευταία είκοσι χρόνια υπό την ιδιότητα μου ως πραγματογνώμονας εκτιμητής ακινήτων και οι μόνες «βελτιώσεις» που διαπιστώνω είναι πρώτον η πρόχειρη τέντα που τοποθετήθηκε έξω από το καφενείο και δεύτερον οι ελεγχόμενοι χώροι στάθμευσης για δικαστές και δικηγόρους. Κατά τ' άλλα δεν έχω τίποτα να παρατηρήσω πέραν του τριτοκοσμικού στάτους που δεν χρειάζεται κανένα ειδικό για να διαπιστώσει. Και αυτό μόνο και μόνο επειδή δεν υπάρχει η κατηγορία του τεταρτοκοσμικού στάτους για να αποδοθεί.

Τι να πρωτοπει κάποιος. Για τα ασυντήρητα, γεμάτα επιμέλειες – πλείστες παράτυπες και παράνομες – αποικιακά κτήρια. Για τα μεταπολεμικά κτήρια που διαλαλούν για το φαγοπότι που στήθηκε σε άλλες εποχές (βλέπε σχέση κόστους και ποιότητας). Για τα παράθυρα που είτε δεν ανοίγουν ή δεν κλείνουν. Για τον κλιματισμό που είναι διακοσμητικό στοιχείο. Για τα φαγωμένα δάπεδα, για τις εκτεθειμένες καλωδιώσεις, τους αργούς ανελκυστήρες και τα σπασμένα

έπιπλα. Ή μήπως να αναφερθεί κάποιος στις τουαλέτες που μόνο κύριοι υγιεινής δεν μπορούν να αποκληθούν. Όταν η εντύπωση είναι τόσο αβασάνιστα αλαγεινή για το επίπεδο των κτηριακών εγκαταστάσεων των Δικαιοσύνης πώς είναι δυνατό να αναμένεται οι πολίτες να αισθάνονται πως αυτή απονέμεται. Πώς είναι δυνατό να αναμένεται αυτή να απονέμεται σωστά όταν ο φαινομενικός σεβασμός προς τους λειτουργούς της – Δικαστές, Δικηγόρους, Πρωτοκολλητές, Δικαστικούς Υπαλλήλους, Αστυνομικούς κ.λπ. – είναι σχεδόν μηδενικός.

Ακόμει για κάποια χρόνια τώρα ότι μπήκε το νερό στ' αυλάκι για την ανέγερση νέου μεγάρου Επαρχιακών Δικαστηρίων. Το μόνο νερό που είδαμε είναι αυτό που μαζεύεται στα προαύλια μόλις βρέξει και χρειάζεται λαστικένιες μπίτες για να διασχιθεί. Ας βάλουμε επιτέλους τις προτεραιότητες μας σε τάξη. Η γυναικα του Καίσαρα δεν φτάνει να είναι τίμια αλλά και να φαίνεται. Και για χρόνια τώρα οι πολίτες αισθάνονται πως δεν είναι, ενώ είναι σίγουροι πως δεν φαίνεται.

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS είναι CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

wizguide

• WIZ GUIDE USERS RATINGS •

50 Best

RESTAURANTS

2020

wiz-guide.com

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Έχεις κάρτες
της Τράπεζας Κύπρου;

Έχεις ανταμοιβή

Τράπεζα Κύπρου

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Αλλαγή επιχειρηματικής πλεύσης εν μέσω πανδημίας

Του CHRIS STOKEL-WALKER / BLOOMBERG

Το να διοικεί μια ταξιδιωτική επιχείρηση το 2020 είναι αρκετά δύσκολο, αλλά για τον Βρετανό Τζόνθαν Μπέιλις το πρόβλημα ήταν τριπλό, όταν ξέσπασε το πρώτο κύμα της πανδημίας. Εκείνο που προσέφερε η επτά ετών εταιρεία του ήταν πακέτα θρησκευτικού τουρισμού σε πιστούς, εκ των οποίων το 70% ενδιαφερόταν για το προσκύνημα στην περιοχή Μεντζουζόρτζε στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, όπου φέρεται να εμφανίστηκε η Παρθένος Μαρία τη δεκαετία του 1980. Η συγκεκριμένη χώρα ποτέ δεν εντάχθηκε στον κατάλογο των χωρών με τις οποίες είχε οριστεί ταξιδιωτικός διάδρομος με τη Βρετανία, ενώ οι περισσότεροι πελάτες του ανήκαν στην ευπαθή ομάδα των άνω των 65 ετών. «Φαινόταν αδύνατον να επιβιώσουμε φέτος, διότι δεν ήταν πως οργανώσαμε ταξίδια στα Κανάρια και μπορούσαμε να επιλέξουμε εναλλακτικούς προορισμούς», σημειώνει ο κ. Μπέιλις – και ο συγκεκριμένος έχει μια μικρή κόρη δύο ετών και ένα γιο, ο οποίος γεννήθηκε μόλις τον Ιούνιο, και πρέπει να τους φροντίσει.

Η εταιρεία του, Aglow Pilgrimages, δεν έφερε καθόλου χρήματα πλέον, αν και τους πρώτους δύο μήνες του 2020 είχε 200 κρατήσεις – αυτές εξαφανίστηκαν με την πανδημία. «Βασικά απλώς ήλπιζα πως τα ταξίδια θα αποκαθίσταντο το ταχύτερο δυνατόν, εξ ου και έκανα αναπρογραμματισμό των κρατήσεων για το φθινόπωρο, θεωρώντας πως όλη η δυσκολία μέχρι τότε θα είχε τελειώσει πια», παρατηρεί. Στο πίσω μέρος του μυαλού του, ωστόσο, υπήρχε και η δύσκολη αποδεκτή προοπτική, ότι τα ταξίδια δεν θα ανέκαμπταν τόσο γρήγορα. Βέβαια, η δική του εταιρεία ήταν απλώς ένα μικρό κομμάτι ενός τεράστιου κλάδου, ο οποίος γονάτισε λόγω πανδημίας. Οι αερομεταφορές προβλέπεται πως το 2020 θα έχουν μεταφέρει 1,8 δισ. επιβάτες, σύμφωνα με τη Διεθνή Ένωση Αερομεταφορών (IATA), δηλαδή όσους και το 2003. Σε σύγκριση με το 2019 η μείωση είναι της τάξεως του 60%, ενώ οι αεροπορικές εταιρείες έχουν ετησίως απολέσει έσοδα άνω των 400 δισ. δολα-

ρίων. Το δε 2021, οι επιβάτες αναμένεται απλώς να αυξηθούν στα 2,8 δισ., δηλαδή κατά 1,7 δισ. λιγότερο από τα επίπεδα προ πανδημίας.

«Βλέπουμε απλώς τις κρατήσεις να ακυρώνονται η μία μετά την άλλη», λέει ο κ. Μπέιλις, ο οποίος αποφάσισε να στραφεί σε εναλλακτική δραστηριότητα. Κι έτσι ξεκίνησε να προμηθεύει καυσόξυλα τους ανθρώπους, συστήνοντας τον εταιρικό ιστότοπο LogsNearMe.co.uk. «Πρόκειται για μια αναπτυσσόμενη αγορά και δεν δοκιμάζεται από την πανδημία», επεξηγεί. «Με каранτινα εν μέσω χειμώνα, οι άνθρωποι θα περνούσαν πιο πολύ καιρό στο σπίτι και θα χρειαζόνταν περισσότερα ξύλα». Όταν έληξε η πρώτη каранτινα στη Βρετανία, μετέβη στη Λιθουανία για να συναντήσει προμηθευτές και να κλείσει συμφωνίες. Με πολύ προσεκτικά βήματα ακολούθησε το επιχειρηματικό του σχέδιο, παράγγειλε δύο πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων και η πρώτη εβδομάδα του Δεκεμβρίου ήταν και η επικερδέστερη στη βραχύβια παρουσία της εταιρείας του. Η αίσθηση του ιδιού του LogsNearMe.co.uk πως η εν λόγω δραστηριότητα είναι απρόσβλητη από τον ιό επαληθεύθηκε. «Με το που έρχεται η προμήθεια, φεύγει», λέει. Τα πράγματα βέβαια δεν ήταν εύκολα, μιας και στις συναντήσεις που είχε στην ανατολική Ευρώπη βρέθηκε ενώπιον ορισμένων απαιτήσεων, και με έναν έκλεισε συμφωνία, την οποία ακόμη δεν έχει παραλάβει. Μέχρι στιγμής η Aglow Pilgrimages έχει «παγώσει». «Ελπίζω, αμέσως μόλις αποκατασταθούν τα πράγματα, να τη θέσω σε κίνηση ξανά, αλλά δεν θα εκπληρωθώ εάν η πώληση ξύλων την παραγκωνίσει σε μερικά χρόνια», καταλήγει ο Τζόνθαν Μπέιλις.

Το υπέρογκο χρέος μπλοκάρει τον νέο Δρόμο του Μεταξιού

Υπερχρεωμένες οι αναπτυσσόμενες χώρες υποδοχής των κινεζικών κεφαλαίων

Τον Μάιο του 2017, ο πρόεδρος της Κίνας, Σι Τζινπίνγκ, ανακοίνωσε ότι εγκαινιάζει το «σχέδιο του αιώνα» ενώπιον περίπου 30 αρχηγών κρατών και αμέτρων εκπροσώπων από 130 χώρες. Αναφερόταν στο φιλόδοξο σχέδιο που έγινε γνωστό ως «ο νέος Δρόμος του Μεταξιού» και κάθε άλλο παρά υπερβολή ήταν ο ισχυρισμός του Κινέζου προέδρου ότι επρόκειτο για το «σχέδιο του αιώνα». Το Πεκίνο υποσχέθηκε να δαπανήσει περίπου 1 τρις. δολάρια κατασκευάζοντας υποδομές κυρίως σε αναπτυσσόμενες χώρες ανά τον κόσμο. Υποσχέθηκε, επίσης, να χρηματοδοτήσει το μεγαλύτερο μέρος από το πολυσχιδές έργο μέσα από κινεζικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Το

Το δυσθεώρητο κόστος των έργων ανάγκασε το Πεκίνο να περιορίσει τις χρηματοδοτήσεις.

κόστος του γιγάντιου δικτύου υποδομών ανά τον κόσμο υπολογίζεται ότι με σημερινούς όρους είναι επταπλάσιο από τις δαπάνες που έκαναν οι ΗΠΑ για να προωθήσουν το σχέδιο Μάρσαλ και την ανοικοδόμηση της Ευρώπης.

Από τα τελευταία στοιχεία προκύπτει, όμως, ότι η πραγματικότητα δεν συνάδει με το όραμα του κ. Σι. Ενώ στη σύλληψή του το φιλόδοξο αυτό σχέδιο θα αποτελούσε το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα στον κόσμο, τώρα κινδυνεύει να εξελιχθεί στην πρώτη υπερπόντια κρίση χρέους της Κίνας. Οπως αναφέρει σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, έχει μειωθεί ραγδαία αφενός ο δανεισμός από τις δύο μεγάλες κρατικές τράπεζες της Κίνας που έχουν χρηματοδοτήσει τα έργα του Δρόμου του Μεταξιού και αφετέρου η συμμετοχή των κυβερνήσεων των χωρών υποδοχής. Απλά, το δυσθεώρητο κόστος των έργων, που φαίνεται πως εγκλωβίζει τις χώρες υποδοχής του Πεκίνου σε

Οι κινεζικές τράπεζες που χρηματοδοτούν τα έργα, China Development Bank και Export-Import Bank of China, όταν ξεκίνησε το φιλόδοξο πρόγραμμα αποδέσμευσης κεφάλαια 75 δισ. δολαρίων, ποσό που πέρυσι μειώθηκε στα 4 δισ. δολάρια.

μα παγίδα χρέους. Το Πεκίνο έχει, έτσι, εμπλακεί σε μια επαναδιαπραγμάτευση του χρέους των χωρών υποδοχής. Οικονομικοί αναλυτές επισμαίνουν, έτσι, πως αν η Κίνα δεν μπορεί ή δεν θέλει να ελαφρύνει το χρέος αυτών των χωρών, μπορεί να βρεθεί στη διημία μιας κρίσης χρέους των αναπτυσσόμενων αγορών.

Οι κινεζικές τράπεζες που χρηματοδοτούν τα έργα είναι η Αναπτυξιακή Τράπεζα της Κίνας (China Development Bank) και η Εισαγωγική - Εξαγωγική Τράπεζα της Κίνας (Export-Import Bank

of China). Όταν ο νέος Δρόμος του Μεταξιού ήταν στα πρώτα του στάδια, οι δύο τράπεζες χορήγησαν πιστώσεις ύψους 75 δισ. δολαρίων. Το περασμένο έτος τις είχαν ήδη περιορίσει στα 4 δισ. δολάρια. Οι δύο τράπεζες ελέγχονται στενά από το Πεκίνο και λειτουργούν ως χρηματοπιστωτικοί βραχίονες του κράτους. Είναι αυτές που χρηματοδοτούν τη συντριπτική πλειονότητα των υπερπόντιων αναπτυξιακών έργων και πιστώσεων του Πεκίνου.

Σύμφωνα με στοιχεία του Πανεπιστημίου της Βοστώνης, από το 2008

έως το 2019 οι δύο αυτές κινεζικές τράπεζες δάνεισαν συνολικά 462 δισ. δολάρια όταν το ίδιο χρονικό διάστημα ο δανεισμός της Παγκόσμιας Τράπεζας ανήλθε στα 467 δισ. δολάρια. Σε διάστημα ολίγων ετών, άλλωστε, ο δανεισμός αυτών των δύο τραπεζών ήταν σχεδόν ίσος με το άθροισμα δανεισμού των έξι μεγαλύτερων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων του κόσμου. Σε αυτά μαζί με την Παγκόσμια Τράπεζα περιλαμβάνονται η Ασιατική Αναπτυξιακή Τράπεζα, η Αναπτυξιακή Τράπεζα της Αμερικής, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και η Αναπτυξιακή Τράπεζα της Αφρικής.

Εν ολίγοις, αυτή η δραματική μείωση του δανεισμού από τις μεγάλες κρατικές τράπεζες της Κίνας συνεπάγεται τεκτονικούς κραδασμούς στο σύστημα. Αν δεν αντιστραφεί η κατάσταση, θα υπάρξει ένα χρηματοδοτικό κενό που μόνο στις χώρες της Ασίας θα ανέρχεται σε 907 δισ. δολάρια ετησίως σύμφωνα με την Ασιατική Αναπτυξιακή Τράπεζα. Στην Αφρική και στη Λατινική Αμερική, όπου η χρηματοδότηση των έργων υποδομής προέρχεται σε μεγάλο βαθμό από πιστώσεις των κινεζικών τραπεζών, θα διευρυνθεί το χάσμα ανάμεσα στις ανάγκες και στα διαθέσιμα κεφάλαια.

Κινέζοι αναλυτές αποδιώχνουν την αναδιάρθρωση των κινεζικών τραπεζών σε διαρθρωτική αλλαγή πολιτικής. Μιλώντας στη βρετανική εφημερίδα ο Γουάνγκ Χουγιάνγκ, σύμβουλος της κινεζικής ηγεσίας και πρόεδρος του Κέντρου για την Κίνα και την Παγκοσμιοποίηση, επισμαίνει πως «η Κίνα συγκεντρώνει, απορροφά και κωνεύει τις επενδύσεις που έκανε στο παρελθόν». Ο Τσεν Ζιβού, καθηγητής Χρηματοπιστωτικών στο Πανεπιστήμιο του Χονγκ Κονγκ, επιμένει πως η μείωση του δανεισμού από πλευράς των κινεζικών τραπεζών είναι μέρος της ευρύτερης εικόνας στην Κίνα, που περιορίζει τις επενδύσεις στο εξωτερικό για να επικεντρωθεί περισσότερο στην εγχώρια οικονομία.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

60 ΧΡΟΝΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΕΡΦΑΝΟΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

Εγκαινία του Αμερικανικού Πανεπιστημίου Κύπρου, «American University of Cyprus (AUCY)», για την εισαγωγή σε μια νέα εποχή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

AUCY -

Η πανεπιστημιούπολη Λάρνακας θα καλωσορίσει τους πρώτους της φοιτητές το φθινόπωρο του 2021

Το Αμερικανικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (AUCY) έχει επικεντρωθεί στην ανάπτυξη προτύπων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο, ένα ίδρυμα που στοχεύει στην παροχή των καλύτερων επιπέδων πανεπιστημιακής μάθησης και το οποίο εγκαινιάστηκε την Παρασκευή, 27 Νοεμβρίου 2020, στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου, το οποίο βρίσκεται στην πόλη της Λάρνακας, υπό την αιγίδα του Δημάρχου Λάρνακας, κ. Ανδρέα Βύρα.

Λόγω του υφιστάμενου πανδημικού κλίματος, τα εγκαινία περιορίστηκαν στην παρουσία του Δημάρχου, συνοδευόμενου από την Επιτροπή Διαχείρισης του AUCY, σε ένα περιορισμένο και ασφαλές περιβάλλον, μακριά από πολιτικούς ή τοπικούς αξιωματούχους και παράγοντες. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και το ευρύ κοινό. Ελπίζουμε να είναι ότι, όταν επανέλθει η κανονικότητα, το AUCY θα μπορεί να ανοίξει τις πόρτες της πανεπιστημιούπολης σε ολόκληρη την κοινότητα.

Με δεδομένο ότι η Λάρνακα συνεχίζει να αναπτύσσεται, δημιουργείται αυξανόμενη ανάγκη από τον νεαρό πληθυσμό της Κύπρου και του εξωτερικού για ποιοτική τριτοβάθμια εκπαίδευση και για αυτό το λόγο το AUCY έχει αναπτύξει αναλυτικό πρόγραμμα, βασισμένο στο αμερικανικό σύστημα. Το AUCY σκεδιάζει να δώσει τις γνώσεις και δεξιότητες στους αποφοίτους του ώστε να αντιμετωπίζουν τις συνεχώς μεταβαλλόμενες προκλήσεις που εμφανίζονται στην αγορά εργασίας.

Στην ομιλία του, ο Δήμαρχος, κ. Ανδρέας Βύρας, ανέφερε ότι η εκπαίδευση είναι απαραίτητη για κάθε άτομο, καθώς μπορεί να οδηγήσει σε ένα καλύτερο μέλλον. Η εκπαίδευση παίζει σημαντικό ρόλο στην παροχή γνώσης, μας βοηθά να ερμηνεύουμε τα πράγματα σωστά και να τα εφαρμόζουμε στην πραγματική ζωή. Εκτός αυτού, μπορούμε να χτίσουμε καλές συμπεριφορές, ηθικό χαρακτήρα και να κάνουμε το άτομο πραγματικό άνθρωπο. Για να επιτύχουμε όλα αυτά, στο AUCY πρέπει να είμαστε σε θέση

Από αριστερά: Ο κ. Χρίστος Καράς, ο Δρ. Marc-Antoine Zabbal, ο Δήμαρχος κ. Ανδρέας Βύρας, ο κ. Νικόλας Κάρουλλας, ο Δρ. Tarek Sadek, ο κ. Joe Ibrahim και ο κ. Farid Haikal.

να επιλέξουμε το σωστό επίπεδο εκπαίδευσης στη χώρα μας. Η επιλογή του σωστού επιπέδου εκπαίδευσης είναι κρίσιμη σημασία για την πρόοδο του τόπου και συμπερασματικά οφείλουμε να εξοπλιστούμε με ποιοτική εκπαίδευση, την οποία δεν θα πρέπει ποτέ να παραμελούμε. Το Αμερικανικό Πανεπιστήμιο Κύπρου - AUCY παρέχει υψηλής ποιότητας τριτοβάθμια εκπαίδευση, που βρίσκεται εδώ στην πόλη μας και προσφέρει εξαιρετικές εκπαιδευτικές ευκαιρίες.

Ο Πρύτανης του AUCY, Δρ. Marc-Antoine Zabbal, καλωσόρισε τον Δήμαρχο στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου στην πόλη της Λάρνακας και τόνισε τη σημασία της συμβολής στην πρόοδο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο και συγκεκριμένα στις επαρχίες της Λάρνακας και της Αμμοχώστου. «Το όραμα και η α-

ποστολή του AUCY είναι να παρέχει ποιοτικό επίπεδο εκπαίδευσης σε όλους τους Κύπριους και μη Κύπριους φοιτητές, εφοδίζοντάς τους με ακαδημαϊκή αριστεία, θεωρητική και πρακτική και στη συνέχεια θα τους επιτρέψει να υπερέχουν στην αγορά εργασίας με την αποφοίτησή τους. Ο κύριος στόχος μας, δεν είναι μόνο να εξοπλισουμε τους μαθητές με αξιοσέβαστα πτυχία, αλλά και να τους εξελίξουμε ως αναπόσπαστο μέλος της κοινότητας στην οποία θα δρουν».

Το AUCY βρίσκεται υπό Αξιολόγηση από τον Κυπριακό Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΔΙΠΑΕ) και προχωρά στην προοπτική λειτουργίας του τον Σεπτέμβριο του 2021 με τις Σχολές Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οικονομικών, τη Σχολή Τεχνών και Ανθρωπιστικών Επιστημών και τη Σχολή Επιστημών και Τεχνολογίας.

Σε δραματική υποτίμηση του πέσο προχωράει η Αβάνα

Από 1ης Ιανουαρίου ένα δολάριο θα ισούται με 24 πέσος έναντι ενός σήμερα

Εν μέσω της μεγαλύτερης οικονομικής κρίσης που έχει αντιμετωπίσει μετά την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης, η Κούβα ετοιμάζεται να προχωρήσει σε μια δραματική υποτίμηση του νομίσματός της, τη μεγαλύτερη που έχει επικεφαλίσει μετά την επανάσταση του 1959. Γενεσιουργός αιτία της κρίσης δεν είναι άλλη από την πανδημία του κορωνοϊού που επέφερε ολέθριες επιπτώσεις στον τουριστικό κλάδο της χώρας, με συνεπακόλουθο μια δραματική μείωση του συναλλάγματος αλλά και των εσόδων από τις εξαγωγές ιατρικών υπηρεσιών που παλαιότερα προσέφεραν σκληρό νόμισμα στην Κούβα. Έχει προηγηθεί, άλλωστε, και το εμπάργκο που επανέφερε η κυβέρνηση Ντόναλντ Τραμπ κατά της Αβάνας και η συνισταμένη όλων αυτών των παραγόντων είναι να υφίσταται η κουβανική οικονομία τους ισχυρότερους κραδασμούς που έχει γνώσει μετά τις αρχές της δεκαετίας του 1990.

Από 1ης Ιανουαρίου, το πέσο Κούβας που έχουν ως τώρα διατηρήσει οι Αρχές τεχνικά σε ισοτιμία 1:1 προς το δολάριο, θα υποτιμηθεί ραγδαία και ένα δολάριο θα αγοράζει 24 πέσος. Πρόκειται για την

Η Κούβα είναι αντιμέτωπη με τη μεγαλύτερη οικονομική κρίση μετά την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης.

ίδια ισοτιμία στην οποία ανταλλάσσονταν ως τώρα το δεύτερο και παράλληλο νόμισμα της χώρας, το μετατρέψιμο πέσο, το οποίο καταργείται εφεξής.

Στα σχέδια της Αβάνας αναφέρθηκε την περασμένη εβδομάδα ο πρόεδρος της χώρας Μιγκέλ Ντίαζ Κανέλ, που προειδοποίησε ότι δεν πρόκειται για θάυμα του κοινού μέτρο ικανό να λύσει ως διά μαγίας τα οικονομικά προβλήματα της χώρας. Υποσχέθηκε, ωστόσο, ότι η κίνηση αυτή θα προκρίνει το έδαφος για μια αντιμετώπιση των δεινών της κουβανικής οικονομίας.

Όπως τόνισε ο κ. Κανέλ, «θα θέσει τη χώρα μας σε καλύτερη κατάσταση ώστε να προχωρήσει στους μετασχηματισμούς που απαιτούνται για τον εκσυγχρονισμό του οικονομικού και κοινωνικού μας μο-

Οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν πως οι εμπορικές της συναλλαγές μειώθηκαν φέτος κατά τουλάχιστον 30% και ότι η οικονομία της Κούβας θα συρρικνωθεί κατά 8%.

ντέλου». Σημειώθηκε ότι ο υπουργός Οικονομικών, Αλεξάντρο Χιλ, προσεφλήκει πως θα υπάρξουν περαιτέρω υποτιμήσεις του νομίσματος στο μέλλον.

Σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times επισημάνει πως η κυβέρνηση της Αβάνας ανησυχεί για το ενδεχόμενο να προκληθούν κοινωνικές ταραχές από την υποτίμηση, δεδομένου ότι τελευταία έχουν υπάρξει κινητοποιήσεις καλλιτεχνών που ζητούν μεγαλύτερες ελευθερίες. Σχεδιάζει μάλιστα να πενταπλασιάσει τους μισθούς και τις συντάξεις του δημόσιου τομέα ώστε να αναπληρώσει μερικώς τον πληθωρισμό που αναπόφευκτα θα προκληθεί η υποτίμηση. Ωστόσο, το 40% του εργατικού δυναμικού της χώρας, που απασχολείται στον ιδιωτικό τομέα όπως και όσοι ζουν από την καλλιέργεια της γης, θα κλη-

θούν να αντιμετωπίσουν μόνοι τους τη ραγδαία μείωση της αξίας των εισοδημάτων τους.

«Πρόκειται να έρθουν αντιμέτωποι με μια προσαρμογή της συναλλαγματικής ισοτιμίας που θα προκαλέσει τεκτονικούς κραδασμούς», τονίζει μιλώντας στους F.T. ο Πάβελ Βινιάλ, πρώην οικονομολόγος στην κεντρική τράπεζα της Κούβας και των καθηγητής στο Colombia's Universidad Javeriana Cali. Ο ίδιος επισημάνει, πάντως, πως οι κουβανικές αρχές θα προσπαθήσουν να ρυθμίσουν τον αντίκτυπο της θεμελιώδους αυτής μεταβολής με μέτρα, αλλά τονίζει πως η κουβανική οικονομία «δολοριάζει».

Από το 2019, όταν η κυβέρνηση Τραμπ επανέφερε το εμπάργκο κατά της Αβάνας όπως και κατά της Τεχεράνης, στην Κούβα

είναι και πάλι συνήθει οι μακροσκελείς ουρές στα καταστήματα όπως και η έλλειψη βασικών ειδών. Η κατάσταση επιδεινώθηκε, όμως, με την πανδημία καθώς η Κούβα εισάγει περίπου το 60% των ειδών διατροφής, καύσιμα καθώς και πρώτες ύλες για τις φαρμακοβιομηχανίες και τη γεωργία.

Σύμφωνα με την Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική, η οικονομία της Κούβας θα συρρικνωθεί φέτος κατά 8%. Οι περισσότεροι οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν, άλλωστε, ότι οι εμπορικές της συναλλαγές μειώθηκαν κατά τουλάχιστον 30%. Σε ό,τι αφορά τη μεταρρύθμιση του νομισματικού συστήματος, αποτελεί τμήμα των προσπαθειών της χώρας για απεξάρτηση από το σοβιετικό μοντέλο.

Λομπίστες επιστρατεύουν ψηφιακοί κολοσσοί

Στις Βρυξέλλες ευμερεια μία τάξη επαγγελματιών, οι οποίοι συγκροτούν ομάδες θεσμικής πίεσης και εργάζονται για λογαριασμό των τεχνολογικών κολοσσών των Ηνωμένων Πολιτειών – οι τελευταίοι δαπανούν τόσα χρήματα για την επίλυση των στόχων τους, που είναι κάτι πρωτόγνωρο για την Ε.Ε. Τον Οκτώβριο είχε διαρρεύσει έγγραφο στις Βρυξέλλες, στο οποίο αναφερόταν με κάθε λεπτομέρεια το σχέδιο της Google να υπονομεύσει την σχεδιαζόμενη νομοθεσία, που θα έπληττε σοβαρά τις διαφημιστικές της δραστηριότητες, όπως αναφέρουν οι The New York Times. Συγκεκριμένα, φιλά προσκείμενοι ακαδη-

Το α' εξάμηνο του 2020, Google, Amazon, Apple και Microsoft δήλωσαν πως δαπάνησαν συνολικά 19 εκατ. ευρώ για να προσλάβουν λομπίστες.

Η δράση τους εστιάζεται στις Βρυξέλλες προκειμένου να επηρεάσουν τη σχεδιαζόμενη νομοθεσία.

μαϊκοί θα έθεταν ερωτήματα για τους νέους κανονισμούς, η εταιρεία θα φρόντιζε να σπερίσει δικήν της Κομισιόν, ώστε να καταστεί αδύνατη η λήψη απόφασης, ενώ θα δοκίμαζε να εκθρέψει μία διαλλακτική εμπορική διέξοδο, επιστρατεύοντας Αμερικανούς πολιτικούς εναντίον της πολιτικής της Ε.Ε. Τα σχετικά αναφέρονται στο έγγραφο, που περιέλαβε εις γνώσιν των ΝΥΤ και επιβεβαίωσε η Google. Η Ε.Ε. έχει αναδειχθεί σε παγκόσμιο ρυθμιστή της νομοθεσίας επί των τεχνολογικών κολοσσών. Οπότε αυτοί ολόενα και περισσότερο εστιάζονται στις Βρυξέλλες, επιδιώκοντας

να αποτρέψουν σε πρώιμα στάδια την επιβολή αυστηρότερων κανονισμών.

Εν τω μεταξύ, στη Γηραιά Ήπειρο οι εταιρείες εδρεύουσες δεν έδωσαν ποτέ για να προσλάβουν λομπίστες, πρώην κυβερνητικά στελέχη, νομικές εταιρείες με γερές διανομολογίες και εταιρείες συμβούλων. Χρηματοδοτούν δεκάδες δεξαμενές σκέψης και κλαδικές ενώσεις, διαθέτουν χρήματα για ακαδημαϊκές έδρες σε κορυφαία πανεπιστήμια σε όλη την Ευρώπη και συμβάλλουν στη δημοσίευση φιλικών προς την τεχνολογία μελετών από τρίτους. Το πρώτο εξάμηνο της χρονιάς οι Google,

Amazon, Apple και Microsoft δήλωσαν πως δαπάνησαν συνολικά 19 εκατ. ευρώ το 2019 και σαφώς αυξημένο από τα 6,8 εκατ. ευρώ του 2014. Τα στοιχεία παραθέτει η μη κυβερνητική οργάνωση Διεθνής Διαφάνεια. Με εργαλείο το χρέμα εξασφαλίζεται η πρόσβαση στα κατάλληλα πρόσωπα, εξ ου και οι εταιρείες κατέγραψαν εκατοντάδες συναντήσεις με αξιωματικούς της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού βουλίου, ενώ άλλοι ουδέποτε αποδέχθηκαν το αίτημα αυτό. Κατά τη Μαργαρίτα Σίλβα, ερευνήτρια στο Ευρωπαϊκό Παρα-

τηρητήριο Εταιρειών, που παρακολουθεί τα λόμπι στις Βρυξέλλες, δεν αποκλείει τα πραγματικά ποσά να είναι πολύ υψηλότερα, διότι τα στοιχεία που δημοσιοποιούνται δεν αποτυπώνουν το εύρος των χρηματοδοτήσεων σε όλες τις χώρες, όπως αναφέρουν οι NYT. Αξιωματικοί της Ε.Ε. ανησυχούν μήπως οι Βρυξέλλες τείνουν να γίνουν Ουάσινγκτον, εφόσον οι εταιρείες με χρήματα και διανομολογίες θέλουν να έχουν τον πρώτο λόγο εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος. Απαντες οι τεχνολογικοί κολοσσοί επιμένουν πως προσβλέπουν σε σχέσεις συνεργασίας με την Ε.Ε., ενώ δεν παύουν να εκφράζουν τον προβληματισμό τους για τις επιπτώσεις της νέας νομοθεσίας στην καινοτομία και την ευρωπαϊκή οικονομία.

Εντούτοις, οι επιτυχίες των ομάδων θεσμικής πίεσης είναι περιορισμένες, δεδομένου ότι η Μαργκρίτε Βεστστάγκερ, αρμόδια επίτροπος Ανταγωνισμού και αντιπρόεδρος της Κομισιόν, έχει χαρακτηρίσει τους ομίλους υψηλής τεχνολογίας απειλή για τη δημοκρατία και παραβιάσεις των όρων του ανταγωνισμού, ενώ έχει λάβει μέτρα για να τους καλινταγώγη. Σήμερα, άλλωστε, θα ανακηφούν νέα νομοθεσία για τους λεγόμενους «φύλακες του Διαδικτύου», τις πλατφόρμες τύπου Amazon, Apple, Facebook και Google. Τέλος, οι νέοι κανονισμοί θα προβλέπουν, μεταξύ άλλων, τη μεγαλύτερη διαφάνεια στα διαφημιστικά προϊόντα των Google και Facebook, τη μη προνομιακή μεταχείριση των δικών τους υπηρεσιών έναντι τρίτων, την παρεμπόδιση μετακίνησής τους σε νέες προϊόντικές κατηγορίες κ.ά.

Ψηφιακά θα γίνουν οι εορταστικές αγορές

Η στροφή στο ηλεκτρονικό εμπόριο συνολικά και ειδικά τώρα στην εορταστική περίοδο έχει επιταχυνθεί από την πανδημία του κορωνοϊού, που περιόρισε τους ανθρώπους στο σπίτι τους, ενώ και η μείωση των εξόδων για ψώνια λόγω της γενικότερης δυσπραγίας, είναι ορισμένες από τις νέες τάσεις στην κατανάλωση. Αυτά αναφέρονται στη σχετική έρευνα για τον Δείκτη Μελλοντικού Καταναλωτή της Ernst & Young, της εταιρείας ερευνών αγοράς και συμβούλων επιχειρήσεων.

Τονίζεται, μάλιστα, ότι οι ψηφιακές αγορές υιοθετούνται και μακροπρόθεσμα για ορισμένες κατηγορίες προϊόντων σε διεθνές επίπεδο. Συμμετείχαν στη διαδικασία 14.467 καταναλωτές και περισσότερο από το ένα τρίτο, ποσοστό 37%, εκτιμούν πως τουλάχιστον για έναν χρόνο ακόμα θα συνεχίσουν η πανδημία να επηρεάζει τη ζωή τους. Το ποσοστό αυτό εκτοξεύεται στο 43% στην Ευρώπη και στο 66% στην Ιαπωνία, ενώ οι καταναλωτές στην Ινδία (19%) και την Κίνα (18%) εμφανίζουν αισθητά πιο αισιόδοξοι. Σε παγκόσμιο επίπεδο, τώρα, οι καταναλωτές πιστεύουν ότι ο τρόπος με τον οποίο ψωνίζουν θα αλλάξει μακροπρόθεσμα, ενώ το 39% δηλώνουν ότι πλέον θα ψωνίζουν ηλεκτρονικά και προϊόντα, που παραδοσιακά αγοράζαν από φυσικά καταστήματα.

Η έρευνα της EY έδειξε ότι οι καταναλωτές στην Κίνα και σε μικρότερο βαθμό στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι πιθανότερο να κάνουν ηλεκτρονικές αγορές και να χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο ως το κύριο κανάλι των αγορών τους, εάν συγκριθούν με καταναλωτές άλλων χωρών. Αντίθετα, οι καταναλωτές στη Γερμανία και τη Γαλλία δεν είναι τόσο εξοικειωμένοι με αυτήν την ιδέα. Συνολικά, οι ηλεκτρονικές συσκευές και τα προϊόντα τεχνολογίας αποτελούν κατηγορία προϊόντων, που οι ερωτηθέντες σε ποσοστό 53% εκτιμούν ότι θα αγοράζουν κυρίως ηλεκτρονικά, ενώ, παράλληλα, δηλώνουν ότι προτιμούν τα ποτά και τα φρέσκα τρόφιμα να τα προμηθεύονται από τα κανονικά καταστήματα.

Πάντως, ο βαθμός διεξόδους των ηλεκτρονικών αγορών στην κατηγορία των φρούτων και λαχανικών εξακολουθεί να είναι ο χαμηλότερος στις περισσότερες αγορές. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, το 55% των καταναλωτών αγόρασε τα είδη αυτά ηλεκτρονικά, τουλάχιστον μία φορά. Από αυτούς, το 42% δηλώνει ότι πλέον παραγγέλλει φρούτα και λαχανικά μέσω Διαδικτύου συχνότερα σε σχέση με το παρελθόν εξαιτίας της πανδημίας. Επίσης, αναφορικά με το μέλλον, το

Έρευνα της EY δείχνει πως το 42% των καταναλωτών παγκοσμίως θα δαπανήσει λιγότερα φέτος τα Χριστούγεννα σε σύγκριση με πέρυσι.

Η πανδημία επιτάχυνε τη στροφή των καταναλωτών στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

19% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι θα προβεί κυρίως σε ηλεκτρονικές αγορές για φρέσκα τρόφιμα και το 16% για μη αλκοολούχα ποτά (από 3,4% και 1,6%

αντιστοίχως το 2019). Αυτό δείχνει ότι οι διαδικτυακές αγορές, ακόμη και σε κατηγορίες χαμηλής διεξόδους, βρισκονται σε άνοδο κι αυτό ίσως να μην αλλάξει μετά την πανδημία. Επιπρόσθετος, η EY στην έρευνά της σημειώνει πως οι κατηγορίες, για τις οποίες οι καταναλωτές είναι πιο πιθανό να προτιμήσουν τις ηλεκτρονικές αγορές, ταυτίζονται με εκείνες στις οποίες θα ήθελαν να υπάρχουν υπηρεσίες εξυπηρέτησης, επισκευών, αλλά και να δίδονται συμβουλές, όπως οι ηλεκτρονικές συσκευές, τα καλλυντικά και τα είδη περιποίησης, η ένδυση, η υπόδηση και τα αξεσουάρ. Ως αποτέλεσμα της πανδημίας, το 40% των ερωτηθέντων έχει μείωση εισοδημάτων, ενώ 60% είναι πιο εγκρατές στα έξοδά τους. Το 41% των καταναλωτών έχει μειώσει τις δαπάνες για μη βασικά προϊόντα, ενώ το 46% αναβάλλει την αγορά άλλων ακριβότερων ειδών. Αυτές οι τάσεις καταδεικνύουν μια δυναμική που υποστηρίζει εορταστικών αγορών. Τέλος, αν και πάνω από τους μισούς, ποσοστό 54%, εκτιμούν ότι θα κάνουν αγορές την επόμενη καταναλωτική περίοδο ή στις επτά επόμενες, η έρευνα της EY δείχνει πως το 42% των καταναλωτών παγκοσμίως θα δαπανήσει λιγότερα φέτος τα Χριστούγεννα σε σύγκριση με πέρυσι.

Σε σακίδια και τσάντες στρέφεται η Samsonite για να αντέξει στην κρίση

Η γνωστή σε όλους εταιρεία με τις βαλίτσες Samsonite, ανταποκρινόμενη στις νέες λόγω κορωνοϊού συνθήκες, στρέφεται σε μία καινούργια αγορά, πέραν των μετακινήσεων και των ταξιδιών. Αλλωστε, όπως αναφέρει η διοίκηση της, δεν αναμένει επαναφορά της κύριας δραστηριότητάς της παρά μετά έναν τουλάχιστον χρόνο. Εξ ου και επικεντρώνεται σε άλλα είδη, όπως είναι οι επαγγελματικές τσάντες ανδρών και γυναικών, τα σακίδια διότι ο άνθρωπος αυξάνουν τις υπαιθρίες δραστηριότητες τους λόγω ιού, και οι τσάντες καθημερινής χρήσης, όπως αναφέρει το Bloomberg. Έτσι ευεπιστεί να μετριάσει τις επιπτώσεις από το πλήγμα της πανδημίας, ενώ πλέον οι πωλήσεις αυτών των ειδών αντιστοιχούν στο 50% των συνολικών σε σύγκριση με το 40% το 2019.

«Τι έχει κάνει ο κορωνοϊός; Έχει επισημάνει τη μετάβαση στην αγορά πέραν των ταξιδιών», επισημάνει ο Πολ Μλεκίμπεκ, νεοδιορισμένος πρόεδρος της Samsonite για τη ΝΑ Ασία και τη Μέση Ανατολή. «Αυτές ήταν παλιές τάσεις, οι οποίες ήδη διαμορφωνόνταν, αλλά με την πανδημία η μετασχηματισμός έγινε γρηγορότερα». Η

Samsonite, που εδρεύει στο Μάνσαφλντ της Μασαχουσέτς και μεταξύ των εμπορικών σημάτων της έχει τα Tumù και American Tourister, είχε φέτος τη χειρότερη χρονιά της από την εισαγωγή της στο χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ το 2011. Ο κορωνοϊός έπληξε και το λιανικό εμπόριο και τον κλάδο των αερομεταφορών. Συγκεκριμένα, σημειώσε πτώση εσόδων 58% τους πρώτους

Η κατακρήμνιση της ζήτησης για ταξίδια έχει βυθίσει τις πωλήσεις βαλιτσών.

εννέα μήνες του έτους, ενώ η τιμή της μετοχής της από τις αρχές της χρονιάς κατέγραψε απώλειες 28%. Υπό το πρίσμα αυτό, η Samsonite έλαβε επιθετικά μέτρα εξορθολογισμού των δραστηριοτήτων της, έκλεισε άνω του 10% των εταιρικών καταστημάτων της και περιόρισε τις ταξιδιωτικές τις μάρκες κατά 67% σε σύγκριση με το 2019. Τέλος, τα λοιπά εμπορικά σήματα εκτός ταξιδιού, όπως τα Gregory, Speck και eBags μειώθηκαν κατά 27%.

Σας ευχόμαστε καλές γιορτές & ευτυχημένο το νέο έτος!

#μένουμεασφαλείς

www.pwc.com.cy

Κυριαρχία

Ανακοινώνοντας τις αγωγές που υπέβαλαν κατά του Facebook οι αμερικανικές αρχές και 46 πολίτες, η γενική εισαγγελέας Νέας Υόρκης Λετίσια Τζέιμς υπενθύμισε πως «εδώ και μία δεκαετία, το Facebook έχει εκμεταλλευθεί την κυριαρχία του και τη μονοπωλιακή ισχύ του για να συνθλίψει τους μικρότερους ανταγωνιστές και να εξαφανίσει τον ανταγωνισμό εις βάρος των χρηστών».

Απειλές

Αναφερόμενος σε Instagram και WhatsApp ως δυνητικές απειλές για τη μονοκρατορία του Facebook, ο ιδρυτής και επικεφαλής του Μάρκ Ζούκερμπεργκ προειδοποίησε τους υπαλλήλους ότι «αν αναπτυχθούν σε μεγάλη κλίμακα, θα μπορούσαν να μας ανταγωνιστούν». Αποκαλυπτική της στρατηγικής του ήταν και η δήλωσή του «το να εξαγοράζεις είναι ευκολότερο από το να ανταγωνιστείς».

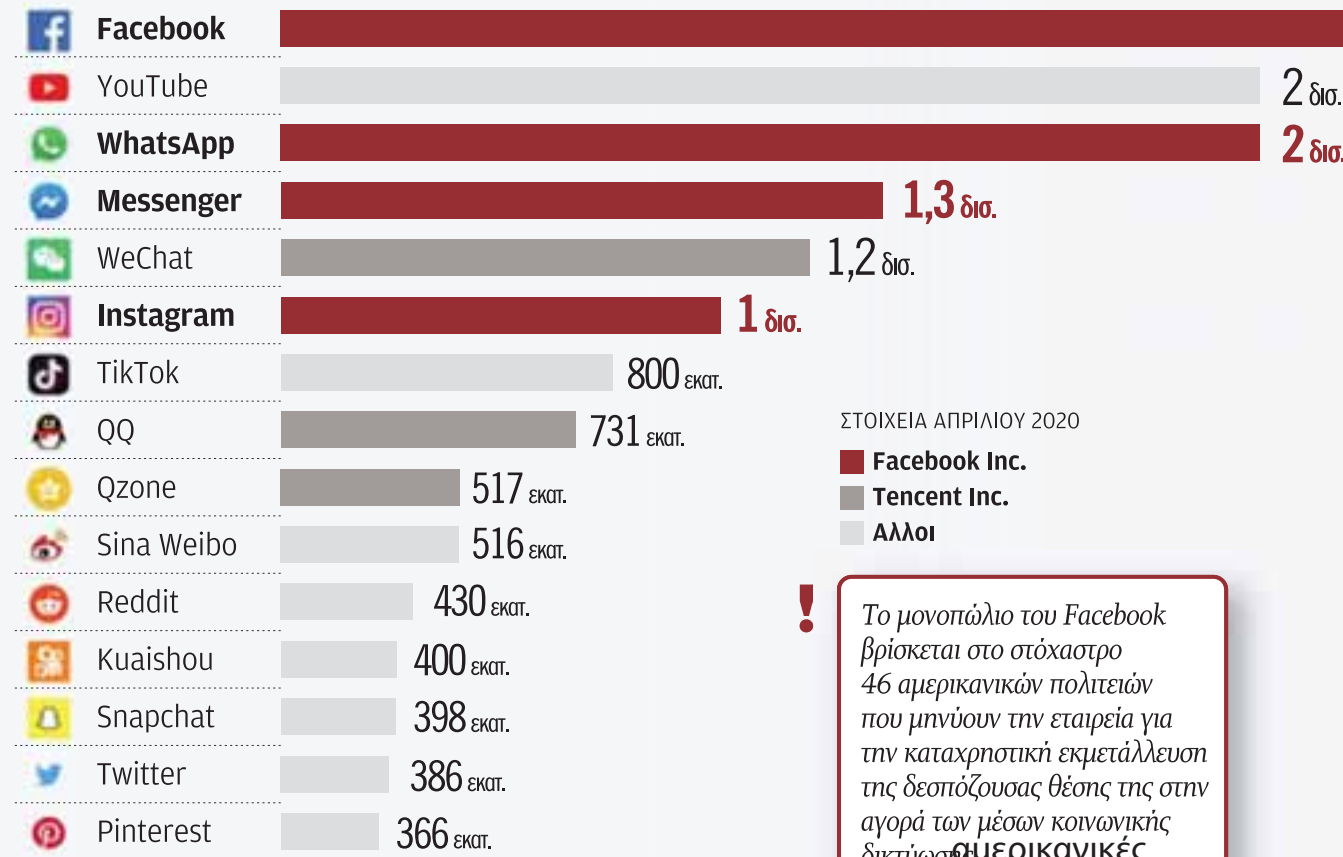

Ατελέσφορες

Σκολιάζοντας πόσο ατελέσφορες αποδεικνύονται οι προσπάθειες της Ε.Ε. να θέσει όρια στην επέλαση των τεχνολογικών κολοσσών με πρόστιμα και κανόνες, ο επίτροπος Ενείας Αγοράς Τιερί Μπρετόν αποκάλυψε προσφάτως πως «επικρατεί στις Βρυξέλλες το αίσθημα ότι οι πλατφόρμες του Ιντερνέτ έχουν πλέον γίνει υπερβολικά μεγάλες για να τους νοιάζουν αυτά».

Οι όμιλοι που κυριαρχούν στα social media

ΠΟΣΟΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΤΟ ΚΑΘΕ ΜΕΣΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2020

Facebook Inc.
Tencent Inc.
Άλλοι

! Το μονοπώλιο του Facebook βρίσκεται στο στόχαστρο 46 αμερικανικών πολιτειών που μνύουν την εταιρεία για την καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσποζουσας θέσης της στην αγορά των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

ΠΗΓΗ: Στοιχεία των εταιρειών μέσω της DataReportal Global Digital Statshot

H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το Facebook στο μάτι του κυκλώνα των ΗΠΑ

Πιθανή η απόσχιση Instagram και WhatsApp έπειτα από μήνυση που υπέβαλαν 46 αμερικανικές πολιτείες

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

«**Δεν μπορούμε** να πούμε ότι οφείλουν τα πάντα στις αρχές ανταγωνισμού, αλλά έχουν μεγάλο χρέος στη νομοθεσία κατά της μονοπωλιακής συμπεριφοράς». Η δήλωση ανήκει στον νομικό Τημ Βου, ο οποίος έχει ειδικευθεί σε θέματα τεχνολογίας. Οσο παράδοξο κι αν ακούγεται, αφορά τους τεχνολογικούς κολοσσούς που βρίσκονται εδώ και καιρό στο στόχαστρο των αρχών ανταγωνισμού στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Ο εν λόγω νομικός περιέγραψε το πώς κάθε καινούργια γενιά επιχειρηματιών κολοσσών της εκάστοτε κυρίαρχης τεχνολογίας εκμεταλλεύεται όποιους περιορισμούς έθεσαν οι αρχές στην αμέσως προηγούμενη και έτσι κατορθώνει να γιγαντωθεί και να αναπτύξει το νέο δικό της μονοπώλιο. Προέβη στη δήλωση αυτή, βέβαια, πριν από δύο χρόνια, αλλά

τα λόγια του είναι περισσότερο επίκαιρα από ποτέ, καθώς αποτυπώνουν πλήρως το πώς έχει διαμορφωθεί το τοπίο στην κολοσσιαία παγκόσμια online αγορά και στο ανεξέλεγκτο σύμπαν που δημιούργησε το Ιντερνέτ. Απικεί, άλλωστε, αυτό που θριαμβευτικά σχεδόν όλα τα αγγλοσαξονικά ΜΜΕ διαλαλούσαν μέσα στην εβδομάδα μιλώντας για τη μεγαλύτερη, μετά το 1998 και την υπόθεση Microsoft, αγωγή κατά μονοπωλιακής συμπεριφοράς στις ΗΠΑ. Πρόκειται πράγματι για μια γιγάντια κινητοποίηση, καθώς 46 αμερικανικές πολιτείες συστρατεύονται με τις αμερικανικές αρχές ανταγωνισμού και υποβάλλουν μήνυση κατά της Facebook. Το δημοφιλές μέσο κοινωνικής δικτύωσης, που ένωσε σε μια ηλεκτρονική πλατφόρμα δισκατομύθρια ανθρώπων, αρχικά νέους αλλά αργότερα κάθε ηλικίας, εξελίχθηκε ταχύτατα σε έναν επιχειρηματικό «Λεβιά-

Το δημοφιλές μέσο κοινωνικής δικτύωσης κατηγορείται για παραβάσεις της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας.

θαν», που καταβρόχθισε κυνικά κάθε ανταγωνιστή του, εξοστρακίζοντας κυριολεκτικά τον ανταγωνιστή από μια εξαιρετικά προσοδοφόρο αγορά. Στην περίπτωση της Facebook αυτό επετεύχθη με την εξαγορά των ανταγωνιστών του, με προεξάρχουσες τις εφαρμογές Instagram και WhatsApp, αλλά και διάφορες άλλες, λιγότερο προβεβλημένες ηλεκτρονικές πλατφόρμες που δεν πρόλαβαν να αναπτύξουν αυτοφυή ύπαρξη και γίνονται μέλη του «ομίλου». Και, βέβαια, αυτές οι δύο εφαρμογές ενδέχεται να βρεθούν πρω-

τίστως στην πρώτη γραμμή του πυρός, καθώς οι αμερικανικές αρχές προσανατολίζονται στο να απαιτήσουν τη διάσπαση του κολοσσού με απόσχιση αυτών των δύο εξαιρετικά δημοφιλών εφαρμογών. Όπως αναφέρεται στο περιεχόμενο των μνύσεων, η Facebook εξαγόρασε το Instagram το 2012 έναντι 715 εκατ. δολαρίων και το WhatsApp δύο χρόνια αργότερα έναντι 22 δισ. δολαρίων, μηδενίζοντας τον ανταγωνισμό εις βάρος των καταναλωτών. Και, βέβαια, το αντεπιχείρημα που έχει προβάλλει ο ευρωπαϊκός δημιουργός και επικεφαλής της Facebook Μάρκ Ζούκερμπεργκ είναι πως «με την εξαγορά τους, το Instagram και το WhatsApp βελτίωσαν θεαματικά τις υπηρεσίες τους και μπόρεσαν να απευθυνθούν σε πολύ περισσότερους ανθρώπους». Ορισμένοι αναλυτές του κλάδου εκτιμούν πως, αν αναγκαστεί να αποχωριστεί τις

δύο εφαρμογές, το Facebook θα δει να καταρρέει η αυτοκρατορία του, καθώς μεγάλο μέρος των λιγνιδών εσόδων του προέρχεται από αυτές. Από στοιχεία της εταιρείας ερευνών EMarketer, οι πωλήσεις του Instagram φέτος θα φτάσουν στα 28,1 δισ. δολάρια, που ισοδυναμούν με το 37% των εσόδων της Facebook. Σύμφωνα πάντως με τον Νταν Ιβς, αναλυτή της Wedbush Securities, που σημειωτέον χαρακτήρισε την εξαγορά του Instagram «μία από τις τρεις καλύτερες των τελευταίων 15 ετών», είναι «ισχνή» η πιθανότητα να εξαναγκαστεί σε διάσπαση η Facebook. Κάτι τέτοιο, επισημαίνει ο ίδιος, προϋποθέτει πως το αμερικανικό Κογκρέσο θα προκάρησει σε νομοθετικές μεταρρυθμίσεις, πράγμα απίθανο τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα. Το ερώτημα είναι αν όντως υπάρχει τρόπος να τιθασεύσουν οι αρχές ανταγωνισμού τους τίτάνες της ψηφιακής τεχνολογίας.

Αδυνατεί η Ε.Ε. να βάλει φρένο στους ψηφιακούς κολοσσούς

Η εμπειρία από τις προσπάθειες της Ε.Ε. να βάλει κάποιο φρένο στη μονοπωλιακή συμπεριφορά των τεχνολογικών κολοσσών είναι, έως τώρα, απογοητευτική. Πριν από τρία χρόνια, η Κομισιόν κινήθηκε κατά του αϊττιπου τεχνολογικού κολοσσού, της προσφιλέστατης σε όλους μας Google. Της επέβαλε πρόστιμο ύψους 2,42 δισ. ευρώ έχοντας διαπιστώσει ότι η εταιρεία «εκμεταλλεύεται καταχρηστικά τη δεσποζουσα θέση της στην αγορά», θέτοντας σε πλεονεκτική θέση τη δική της πλατφόρμα πλοήγησης στο Ιντερνέτ. Της επέβαλε να αλλάξει παγιωμένες πρα-

κτικές της ώστε να διασφαλιστεί ίση μεταχείριση των ανταγωνιστών της. Προέκυψε, όμως, πως ο αντίκτυπος αυτής της μεταβολής ήταν ελάχιστος, τουλάχιστον για ορισμένους που δραστηριοποιούνται στην ευρωπαϊκή βιομηχανία τεχνολογίας. Σύμφωνα με τον Φίλιπ Πέιτς, διευθύνοντα σύμβουλο της γερμανικής ιστοσελίδας εμπόριου Idealo, ούτε το πρόστιμο ούτε οι εντολές δεν πέτυχαν να αλλάξουν τη μονοπωλιακή συμπεριφορά της Google. «Ήταν φενάκι. Η αντιμονοπωλιακή πολιτική δεν αποδίδει». Και δεν είναι ο μόνος που αισθάνεται έτσι. Προσφάτως ο επί-

τροπος Ενείας Αγοράς, Τιερί Μπρετόν, αποκάλυψε πως στους κόλπους της Κομισιόν επικρατεί μια αίσθηση πως οι πλατφόρμες του Ιντερνέτ «έχουν γίνει πλέον υπερβολικά μεγάλες για να ενδιαφερθούν γι' αυτά», αναφερόμενος στα πρόστιμα και στους κανόνες. Ο ίδιος άφησε να εννοηθεί ότι οι τεχνολογικοί κολοσσοί πρέπει μάλλον να διασπασθούν. Η Google έχει βρεθεί ταυτοχρόνως στο στόχαστρο των αρχών ανταγωνισμού και των δύο πλευρών του Ατλαντικού. Μόλις προ δύο μηνών, οι αρμόδιες αρχές που στις ΗΠΑ εντάσσονται στο υπουργείο Δι-

καισύνης υπέβαλαν αγωγή κατά της Alphabet, μητρικής της Google, κατηγορώντας και πάλι για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσποζουσας θέσης και παραβίαση του θεμιτού ανταγωνισμού. Από την πλευρά της, η Κομισιόν ετοιμάζει νέα δυναμική κίνηση κατά των τεχνολογικών κολοσσών, που ευελπιστεί τουλάχιστον ότι θα επηρεάσει τον κλάδο παγκοσμίως. Μολονότι έχει προηγηθεί προ διμήνου η προσπάθεια των αμερικανικών αρχών να θέσουν όριο στην Google, η αναμενόμενη κίνηση της Κομισιόν έρχεται σε μια συγκυρία ιδιαίτερα ευαίσθητη

για τις σχέσεις των Βρυξελλών με την Ουάσινγκτον. Αρκετά μέλη της κυβέρνησης Μπάιντεν θέλουν να εντείνουν την πίεση στους τεχνολογικούς κολοσσούς. Είναι πιθανή, όμως, μια αρνητική αντίδραση της Ουάσινγκτον εάν η κίνηση της Κομισιόν εκληφθεί ως προσπάθεια των Βρυξελλών να αποδυναμώσουν σημαντικές αμερικανικές επιχειρήσεις. Είναι σαφές, άλλωστε, πως οι αμερικανικοί τεχνολογικοί κολοσσοί εκπροσωπούνται από ομάδες πίεσης, κοινώς από λόμπι, που θα ποιορηκθούν τόσο της Βρυξέλλες όσο και της Ουάσινγκτον.

Η πολυετής δικαστική διαμάχη της Microsoft με τις αμερικανικές αρχές

Οι μεγάλες μεταβολές στο τοπίο της τεχνολογίας τηλεπικοινωνιών είχαν αρχίσει από τη δεκαετία του 1980 με τη διάσπαση του κολοσσού εκείνης της εποχής, της AT&T. Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, η αμερικανική επιτροπή εμπορίου είχε ήδη αρχίσει να ελέγχει διεξοδικά τα συστήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών, που φαινόταν πως διεκδούσαν τη δημιουργία νέων μονοπωλίων και καρτέλ. Η Microsoft κέρδισε διαρκώς έδαφος στην αγορά των προσωπικών ηλεκτρονικών υπολογιστών και βρισκόταν σε σχεδόν μόνιμη σύγκρουση με τις ρυθμιστικές αρχές επί περίπου μία δεκαετία. Η αρχή είχε γίνει το 1989, όταν η επιτροπή εμπορίου χαρακτήρισε ύποπτη

δημιουργία καρτέλ μια συμφωνία που είχε συνάψει με την IBM. Η Microsoft πέρασε όλο το πρώτο ήμισυ της δεκαετίας του 1990 αντικρούοντας αυτού του είδους τις κατηγορίες. Το 1994 ψηφίστηκε διάταγμα, που θεωρητικά περιόριζε τη δυνατότητα της να μπλοκάρει τους ανταγωνιστές της. Ο ίδιος ο Μπιλ Γκέιτς, όμως, ιδρυτής και πρόεδρος του κολοσσού των υπολογιστών, εξέφρασε την εκτίμησή πως ο αντίκτυπος δεν ήταν «τίποτα».

Η κατάσταση άλλαξε το 1995, όταν ο Γκέιτς κήρυξε πόλεμο στο ανταγωνιστικό πρόγραμμα πλοήγησης στο Ιντερνέτ, το τότε αρκετά δημοφιλές Netscape Navigator. Συνέδεσε με το λογισμικό του πρόγραμμα, το γνωστό Windows, το δικό του πρόγραμμα πλοήγησης, Internet Explorer, προσφέροντας το δωρεάν. Στόχος του ήταν, βέβαια, να εξωθήσει άλλες εταιρείες να χρησιμοποιούν τον Explorer και όχι το Netscape Navigator. Η κίνηση αποτελούσε υπαρκτή απειλή για το Netscape, που προσέλαβε τότε ως δικηγόρους τον Γκάρυ Ρέμπακ και τη Σούζαν Κρέιτον, για να συντάξουν την εμπιστευτική επιστολή στην οποία εξήγησαν στο αμερικανικό υπουργείο Δικαιοσύνης τη μονοπωλιακή τακτική της Microsoft. Οι δύο δικηγόροι βασίστηκαν σε σχετικά καινούργιες θεωρίες για την προστασία του ανταγωνισμού. Όπως επισημάναν, όταν ένα πρόγραμμα όπως τα

Windows προσφέρει μια πρόσθετη υπηρεσία, θα το πάρουν περισσότεροι με αποτέλεσμα να αποκλιθεί δυσανάλογο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα ακόμη και αν είναι καλύτερα τα αντίστοιχα προγράμματα ανταγωνιστών. Και το χειρότερο δεν ήταν η συντριβή του Netscape Navigator ή κάποιου άλλου προγράμματος, αλλά η κυριαρχία της Microsoft στο ίδιο το Διαδίκτυο. Και όντως, η Microsoft άρχισε να επεκτείνεται σε κάθε γωνιά της αγοράς του Ιντερνέτ. Μεταξύ άλλων, επένδυσε 1 δισ. δολάρια στην Comcast για να διευκολυνθεί να αναπτύξει ευρυζωνικές υπηρεσίες, ενώ αγόρασε τη νεοφυή WebTV ώστε να προσεγγίσει πιθανούς χρήστες του Ιντερνέτ

που δεν χρησιμοποιούν προσωπικό υπολογιστή. Χρειάστηκε, ωστόσο, να περάσουν χρόνια προτού αποφασίσουν οι ρυθμιστικές αρχές να ασχοληθούν με τις καταγγελίες των δύο νομικών συμβούλων του Netscape, που δεν γλίτωσε καθώς εξαγοράστηκε τελικά από την AOL. Στα μέσα του 1998, όμως, το υπουργείο Δικαιοσύνης και οι γενικοί εισαγγελέες 20 αμερικανικών πολιτειών υπέβαλαν αγωγή κατά της Microsoft. Η υπόθεση σερνόταν μέχρι που άλλαξε η κλιματική. Και τότε ένας Αμερικανός δικαστής απεφάνθη πως ο κολοσσός των υπολογιστών είχε παραβιάσει τη νομοθεσία για τον θεμιτό ανταγωνισμό. Έδωσε εντολή να διασπαστεί

ο κολοσσός, εντολή που αργότερα ακυρώθηκε και αντικαταστάθηκε από ηπιότερη διευθέτηση: η Microsoft συναινεσε να αποσύρει ορισμένα από τα εμπόδια που μπλόκαραν το λογισμικό άλλων εταιρειών σε σχέση με τα Windows. Εν ολίγοις, ακόμη και αυτά η ίδια διευθέτηση δημιούργησε αρκετό χώρο για να αναπτυχθούν εταιρείες όπως η Google και προγράμματα πλοήγησης όπως το Google Chrome, που το 2012 εξαγόρασε το Internet Explorer. Γι' αυτό και όπως είπε ο Τημ Βου, «δεν μπορούμε να πούμε ότι οφείλουν τα πάντα στις αρχές ανταγωνισμού, αλλά έχουν μεγάλο χρέος στη νομοθεσία κατά της μονοπωλιακής συμπεριφοράς».

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

BDO

Επιστημονική αποστολή για τον παγωμένο γίγαντα

Το παγόβουνο Α68α απειλεί την οικολογική ισορροπία στον Νότιο Ατλαντικό

Επιστημονική ομάδα, υπό την αιγίδα της Βρετανικής Υπηρεσίας Μελέτης της Ανταρκτικής, μεταβαίνει στον Νότιο Ατλαντικό για να μελετήσει το γίγαντα παγόβουνο Α68α –το μεγαλύτερο που έχει καταγραφεί ποτέ–, καθώς πλησιάζει στις ακτές της βρετανικής υπερπόντιας κήπου της Νότιας Γεωργίας, απειλώντας να εξοικείλει στα ανοικτά. Αν συμβεί αυτό, η εύθραυστη οικολογική ισορροπία της νήσου θα διαταραχθεί ριζικά, απειλώντας

καθώς λιώνουν, όπως εξηγεί το βρετανικό δίκτυο του BBC. Κατά τη διάρκεια του «περίπλου» του προς τον Βορρά, το Α68α έχασε μεγάλο μέρος του όγκου του για να απολέσει τον τίτλο του «μεγαλύτερου παγόβουνο στον κόσμο». Παρά ταύτα, η έκτασή του, που ξεπερνά αυτές τις Αρκαδίας, παραμένει εντυπωσιακή.

Η επιστημονική ομάδα, η οποία θα φθάσει στην περιοχή στα τέλη Ιανουαρίου, θα αξιοποιήσει δύο τηλεχειριζόμενα ρομποτικά υποβρύχια, που θα καταγράφουν τη μορφολογία του παγωμένου γίγαντα για τέσσερις μήνες. «Θα τοποθετήσουμε ένα από κάθε πλευρά του παγόβουνο. Θα καταγράφουν τη θερμοκρασία των θαλάσσιων υδάτων γύρω από το Α68α, την περιεκτικότητά σε αλάτι και κλωροφύλλη, ενώ θα ελέγχουμε διαρκώς τη διακύμανση του νερού. Ο χειρισμός των υποβρυχίων θα γίνεται μάλιστα από την έδρα της υπηρεσίας στο Λονδίνο», λέει ο ωκεανολόγος δρ Πάουλ Αμπρακάμσον.

Οι μετρήσεις κλωροφύλλων θα επιτρέψουν στους επιστήμονες να εκτιμήσουν την περιεκτικότητα φυτοπλαγκτόν στο νερό. Οι μικροοργανισμοί αυτοί βρίσκονται στην τελευταία θέση της διατροφικής αλυσίδας και αποτελούν την τροφή του γόνου γαρίδας, ο οποίος με τη σειρά του τρέφει όλους τους θαλάσσιους και αμφίβιους κουνιούς της περιοχής. «Σε αντίθεση με τη τροφική, όπου η διατροφική αλυσίδα διακρίνεται για την περιπλοκότητά της, στη Νότια Γεωργία το φυτοπλαγκτόν είναι η μόνη διατροφική βάση. Αυτό τρέφει τη γαρίδα, την οποία καταναλώ-

Σε πορεία σύγκρουσης βρίσκεται το γίγαντα παγόβουνο

Επιστήμονες εκτιμούν ότι η πρόσκρουση του μεγαλύτερου παγόβουνο στον κόσμο στη Νότια Γεωργία είναι αναπόφευκτη, απειλώντας την τοπική πανίδα.

PHH: British Antarctic Survey (BAS), Copernicus Sentinel data, ESA, BBC, Reuters, GRAPHIC NEWS Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

νουν πηγουίνοι, φώκιες και φάλαινες», λέει ο περιβαλλοντολόγος Τζερέντ Τάιλιγκ.

Το παγόβουνο κινείται γρήγορα κάρη σε θαλάσσιο ρεύμα γνωστό ως Κυκλικό Πολικό Μέτωπο Νότιας Ανταρκτικής (SACCF). Το ρεύμα αυτό, που κατευθύνεται προς τον Βορρά, αλλάζει φορά μόλις φθάσει στα βραθιά της Νότιας Γεωργίας, για να μεταποστει προς τα νοτιοανατολικά. Ελπίζει στους επιστήμονες προκαλούν οι καταγραφές των τελευταίων δύο ημερών, στις οποίες το παγόβουνο εμφανίζεται να έχει μετακινηθεί λίγο προς την κα-

τεύθυνση αυτή. Το χειρότερο σενάριο θα ήταν το παγόβουνο να εξοικείλει στα ανοικτά της νήσου, επιπλέοντας δυσχερέως την ποσότητα γόνου γαρίδας στην περιοχή και υποκρέωντας πηγουίνους και φώκιες να κολυμπούν μεγάλες αποστάσεις για να εντοπίσουν την τροφή τους. Δυστυχώς, η τήξη του παγόβουνο είναι ιδιαίτερα αργή, καθώς το βύθισμα του, που φθάνει τα 200 μέτρα, σημαίνει ότι η βάση του Α68α βρίσκεται στα ιδιαίτερα ψυχρά νερά του Νότιου Παγωμένου Ωκεανού.

Τεχνικά προβλήματα στα αεροσκάφη λόγω της ακινησίας

Μεγάλη προσοχή συστήνουν στις αεροπορικές εταιρείες οι αναπαυτικοί ρυθμιστικές αρχές, ασφαλιστικές εταιρείες και ειδικοί ενόψει της επαναφοράς σε πτητική λειτουργία αεροσκαφών, τα οποία είχαν παραμείνει σε ακινησία για πολλούς μήνες εξαιτίας των περιορισμών που επιβλήθηκαν για την πανδημία του κορωνοϊού. Οι ειδικοί κάνουν λόγο για κινδύνους εξαιτίας της παρατεταμένης αποχής χειριστών από πτήσεις, σφαλμάτων στη συντήρηση αεροσκαφών, ακόμη και βλαβών σε ηλεκτρονικά συστήματα από φωλιές εντόμων σε κρισίμους αισθητήρες.

Οι ειδικοί κάνουν λόγο για κινδύνους εξαιτίας της αποχής χειριστών από πτήσεις και σφαλμάτων στη συντήρηση αεροσκαφών.

Στο απόγειο του πρώτου κύματος της πανδημίας, ποσοστό 75% του παγκόσμιου στόλου αεροσκαφών είχε καθλωθεί στο έδαφος. Την ίδια ώρα, η διεθνής ένωση αεροπορικών εταιρειών IATA εκτιμά ότι ο αριθμός «ασταθών» προσγεωμένων έχει σημειώσει σημαντική άνοδο. Ασταθής θεωρείται η προσγγειση κατά την οποία το αεροσκάφος αναπλά βίαια στον διάδρομο ή βγαίνει ακόμη και εντελώς από αυτόν. Τα στοιχεία της IATA έχουν προκαλέσει την ανησυχία ασφαλιστικών εταιρειών, οι οποίες άρχισαν να απαιτούν από τις αεροπορικές εταιρείες την πραγματοποίηση νέων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για χειριστές, με ιδιαίτερη έμφαση στις προσγγεισεις. Η προσγγειση στον αεροδιάδρομο και η προσγγειση είναι οι δύο διαδικασίες της επιβατικής πτήσης που απαιτούν έμπειρους χειριστές.

Οι πιλότοι έχουν «σκουριάσει», ενώ ακόμη και έντομα που φωλιάζουν σε καλωδιώσεις μπορεί να προκαλέσουν δυστυχήματα.

Σύμφωνα με την εταιρεία Airbus, τα περισσότερα θανατηφόρα περιστατικά σημειώνονται κατά τη διάρκεια της προσγγεισης σε αεροδιάδρομο, ενώ τα περισσότερα ατυχήματα χωρίς νεκρούς καταγράφονται κατά την προσγγειση. Τον περασμένο Μάιο, αεροσκάφος των κρατικών αερογραμμών του Πακιστάν συνετρίβη ύστερα από ασταθή προσγγειση, σκοτώνοντας 97 επιβαίνοντες.

Για τα περισσότερα από τα περιστατικά αυτά ευθύνονταν έντομα, τα οποία είχαν φωλιάσει στις καλωδιώσεις του χειριστήριου, διαταράσσοντας τη λειτουργία των υπερευαίσθητων αισθητήρων, αναγκάζοντας για την πρόληψη δευτέρου στον ηλεκτρονικούς υπολογιστές του αεροσκάφους. Τον Ιούλιο, αεροσκάφος της εταιρείας Wizz Air διέκοψε επείγοντως την απογγεισή του, καθώς ο μετρητής ταχύτητας εμφάνιζε το αεροσκάφος να είναι ακίνητο. Επιθεώρησε από μηχανικούς της εταιρείας έδειξε ότι κοκκούλια εντόμων στην καλωδιώσεις εμπόδιζαν την παροχή δεδομένων. Το αεροσκάφος είχε τεθεί σε ακινησία για πάνω από τέσσερις μήνες.

Η εκπαίδευση των χειριστών δεν είναι, όμως, το μόνο μέλημα για τις υπηρεσίες πολιτικής αεροπορίας. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Αεροπορικής Ασφάλειας (EASA) αποκάλυψε ανησυχιακή «τάση» εσφαλμένων μετρήσεων υψομέτρου και ταχύτητας πτήσης μεταξύ των αεροσκαφών που έχουν μόλις επανέλθει στην ενεργό δράση. Σε κάποιες περιπτώσεις, πληρώματα αναγκάστηκαν να ακυρώσουν απογγειώσεις, με το αεροσκάφος να οδηγείται πίσω στην αποθήκη για συντήρηση.

Οι φωλιές εντόμων ευθύνονται για τη συντήρηση αεροσκαφών της Δομινικής Δημοκρατίας το 1996, που προκάλεσε τον θάνατο 189 επιβαίνοντων. Η EASA διαπίστωσε ότι ύστερα από μακροχρόνια στήθεση πολλά αεροσκάφη εμφανίζουν τεχνικά προβλήματα και βλάβες, που μπορεί να φθάσουν ακόμη και στη διακοπή λειτουργίας του κινητήρα εν πτήση, στην αδυναμία διοχέτευσης καυσίμου, σε περιορισμό της ικανότητας πέδησης του αεροσκάφους και στην αποφόρτιση των εφεδρικών μπαταριών.

REUTERS

Εγκαταλείπουν το City τράπεζες και επενδυτικές εταιρείες

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Στην πόρτα της εξόδου από το Ηνωμένο Βασίλειο ενόψει Βρεξίτ συσσωρεύονται μεγάλες διεθνείς τράπεζες και χρηματιστηριακές εταιρείες, ώστε να ενισχύσουν την παρουσία τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς το City χάνει τον τίτλο του χρηματοοικονομικού κόμβου στην περιοχή.

Η Morgan Stanley θα μεταφέρει περιουσιακά στοιχεία ύψους 100 δισ. δολ. από το Ηνωμένο Βασίλειο στην Φρανκφούρτη.

Η Φρανκφούρτη φαίνεται πως θα είναι η μεγάλη κερδοφόρα αυτής της διαδικασίας, ενώ και το Παρίσι έχει μπει με... φόρα στον χάρτη των «νικητών» από τις ανακατατάξεις στο βρετανικό χρηματοπιστωτικό κέντρο. Σημαντικό όφελος μπορεί να υπάρξει και για την Αθήνα, καθώς όπως έχει δηλώσει και ο επικεφαλής

Παράλληλα, μακριά από το City και το Canary Wharf (που αποτελεί επίσης ένα από τα σημαντικά χρηματοοικονομικά κέντρα του κόσμου) και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω του Βρεξίτ, μεταφέρουν τις δραστηριότητές τους και οι χρηματιστηριακές εταιρείες μεγάλων διεθνών τραπεζών που αποτελούν και εξ αποστάσεως μέλη διαπραγματεύσεως του Χρηματιστηρίου Αθηνών αλλά και σε πολλά χρηματιστήρια της Ε.Ε.

Η Morgan Stanley αποτελεί την πιο πρόσφατη απόδειξη του... Βρεξίτ των επενδυτικών κολοσσών. Η αμερικανική τράπεζα θα μεταφέρει περιουσιακά στοιχεία ύψους 100 δισ. δολαρίων από το Ηνωμένο Βασίλειο στην Φρανκφούρτη, ακολουθώντας άλλες μεγάλες διεθνείς τράπεζες. Αναμένεται πως θα ολοκληρώσει τη μεταφορά των assets της εντός του α' τριμήνου του 2021, σύμφωνα με το Bloomberg, ενισχύοντας την παρουσία της θυγατρικής της Morgan Stanley Europe.

Στη Γερμανία θα μεταφερθεί ενεργητικό 675 δισ., δημιουργώντας 2.500 θέσεις εργασίας.

Σημειώνεται πως το προηγούμενο διάστημα σε ανάλογες κινήσεις προχώρησαν οι Goldman Sachs (μεταφορά 40-60 δισ. δολ.) και JP Morgan (230 δισ. ευρώ και

200 άτομα προσωπικό), ενώ η Bundesbank έχει ήδη ανακοινώσει ότι η Γερμανία είναι ο πιο δημοφιλής προορισμός στην Ε.Ε. για τις τράπεζες που αφήνουν το Λονδίνο λόγω Βρεξίτ και πως συνολικά το ενεργητικό που θα μεταφερθεί στη χώρα αγγίζει τα 675 δισ. ευρώ, δημιουργώντας 2.500 νέες θέσεις εργασίας. Άλλες τράπεζες που θα κινηθούν από το Λονδίνο προς τη Φρανκφούρτη είναι οι Citigroup, UBS και Standard Chartered.

Από αυτόν τον μήνα οι Citigroup Global Markets Limited, Merrill Lynch International και Credit Suisse Securities (Europe) Limited παύουν να διεξάγουν άμεσες συναλλαγές με την Ε.Ε από τη βρετανική πρωτεύουσα. Αυτό αφορά και το Χρηματιστήριο Αθηνών, καθώς οι τρεις αυτές εταιρείες αποτελούν εξ αποστάσεως μέλη και της ελληνικής αγοράς, ενώ σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση παύουν τις δραστηριότητές τους στις 17 Δεκεμβρίου. Ως αποτέλεσμα, μεταφέρουν τα assets και μέρος του προσωπικού τους σε ήδη υπάρχουσες στην Ε.Ε. νομικές οντότητες των ομίλων τους. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η Citigroup θα συνεχίσει τη δραστηριότητά της στο Χ.Α. (και σε άλλες αγορές) μέσω Φρανκφούρτης και της Citigroup Global Markets Europe.

Η Credit Suisse (πθανότατα) θα συνεχίσει επίσης τις δραστηριότητές της μέσω της θυγατρικής της στη Μαδρίτη – Credit Suisse Securities Sociedad De Valores. Η Merrill Lynch έχει ήδη χρηματοπιστωτική εταιρεία στο Παρίσι – την BofA Securities Europe, ενώ το νέο της επίσημο κέντρο της τράπεζας στην Ε.Ε. είναι το Δουβλίνο, οπότε θα επλέξει μία από τις δύο αυτές πρωτεύουσες ως το νέο κέντρο των συναλλαγών της.

Αίτημα αποφυλάκισης από τη Μάξγουελ

Οηλισμένοι φρουρούς έξω από το σπίτι της, σε περίπτωση που αποφυλάκιστεί, ζήτησε η Γκιολέιν Μάξγουελ. Η Βρετανίδα σχετιζόταν στενά με τον καταδικασθέντα για εκπόρνευση ανήλικου Τζέφρι Επιστάν, ο οποίος βρέθηκε νεκρός στο κελί του στο Μανχάταν τον Αύγουστο του 2019 σε ηλικία 66 ετών. Η 58χρονη Μάξγουελ θα δικάσει τον Ιούλιο του 2021 με τις κατηγορίες ότι προμήθευσε τρία ανήλικα κορίτσια στον Επιστάν προς σεξουαλική εκμετάλλευση τη δεκαετία του 1990, αδικήματα που επισύρουν ποινή κάθειρξης 35 ετών.

Η Γκιολέιν Μάξγουελ σκεπτικίζονταν στενά με τον καταδικασθέντα για εκπόρνευση ανήλικου Τζέφρι Επιστάν.

Μετά τη σύλληψη και την αυτοκτονία του Επιστάν, η Μάξγουελ εξαφανίστηκε, ενώ στις αρχές του καλοκαιριού εντοπίστηκε σε σπίτι που είχε αγοράσει με μετρητά στην πολιτεία του Νιου Χάμψαϊρ. Το πρώτο αίτημά της για αποφυλάκιση απορρίφθηκε, ενώ στο δεύτερο, που εξετάζεται αυτή την εβδομάδα, η Βρετανίδα, ο αγνώστου στοιχείων σύζυγός της και επτά άλλα άτομα προσφέρουν εγγύηση 28,5 εκατομμυρίων δολαρίων. Μεταξύ των ατόμων που προτίθενται να εγγυηθούν ότι η υπόδικος δεν θα εξαφανιστεί βρίσκεται ένας σύμβουλος ασφαλείας, ο οποίος δήλωσε ότι θα καταβάλει 1 εκατ. δολάρια ως εγγύηση και θα τοποθετήσει ένοπλη φρουρά στο σπίτι της Μάξγουελ.

νήσεις άνω των 20 εκατ. δολαρίων ανάμεσα στους λογαριασμούς της Μάξγουελ και του Επιστάν. Στη δικογραφία αναφέρεται ότι την περίοδο εκείνη, η Μάξγουελ διαχειριζόταν εταιρείες αεροπορικών υπηρεσιών για πελάτες μεγάλου πλούτου, οι οποίες σχετιζόταν με τον Επιστάν και οι αμφίδρομες μεταφορές χρημάτων σχετίζονται με τις εταιρείες αυτές. Οι δικηγόροι της πρότειναν να ζητήσει υπό πλεκτρονική παρακολούθηση και να αποποιηθεί των δικαιωμάτων της σε περίπτωση αιτήματος έκδοσης της από τη Γαλλία ή τη Βρετανία προς τις ΗΠΑ – αποκλείοντας έτσι το ενδεχόμενο να φύγει κρυφά από τις ΗΠΑ και να ζητήσει άσυλο στις χώρες αυτές, ως κάτοχος βρετανικού και γαλλικού διαβατηρίου.

Στα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δικογραφία αναφέρεται ότι την τετραετία 2007-2011 έγιναν κι-

A.P.

RCB
25 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Βάζουμε πλήρη για νέες επιτυχίες

Για εμάς, την Κύπρο και τους ανθρώπους της

800 00 722 www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Εθνική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη Έδρα: Αρμόδιος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Οι βιομήχανοι γίνονται λιανέμποροι...

...οι λιανέμποροι «τραπεζίτες» τα βενζινάδικα σούπερ μάρκετ - Οι τεχνολογικές αλλαγές φέρνουν τα πάνω κάτω

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Εικόνες από το παρελθόν με ψηφιακό όμως περιβλήμα φέρνει το μέλλον, μέλλον το οποίο επανακαθορίζει σε σημαντικό βαθμό η πανδημία, η οποία λειτουργεί ως διαμορφωτής των εξελίξεων είτε ως επιταχυντής αρκετών που είχαν ήδη δρομολογηθεί. Η εικόνα της πώλησης των προϊόντων απευθείας από τον παραγωγό στον καταναλωτή, εικόνα που σήμερα συναντάται μόνο στην περίπτωση της πρωτογενούς παραγωγής - βλέπε λαϊκές αγορές - μεταφέρεται και στη βιομηχανία καταναλωτικών ειδών. Μόνο που ο παραγωγός μπορεί να είναι ακόμη και πολυεθνικοί κολοσσοί, οι οποίοι, στους ψηφιακούς τους «πάγκους», τις ηλεκτρονικές τους πλατφόρμες, διαθέτουν απευθείας τα προϊόντα τους στους καταναλωτές, χωρίς την παρεμβολή του χονδρεμπορίου και του λιανέμπορου.

Την ίδια ώρα που οι προμηθευτές μετατρέπονται σε... λιανέμπορους, τα σούπερ μάρκετ που είχαν ήδη μετατραπεί σε μικρά πολυκαταστήματα, εξελίσσονται τώρα σε εστιατόρια, τράπεζες, αλλά και σημεία φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Η ανάγκη για διαφοροποίηση στην παροχή υπηρεσιών, που είχε επισημανθεί στην προ κορωνοϊού εποχή, προκειμένου να αντεπεξέλθουν οι επιχειρήσεις του κλάδου στον ανταγωνισμό, καθίσταται πλέον πιο άμεση, με τους καταναλωτές να έχουν γίνει, λόγω κορωνοϊού, πιο επιφυλακτικοί στις μετακινήσεις τους σε πολλούς, διαφορετικούς χώρους και υπηρεσίες και να αναζητούν τη δυνατότητα να βρίσκουν τα πάντα συγκεντρωμένα σε ένα σημείο.

Η Coca-Cola HBC, η οποία διατηρεί στην Ελλάδα την πλατφόρμα Qwell, μέσω της οποίας οι καταναλωτές μπορούν να παραγγείλουν ηλεκτρονικά τα προϊόντα του ομίλου, αποτελεί τον οδηγό για τον όμιλο. Η πλατφόρμα προϋπήρχε της κρίσης, όμως η σημασία που απέκτησε στην πανδημία οδήγησε τον όμιλο

Πεδίο δόξης λαμπρό αποτελεί η ηλεκτροκίνηση για τα σούπερ μάρκετ. Φορτιστές για ηλεκτρικά αυτοκίνητα έχουν ήδη εγκαταστήσει η «Δ. Θανάπουλος» και η My Market, ενώ η «ΑΒ Βασιλόπουλος» έχει υπογράψει σχετικό μνημόνιο συνεργασίας με τη ΔΕΗ.

σε περισσότερες επενδύσεις σε αυτήν, ενώ όπως έχει αναφέρει ο επικεφαλής της Coca-Cola HBC, Ζόραν Μπογκντάνοβιτς, ο όμιλος εξετάζει το ενδεχόμενο ανάλογων επενδύσεων και σε άλλες χώρες και ετοιμάζει πλατφόρμες και σε συνεργασία με την Coca-Cola Company. Μέσα στη χρονιά η Coca-Cola HBC εξαγόρασε το 20% μιας αυστριακής startup, της Alfies. Πρόκειται για ηλεκτρονικό σούπερ μάρκετ που παραδίδει τις παραγγελίες μέσα σε 60 λεπτά. Η ίδια η Coca-Cola Company δοκιμάζει πλατφόρμες D2C (direct to consumer) στη Λατινική Αμερική (Coca-Cola En Tu Hogar), η οποία σημειώνει διψήφιο ρυθμό ανάπτυξης σε μηνιαία βάση.

Το αντίπαλον δέος της Coca-Cola, η Pepsico, μέσα σε ένα μήνα από την εκδήλωση της πανδημίας δημιούργησε δύο D2C πλατφόρμες, την PantryShop και τη Snacks.com, ενώ η Heinz ξεκίνησε τον Απρίλιο στο Ηνωμένο Βασίλειο την πλατφόρμα D2C «Heinz to home». Μάλιστα, ενώ ο στόχος ήταν να λειτουργήσει προσωρινά η πλατφόρμα αυτή, οι σκέψεις που υπάρχουν είναι

να μετατραπεί σε μόνιμη υπηρεσία. Εντός συνόρων, όπου έτσι κι αλλιώς το ηλεκτρονικό εμπόριο στα τρόφιμα και γενικώς είδη σούπερ μάρκετ ήταν εξαιρετικά περιορισμένο στην προ κορωνοϊού εποχή, γίνονται πλέον κάποια βήματα και προς την κατεύθυνση του D2C. Πιο ώριμη πρωτοβουλία σε αυτό το επίπεδο είναι το ηλεκτρονικό κατάστημα scarlet-beauty.gr που έχει δημιουργήσει ο όμιλος Σαράντη και πουλάει καλλυντικά. Πρόσφατα η εταιρεία αναψυκτικών Three Cents, που ξεκίνησε έχοντας ως πελάτες της αποκλειστικά τα καταστήματα του κλάδου εστίασης, ανακοίνωσε την είσοδο των προϊόντων της στο κανάλι του σούπερ μάρκετ για την Ελλάδα και την Κύπρο. Η διοίκησή της σχεδιάζει το ενδεχόμενο ανάπτυξης πωλήσεων D2C ειδικά για τις περιοχές όπου δεν θα διατίθενται τα προϊόντα της στο σούπερ μάρκετ. Στο κανάλι της λιανικής με δύο τρόπους εισήλθε η εταιρεία «Γευσίνους», η οποία στην προ κορωνοϊού εποχή είχε παρουσία μόνο στο βιομηχανικό catering, τροφοδοτώντας τα εστιατόρια τραπεζών, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και με-

γάλων επιχειρηματικών ομίλων. Η εταιρεία, εκτός από την παραγωγή έτοιμων γευμάτων για λογαριασμό μεγάλων αλυσίδων σούπερ μάρκετ, παράλληλα προσεγγίζει απευθείας τον καταναλωτή, εισερχόμενη στην κατηγορία της κατ'οίκον παράδοσης έτοιμων γευμάτων.

Από την άλλη, τα σούπερ μάρκετ που έχουν αναδειχθεί στον μεγάλο νικητή της πανδημίας - στην Ελλάδα ο ρυθμός ανάπτυξής τους από τις αρχές του έτους έως τα μέσα Νοεμβρίου ήταν 8,4% σύμφωνα με τη Nielsen - διευρύνουν περαιτέρω την γκάμα των παρεχομένων υπηρεσιών τους, κάτι που θα τους επιτρέψει να αποκτήσουν συγκριτικό πλεονέκτημα τόσο στην παρούσα δύσκολη για τους καταναλωτές συγκυρία όσο και την επόμενη ημέρα. Έχοντας από χρόνια διευρύνει την ποικιλία προϊόντων που διαθέτουν, με τις μεγαλύτερες επενδύσεις τα τελευταία χρόνια να γίνονται στα προϊόντα αρτοποιίας και στα έτοιμα γεύματα (χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η ΑΒ Βασιλόπουλος και η Lidl Hellas), πλέον, πέρα από την ενίσχυση των επεν-

δύσεων στο ηλεκτρονικό εμπόριο, ξεκινούν την παροχή τραπεζικών υπηρεσιών και υπηρεσιών φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Στα σχέδια των μεγάλων αλυσίδων είναι και η λειτουργία εστιατορίων εντός των υπερμάρκετ τους, σχέδια όμως τα οποία έχουν «παγώσει» λόγω της πανδημίας και του υποχρεωτικού «λουκέτου» που έχει μπει στον κλάδο της εστίασης. Πρόκειται δε για σχέδια που εντασσόταν στη μετατροπή του σούπερ μάρκετ σε προορισμό για αγορές και διασκέδαση και όχι απλώς σε ένα κατάστημα που αγοράζει τα αναγκαία τρόφιμα. Μέσα σε διάστημα λίγων ημερών, δύο ελληνικές αλυσίδες σούπερ μάρκετ, η My Market και η Bazaar, ανακοίνωσαν τη δυνατότητα ανάληψης μετρητών - στη δεύτερη περίπτωση και κατάθεσης - από τα ταμεία των καταστημάτων. Η My Market παρέχει την υπηρεσία αυτή σε συνεργασία με τη Viva Wallet και η Bazaar σε συνεργασία με τη γερμανική viaflintech.

Η ηλεκτροκίνηση είναι ένα άλλο πεδίο δόξης λαμπρό για τα σούπερ μάρκετ. Φορτιστές για ηλεκτρικά αυτοκίνητα έχει ήδη εγκαταστήσει η «Δ. Θανάπουλος» και η My Market, ενώ η «ΑΒ Βασιλόπουλος» έχει υπογράψει σχετικό μνημόνιο συνεργασίας με τη ΔΕΗ.

Από την άλλη, οι εταιρείες πετρελαιοειδών, οι οποίες λόγω του περιορισμού των μετακινήσεων είδαν τη φετινή χρονιά τις πωλήσεις τους να σημειώνουν ελεύθερη πτώση, επιδιώκουν να διευρύνουν την γκάμα των προϊόντων (τρόφιμα, σνακς κ.λπ.) που διαθέτουν στα καταστήματα των πρατηρίων καυσίμων. Στην ουσία επιθυμούν να τα μετατρέψουν σε μεσαία σούπερ μάρκετ, στα οποία ο καταναλωτής θα μπορεί να κάνει τα ψώνια του την ώρα που φορτίζει το αυτοκίνητό του, διαδικασία που δεν διαρκεί λιγότερο από 15 λεπτά. Για τον λόγο αυτό, η Shell σχεδιάζει την επέκταση του δικτύου της κατά 20% έως το 2025 και η BP κατά 50% έως το 2030.

«Φρένο» στις αγορές των Χριστουγέννων

Μειωμένες κατά 34% μεσοσταθμικά θα είναι φέτος οι δαπάνες των καταναλωτών για την εορταστική περίοδο των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, κάτι που ουσιαστικά σημαίνει ότι φέτος θα καθεί πάνω από το 1/3 του περυσινού χριστουγεννιάτικου τζίρου. Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει έρευνα του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Λιανικής Πωλήσεων Ελλάδας (ΣΕΛΠΕ), ο οποίος εκπροσωπεί τις λιανεμπορικές αλυσίδες. Η έρευνα έγινε με την επιστημονική υποστήριξη του εργαστηρίου ELTRUN του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών από τις 9 έως τις 11 Δεκεμβρίου σε πανελλαδικό δείγμα 912 καταναλωτών.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την έρευνα, το 73% των ερωτηθέντων εκτιμά ότι η αξία των αγορών τους τα φετινά Χριστούγεννα θα είναι μειωμένη, ενώ μόλις ένα 5% εκτιμά ότι θα είναι αυξημένη. Το μεγαλύτερο ποσοστό, 39%, θεωρεί ότι η αξία των αγορών τους θα είναι πάνω από 50%. Το 14% εκτιμά ότι δεν θα δαπανήσει τίποτα, το 19% μέχρι 50 ευρώ, το 22% έως 100 ευρώ, το 25% από 101 έως 200 ευρώ, το 15% από 200 έως 500 ευρώ και το 5% πάνω από 500 ευρώ. Πρακτικά, πάνω από τους μισούς (55%) θα δαπανήσουν λιγότερο από 100 ευρώ τα φετινά Χριστούγεννα για αγορές. Με βάση τις απαντήσεις αυτές, η δαπάνη κατά κεφαλήν για αγορές τα φετινά Χριστούγεννα διαμορφώνεται μεσοσταθμικά σε 128 ευρώ.

Η μειωμένη δαπάνη σχετίζεται αφενός με τις περιορισμένες επιλογές που υπάρχουν για την πραγματοποίηση αγορών και αφετέρου με την αβεβαιότητα των καταναλωτών για την οικονομική τους κατάσταση.

Μόνο το 12% εκτιμά ότι η οικονομική κρίση, λόγω της πανδημίας, θα διαρκέσει έως τα μέσα του 2021. Το 24% θεωρεί ότι θα διαρκέσει έως το τέλος της επό-

μενης χρονιάς, ενώ το 64% πιστεύει ότι αυτή θα συνεχισθεί και μετά το 2021.

Φόβος, βεβαίως, υπάρχει και γι' αυτή καθαυτή την πανδημία και όχι μόνο για τις επιπτώσεις της στην οικονομία. Το ποσοστό των καταναλωτών που αγοράζουν προϊόντα με βασικό κριτήριο την υγιεινή και την ασφάλεια αυξήθηκε από 10% στην προηγούμενη έρευνα σε 16%, ενώ μειώθηκε το ποσοστό εκείνων που θέτουν ως βασικό κριτήριο την τιμή (από 49% σε 43%) και την ποιότητα (από 23% σε 21%).

Η κόπωση, πάντως, από την

Μειωμένες κατά 34% θα είναι οι δαπάνες των καταναλωτών λόγω πανδημίας, σύμφωνα με έρευνα.

τήρηση των μέτρων ατομικής προστασίας είναι εμφανής, ενώ από την άλλη κάποιες νέες καταναλωτικές συνήθειες παγιώνονται. Το 65% δηλώνει ότι μόλις λυθεί το υγειονομικό πρόβλημα θα σταματήσει άμεσα τη χρήση μάσκας όταν βγαίνει έξω (το αντίστοιχο ποσοστό σε ό,τι αφορά τη χρήση μάσκας στον χώρο εργασίας είναι 54% και στα καταστήματα 59%), ενώ το 28% θα σταματήσει να απολυμαίνει τα προϊόντα που αγοράζει πριν τα αποθηκεύσει. Οι συνήθειες που θα διατηρήσουν οι καταναλωτές είναι οι εξ αποστάσεως αγορές (π.χ. από ηλεκτρονικά καταστήματα) και η αποταμίευση. Μόλις το 22% και το 12% δηλώνουν ότι θα σταματήσουν να κάνουν τα παραπάνω αμέσως μόλις απαλλαγούμε από τον κορωνοϊό.

Τέλος, το 28% δηλώνει ότι μπορεί να επιλέξει τώρα να κάνει αγορές με τη μέθοδο του click away.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

25 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Βάζουμε πλώρη για νέες επιτυχίες

Για εμάς, την Κύπρο και τους ανθρώπους της

RCB Bank

Ενίσχυση ΑΕΠ 2,3% ετησίως από το Ταμείο Ανάκαμψης

Ανάλυση της ΤτΕ για τη συμβολή των κοινοτικών πόρων έως το 2026

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Τρία σενάρια για την ύφεση, με το βασικό να την τοποθετεί στο 10% για το 2020, αλλά και μία προειδοποίηση για αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας όταν τελειώσει η κρίση, ώστε να μην υπονομευθεί η βιωσιμότητα του χρέους, περιέχει η Ενδιάμεση Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος, την οποία υπέβαλε στη Βουλή ο διοικητής της Γιάννης Στουρνάρας.

Παράλληλα, η Έκθεση αναδεικνύει ως πηγή αισιοδοξίας την αναμενόμενη εισροή πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, οι οποίοι προβλέπεται να ενισχύσουν το ΑΕΠ κατά 2,3% μεσοσταθμικά την περίοδο 2021-2026. Σε σχετική ανάλυση που περιέχει η Έκθεση, εκτιμάται επίσης ότι οι επενδύσεις θα ενισχυθούν κατά 19,5% και η απασχόληση κατά 2,5%, κατά μέσον όρο την ίδια περίοδο.

Μάλιστα, ο κ. Στουρνάρας υποστηρίζει ότι το Next Generation EU πρέπει να μετεξελιχθεί σε ένα μόνιμο δημοσιονομικό εργαλείο μακροοικονομικής σταθεροποίησης με έκδοσης ασφαλών ομολόγων.

Μετά το δεύτερο κύμα της πανδημίας, η κεντρική τράπεζα αναθεώρησε τις εκτιμήσεις της για το ΑΕΠ προς το δυσμενές

προηγούμενο σενάριο της, επισημαίνοντας την έντονη αβεβαιότητα που κυριαρχεί. Έτσι, τώρα, το βασικό της σενάριο προβλέπει ύφεση 10% για φέτος και ανάκαμψη 4,2% το 2021 και 4,8% το 2022. Η κυβερνηση προβλέπει ύφεση 10,5%, η Κομισιόν 9%, το ΔΝΤ 9,5% και ο ΟΟΣΑ 10,1%. Το ήπιο σενάριο της κεντρικής τράπεζας προβλέπει ύφεση 9% φέτος και ανάκαμψη 4,8% το 2021 και 5% το 2022. Τέλος, το δυσμενές σενάριο, το οποίο υποθέτει πιο έντονες συνέπειες της πανδημίας και δυσκολότερη ανάκαμψη της οικονομίας, εκτιμά μείωση του ΑΕΠ κατά 11% φέτος και αύξησή του κατά 3,2% το 2021 και 4,5% το 2022.

«Η πανδημία έχει επιτείνει σημαντικά κάποια από τα προβλήματα που αντιμετώπιζε η Ελλάδα, μετά τη δεκαετή διάρκεια κρίσης», διαπιστώνει η Έκθεση. «Συγκεκριμένα, παρατηρείται μεγάλη κάμψη του ΑΕΠ, αποπληθωρισμός, αναβολή επενδυτικών αποφάσεων, ανακοπή της πτωτικής πορείας της ανεργίας, ενώ προβλέπεται ότι θα δημιουργηθεί μια νέα γενιά μη εξυπηρετούμενων δανείων τα οποία θα αυξήσουν το ήδη υψηλό απόθεμα. Τα αναγκαία δημοσιονομικά μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών επιδεινώνουν τη δημοσιονομική θέση

Στην Ενδιάμεση Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής της ΤτΕ, την οποία υπέβαλε στη Βουλή ο διοικητής της Γιάννης Στουρνάρας, υποστηρίζεται ότι το Ταμείο Ανάκαμψης πρέπει να μετεξελιχθεί σε ένα μόνιμο δημοσιονομικό εργαλείο μακροοικονομικής σταθεροποίησης με έκδοση ασφαλών ομολόγων.

Στο βασικό σενάριο της Τράπεζας προβλέπεται ύφεση 10% για φέτος και ανάπτυξη 4,2% το 2021 και 4,8% το 2022.

της χώρας και αυξάνουν τον ήδη υψηλό λόγο δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ».

Η κεντρική τράπεζα υποδεικνύει δύο τρόπους για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ύφεσης: 1. Τη συνέχιση των μέτρων στήριξης της ευρωπαϊκής οικονομίας. 2. Την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. «Ο συνδυασμός επεκτατικής δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής», τονίζει η Έκθεση, «θα πρέπει να συνεχιστεί μέχρις ότου η ανά-

κάμψη τεθεί σε σταθερή τροχιά και ο πληθωρισμός στην Ευρώζων προσεγγίσει επίπεδα κοντά, αλλά κάτω από το 2% σε σταθερή και βιώσιμη βάση».

Μεσοπρόθεσμα, πάντως, η Έκθεση υποστηρίζει ότι πρέπει να αποκατασταθεί η δημοσιονομική ισορροπία, παράλληλα με τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων. «Σε μια οικονομία με υψηλό δημόσιο χρέος και περιορισμένο δημοσιονομικό χώρο, όπως η ελληνική, η δημοσιονομική επέκταση θα πρέπει να παραμείνει στοχευμένη και προσωρινού χαρακτήρα, ώστε να διαφυλαχθεί η βιωσιμότητα του χρέους και να μην κινδυνεύσει να μετατραπεί η πανδημική κρίση σε μια κρίση χρέους», σημειώνει η Έκθεση και προσθέτει: «Μετά την πανδημία, η δημοσιονομική πολιτική θα πρέπει και πάλι να εστιάζει στη σταδιακή μείωση των ελλειμμάτων και στην επίτευξη δημοσιονομικής ισορροπίας,

ώστε να εξασφαλισθεί η μακροχρόνια βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών».

Βιωσιμότητα χρέους

Η Έκθεση περιλαμβάνει και μια ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους, όπου επισημαίνεται ότι ως ποσοστό του ΑΕΠ θα αυξηθεί το 2020 (πάνω από 200%), για να αποκατασταθεί η καθοδική του τροχιά μετά το 2021. Παράλληλα, όμως, θα αυξηθούν σημαντικά οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες του Δημοσίου, παρότι παραμένουν διαχειρίσιμες μεσοπρόθεσμα. Όπως τονίζει η Έκθεση, αυτές «προβλέπεται ότι θα είναι αρκετά αυξημένες μέχρι τα μέσα της επόμενης δεκαετίας σε σχέση με τις προ πανδημίας εκτιμήσεις, κινούμενες οριακά κοντά στο συμφωνηθέν όριο 15% του ΑΕΠ, γεγονός που αφήνει λιγοστά περιθώρια για δημοσιονομική καλύτερη και υπογραμμίζει την αναγκαιότητα δια-

ρησης του ευνοϊκού κλίματος των αγορών προς την Ελλάδα».

Το δεύτερο σενάριο, δυσμενέστερο υπό την έννοια της μη αξιοποίησης των πόρων του Next Gen EU τοποθετεί το χρέος το 2060 σε επίπεδο 13% του ΑΕΠ υψηλότερο από το βασικό, αλλά και σε καθοδική τροχιά και με τις χρηματοδοτικές ανάγκες εντός του μακροπρόθεσμου ορίου βιωσιμότητας 20% του ΑΕΠ. Το τρίτο δυσμενέστερο σενάριο, με επιπλέον αυξημένο εξωγενή κίνδυνο, βλέπει ανακοπή της καθοδικής πορείας του χρέους μετά 35 χρόνια και χρηματοδοτικές ανάγκες πάνω από το όριο βιωσιμότητας 20% του ΑΕΠ την τελευταία δεκαετία της προσομοίωσης.

Συμπερασματικά, επισημαίνεται ότι «παρά τη διάχυτη αβεβαιότητα και το αυξημένο ύψος του δημόσιου χρέους, οι κίνδυνοι βιωσιμότητας μεσομακροπρόθεσμα παραμένουν περιορισμένοι».

Πρόταση για μεταφορά κόκκινων δανείων 45 δισ. ευρώ σε bad bank

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Την ταυτόχρονη αντιμετώπιση των βασικών προκλήσεων του τραπεζικού συστήματος, προκειμένου οι τράπεζες να απελευθερώσουν χρηματοδοτικούς πόρους και να στηρίξουν την οικονομία, θα επιτρέψει η πρόταση της ΤτΕ για τη δημιουργία Εταιρείας Διαχείρισης Ενεργητικού (Asset Management Company - AMC), όπως ονομάζεται επίσημα η bad bank. Αυτό επισημαίνει η ΤτΕ στην Ενδιάμεση Έκθεση για τη Νομισματική πολιτική, σημειώνοντας ότι το τρίπτυχο των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές τράπεζες είναι το υψηλό απόθεμα κόκκινων δανείων, η χαμηλή κερδοφορία και η χαμηλή ποιότητα των εμποτικών τους κεφαλαίων.

Η πρόταση προβλέπει τη μεταφορά κόκκινων δανείων έως και 45 δισ. ευρώ. Πρόκειται για το σύνολο των μη εξυπηρετούμενων οφειλών που θα μείνουν στους ισολογισμούς των τραπεζών μετά τις τιτλοποιήσεις που έχουν δρομολογηθεί μέσω του «Ηρακλή», καθώς και αυτών που θα αφηθεί πίσω της η πανδημία, το ύψος των οποίων υπολογίζεται έως και

Η ΤτΕ εκτιμά ότι θα απελευθερωθούν πόροι για να στηρίξουν την οικονομία.

10 δισ. ευρώ. Να σημειωθεί ότι με βάση τα στοιχεία του Σεπτεμβρίου το απόθεμα των κόκκινων δανείων ανέρχεται σε 58,7 δισ. ευρώ και οι τιτλοποιήσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν από την Alpha Bank, την Εθνική Τράπεζα και την Τράπεζα Πειραιώς μέσω του «Ηρακλή» ανέρχονται σε 24 δισ. ευρώ (χωρίς σε αυτές να περιλαμβάνεται η τιτλοποίηση της Eurobank που έχει ήδη ολοκληρωθεί), αφήνοντας πίσω τους ένα απόθεμα 35 δισ. ευρώ. Σε αυτό θα προστεθούν και τα κόκκινα δάνεια που θα δημιουργηθούν λόγω τρέχουσας κρίσης. Τα οφέλη της δημιουργίας bad bank, όπως αναφέρονται στην Έκθεση είναι ότι:

- Αναλώνει, για την εξυγίανση των ισολογισμών των τραπεζών, το τμήμα των εμποτικών τους κεφαλαίων το οποίο αφορά αποκλειστικά και μόνο την αναβαλλόμενη

Υπολογίζεται ότι εξαιτίας της πανδημίας τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα των εγχώριων τραπεζών θα αυξηθούν κατά 10 δισ. ευρώ.

οριστική και εκκαθαρισμένη φορολογική απαίτηση (DTC), με την ενεργοποίηση μηχανισμού συμψηφισμού με ενδεχόμενες ζημιές, και ότι το καλό τμήμα των κεφαλαίων των τραπεζών. Να σημειωθεί ότι η κεφαλαιακή επάρκεια του τραπεζικού συστήματος, όπως αποτυπώνεται στα οικονομικά στοιχεία του 9μήνου είναι σε ικανοποιητικά επίπεδα (CET1 και Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας 14,6% και 16,3% αντιστοίχως). Όπως όμως παρατηρεί η ΤτΕ, αυτό οφείλεται στα κέρδη από τα ομόλογα, στη μείωση των υπολοίπων δανείων και αφετέρου στα μέτρα κεφαλαιακής ευελιξίας που έχει εγκρίνει η ΕΚΤ προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις από την πανδημία. Πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου των τραπεζών αντιστοιχεί, άλλωστε, σε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση από το ελληνικό Δημόσιο, γεγονός που σύμφωνα με την ΤτΕ «κρίζει αντιμετώπισης, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση στα συνολικά κεφάλαια των τραπεζών θα αυξηθεί στο πλαίσιο της παρούσας στρατηγικής για τη μείωση των μη

εξυπηρετούμενων δανείων».

Περατέρω η πρόταση της ΤτΕ:

- Διευκολύνει το τραπεζικό σύστημα με τη χορήγηση της δυνατότητας σταδιακής καταβολής του κόστους εξυγίανσης σε βάθος πενταετίας, δίνοντας τον απαραίτητο χρόνο ώστε να διαμορφωθεί ένας ομαλός οδικός χάρτης επαναφοράς σε διατηρήσιμους ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και συνεισώς και λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος.

- Επιτρέπει την υλοποίηση συναλλαγών τιτλοποίησης αμηνώς με όρους αγοράς με τη διάθεση του μεγαλύτερου τμήματος του υπό έκδοση τίτλου σε επενδυτές.

- Προσδιορίζει ότι οι ενδεχόμενες ζημιές που σχετίζονται με το υφιστάμενο απόθεμα κόκκινων δανείων θα καλυφθούν αποκλειστικά από τις τράπεζες και όχι από τον Έλληνα φορολογούμενο.

- Απελευθερώνει χρηματοδοτικούς πόρους που θα αξιοποιηθούν από βιώσιμες επιχειρήσεις είτε μέσω της αναδιανομής πόρων από τον τραπεζικό τομέα στο πλαίσιο της ενίσχυσης των αναπτυξιακών τάσεων της πραγματικής οικονομίας.

Μειώθηκαν 42,5% οι ξένες επενδύσεις στην αγορά ακινήτων

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Κατά 42,5% περιορίστηκαν οι ξένες άμεσες επενδύσεις στην αγορά ακινήτων κατά το φετινό εννεάμηνο, ανέφερε η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ). Ουσιαστικά, η πτώση αυτή μεταφράζεται σε εισροή κεφαλαίων 593 εκατ. ευρώ, έναντι 1,03 δισ. ευρώ, κατά το περυσινό εννεάμηνο, μια πτώση της τάξεως των 437 εκατ. ευρώ. Παρ' όλα αυτά, η αγορά ακινήτων εξακολουθεί να απορροφά ένα σημαντικό μερίδιο των ξένων άμεσων επενδύσεων και συγκεκριμένα 25,3% του συνόλου, έναντι 32,3% το 2019. Παρά την πτώση, πρόκειται για ένα θετικό «σημάδι» εν όψει του 2021, καθώς όπως φαίνεται, παρά την πανδημία, αποφεύχθηκε η ολική κατάρρευση και το αγοραστικό ενδιαφέρον από το εξωτερικό εμφανίζει σημάδια διατηρησιμότητας. Για παράδειγμα, τα 221,7 εκατ. ευρώ του τρίτου τριμήνου του έτους συνιστούν μια ετήσια μείωση της τάξεως του 32,5% σε σχέση με τα 293 εκατ. ευρώ του αντίστοιχου περυσινού διαστήματος. Με δεδομένη τη συγκυρία, πρόκειται για μια εξαιρετική επίδοση, αν και στελέχη της αγοράς ακινήτων αναμένουν πολύ μεγαλύτερη υποχώρηση των εισροών κεφαλαίων κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους, όταν εντατικοποιήθηκαν τα μέτρα κατά της πανδημίας, στην πλειονότητα των χωρών του εξωτερικού.

Στην ανάλυσή της η ΤτΕ επισημαίνει ότι «παρά το γεγονός ότι μέρος της δραστηριότητας που καταγράφηκε το 2019

Η ΤτΕ σημειώνει και τις αντοχές που εμφανίζει μέχρι στιγμής η αγορά κατοικίας, όπου παρά την πανδημία, κατά το φετινό εννεάμηνο, οι αξίες των διαμερισμάτων παραμένουν υψηλότερες κατά 4,6% σε ετήσια βάση.

στην αγορά ακινήτων έχει προσωρινά τουλάχιστον ανασταλεί, νέες ευκαιρίες και προοπτικές αναδεικνύονται σταδιακά σε τομείς οι οποίοι έρχονται να ανταποκριθούν στις νέες ανάγκες της εποχής». Για παράδειγμα, σύμφωνα με την ΤτΕ, «ανώτερες προδιαγραφές βιοκλιματικού σχεδιασμού, αερισμού, φωτισμού και τεχνολογικών υποδομών ανταποκρίνονται καλύτερα στις υγιεινολογικές απαιτήσεις και στις νέες ανάγκες απομακρυσμένων εργασιών, γεγονός το οποίο αναμένεται να αποτυπωθεί σταδιακά και στις αξίες τους».

Αναφορικά με την ανάδειξη νέων τομέων ενδιαφέροντος, επισημαίνεται ότι «στο προσεχές διάστημα αναμένεται περαιτέρω ενίσχυση της τάσης αναζήτησης από εταιρείες, αλλά και επενδυτικά χαρτοφυλάκια ακινήτων, επαγγελματικών α-

ποθηκευτικών χώρων υψηλών προδιαγραφών, εντός και εκτός του αστικού ιστού. Η έλλειψη επαγγελματικών αποθηκευτικών και διαμετακομιστικών χώρων, οι οποίοι να πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές έκτασης και όγκου, ποιότητας, πρόσβασης και διασύνδεσης με τις υποδομές μεταφοράς και διακίνησης αγαθών αναμένεται να οδηγήσει σύντομα σε νέα έργα ανάπτυξης και ενδεχομένως στην επίλυση, σε ιδιαιτετικό επίπεδο, του συνθέτου προβλήματος των κατακερματισμένων ιδιοκτησιών».

Επίσης, η ΤτΕ σημειώνει και τις αντοχές που εμφανίζει μέχρι στιγμής η αγορά κατοικίας, όπου παρά την πανδημία, κατά το φετινό εννεάμηνο, οι αξίες των διαμερισμάτων παραμένουν υψηλότερες κατά 4,6% σε ετήσια βάση.

ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Ο όμιλος SPPMEDIA αναζητά άτομα για στελέχωση του Εμπορικού Τμήματος.

Απαραίτητα προσόντα:

- Πτυχίο διοίκησης επιχειρήσεων, μάρκετινγκ, επικοινωνίας ή συναφούς κλάδου.
- Ευχάριστη και δυναμική προσωπικότητα και ομαδικό πνεύμα.
- Οργανωτικές, επικοινωνιακές και διαπραγματευτικές ικανότητες.
- Προσανατολισμός στην επίτευξη στόχων.
- Γνώση χρήσης Η/Υ.
- Εμπειρία στις πωλήσεις θα θεωρηθεί επιπρόσθετο προσόν.

Παρακαλώ όπως αποστέλλονται τα βιογραφικά σημειώματα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: drousiotou@sppmedia.com (κα Ελένη Δρουσιώτου, τηλ. 22472401)

«Μπορούμε να βάλουμε το τσιγάρο στο τασάκι της Ιστορίας»

Υπάρχουν πλέον επαρκή διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα, που τεκμηριώνουν ότι τα εναλλακτικά προϊόντα καπνού - όπως τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού - είναι πολύ λιγότερο επικίνδυνα για την υγεία.

Αυτό επισημαίνει σε συνέντευξή του στο "Virus" ο Καναδός καθηγητής David T. Swenor, που έχει μακρά καριέρα διεθνώς στη μάχη κατά του καπνίσματος. Μάλιστα, χαρακτηρίζει ως κολοσσιαία πλίσια προσέγγιση τη στάση ορισμένων ιατρικών και επιστημονικών φορέων, που μάχονται τα εναλλακτικά προϊόντα καπνού. Με τον τρόπο αυτό προστατεύουν την πιο θανατηφόρα επιλογή, το τσιγάρο, ενώ εμποδίζουν τους ανθρώπους να έχουν πρόσβαση σε ασφαλέστερες.

Ο διάσημος Καναδός καθηγητής υπογραμμίζει ότι με τα εναλλακτικά προϊόντα καπνού μας δίδεται η δυνατότητα να προωθήσουμε μία αποτελεσματική πολιτική μείωσης της βλάβης από το κάπνισμα, όπως έχει ήδη φανεί σε χώρες, όπως η Σουηδία, η Νορβηγία και η Ιαπωνία. Και καταλήγει λέγοντας ότι χάρη στα εναλλακτικά προϊόντα καπνού έχουμε μία μοναδική ευκαιρία να «βάλουμε τα τσιγάρα στο τασάκι της ιστορίας»... Ο David T. Swenor είναι πρόεδρος του Centre for Health Law, Policy and Ethics και αναπληρωτής καθηγητής Νομικής στο Πανεπιστήμιο της Οτάβα. Θεωρείται διεθνώς από τους πρωτεργάτες στην προσπάθεια μείωσης του καπνίσματος. Έχει εργαστεί ως νομικός σύμβουλος σε ομάδες ακτιβιστών υγείας, σύμβουλος σε ένα ευρύ φάσμα οντοτήτων και σε πολλές δημοσιεύσεις, συνεντεύξεις και ομιλίες στα μέσα ενημέρωσης. Έχει συνεργαστεί με φορείς όπως η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, η Παγκόσμια Τράπεζα, η Pan American Health Organization, η Διεθνής Ένωση κατά του Καρκίνου και πολλές κυβερνήσεις, ιδρύματα, δικηγορικά γραφεία και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Το έργο του καλύπτει όλο το φάσμα της αντικαπνιστικής πολιτικής: φορολογική πολιτική, περιορισμός διαφήμισης, προειδοποιήσεις συσκευασίας, προστασία από περιβαλλοντικό καπνό, παρεμβάσεις διακοπής του καπνίσματος, δικαστικές διαφορές, ρύθμιση προϊόντων και πρωτοβουλίες για τη μείωση της βλάβης από το κάπνισμα. Έχει καταθέσει ενώπιον κοινοβουλευτικών επιτροπών στον Καναδά καθώς και σε άλλες χώρες, και ενώπιον των επιτροπών Γερουσίας και Βουλής στις ΗΠΑ.

- Κάνετε λόγο για Πολιτική Μείωσης της Βλάβης από το κάπνισμα. Παρά το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι εξακολουθούν να καπνίζουν στην Ελλάδα, οι περισσότεροι από αυτούς δεν γνωρίζουν πολλά για αυτήν την Πολιτική. Μπορείτε παρακαλώ να μας εξηγήσετε περί τίνος πρόκειται και γιατί την υποστηρίζετε;

- Οι επιστήμονες γνωρίζουν τουλάχιστον από τη δεκαετία του 1970 ότι «ο άνθρωπος καπνίζει για τη νικοτίνη, αλλά πεθαίνουν από τον καπνό». Η βλάβη προέρχεται από το σύστημα, με το οποίο παραδίδεται η νικοτίνη στον οργανισμό μας. Η εισπνοή καπνού, ανεξάρτητα από την πηγή, είναι εξαιρετικά επικίνδυνη για την υγεία. Εάν λαμβάνουμε καφεΐνη από το κάπνισμα φύλλων τσαγιού, αντί να τα βράζουμε, τα αποτελέσματα της ασθένειας θα ήταν τα ίδια, όπως βλέπουμε από τη λήψη νικοτίνης μέσω της εισπνοής του καπνού των τσιγάρων.

- Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι τα εναλλακτικά προϊόντα καπνού είναι ένας άλλος τρόπος για τις εταιρείες καπνού να κερδίσουν περισσότερα χρήματα. Πώς το σχολιάζετε αυτό;

- Έχω σπουδάσει, ρυθμίσει και μνύσει εταιρείες καπνού όλη την καριέρα μου. Στην πραγματικότητα ήμουν ο πρώτος δικηγόρος στον κόσμο που εργάστηκα πλήρους απασχόλησης σε μέτρα πολιτικής για τη

Ο David T. Swenor είναι πρόεδρος του Centre for Health Law, Policy and Ethics και αναπληρωτής καθηγητής Νομικής στο Πανεπιστήμιο της Οτάβα.

μείωση της τεράστιας βλάβης που προκλήθηκε από το κάπνισμα. Εκείνοι που πιστεύουν ότι οι εναλλακτικές λύσεις για τα τσιγάρα είναι απλά ένας άλλος τρόπος για τις εταιρείες να βγάλουν λεφτά από την αρχή, τότε δεν αντιλαμβάνονται στοιχειωδώς πως λειτουργεί η αγορά καπνού. Τα τσιγάρα είναι το πιο κερδοφόρο καταναλωτικό προϊόν στη Γη και η απειλή των νέων τεχνολογιών, όπως το άτμισμα, έχει μειώσει την αγοραία αξία των μεγάλων εταιρειών τσιγάρων κατά εκατοντάδες δισεκατομμύρια δολάρια. Η ανατρεπτική αυτή τεχνολογία καταστρέφει το επιχειρηματικό μοντέλο των καπνοβιομηχανιών, που μοιάζει με καρτέλ, προσθέτει μαζικά τους δικαστικούς κινδύνους και τους κανονιστικούς κινδύνους, καθώς τα τσιγάρα θεωρούνται αδικαιολόγητα επικίνδυνα και θα μπορούσαν να εξαλείψουν αυτές τις εταιρείες σε πολύ μικρό χρόνο. Πολύ λίγες κατεστημένες εταιρείες τα πάνε καλά, ενώ εναλλακτικά προϊόντα καπνού και νέες τεχνολογίες εισέρχονται στην αγορά. Αλλά ακόμη και αν μια εταιρεία καπνού βρει έναν τρόπο να επιβιώσει, ίσως ακόμη και να ευδοκιμήσει, σε μια κίνηση προς μαζικά λιγότερο επικίνδυνα προϊόντα, γιατί θα ήθελε κάποιος να το σταματήσει;

- Διαθέτουμε αρκετά στοιχεία για να πούμε ότι τα εναλλακτικά προϊόντα καπνίσματος είναι λιγότερο επικίνδυνα από τα τσιγάρα;

- Υπάρχουν συντριπτικά στοιχεία που μας λένε γιατί τα τσιγάρα είναι τόσο θανατηφόρα και αυτό οφείλεται στην εισπνοή του καπνού. Έχουμε ήδη δεδομένα στη Σουηδία ότι η μακροχρόνια χρήση μιας εναλλακτικής λύσης χωρίς καύση που ονομάζεται snus οδηγεί σε εξαιρετικά χαμηλούς κινδύνους για την υγεία. Τόσο χαμηλούς, που στην πραγματικότητα που είναι δύσκολο να διακρίνουμε τους αυξημένους κινδύνους για τους χρήστες snus σε σύγκριση με εκείνους που δεν χρησιμοποιούν κανένα προϊόν καπνού. Ωστόσο, τα τσιγάρα, συγκριτικά, είναι

γνωστό ότι οδηγούν σε ασθένειες που τελικά οδηγούν στο θάνατο πάνω από τους μισούς μακροχρόνιους καπνιστές. Γνωρίζουμε επίσης αρκετά από βασικές επιστήμες για να μπορούμε να εκτιμούμε εύλογα τον κίνδυνο ασθένειας νεότερων προϊόντων. Το Royal College of Physicians στο Ηνωμένο Βασίλειο, το πιο διάσημο ιατρικό σώμα στον κόσμο, έχει εκτιμήσει ότι οι κίνδυνοι από το άτμισμα είναι απίθανο να υπερβούν το 5% των κινδύνων του καπνίσματος και μπορεί να είναι ακόμη χαμηλότεροι από 5%.

- Πολλοί επιστημονικοί φορείς επιμένουν στην αυστηρή ρύθμιση των εναλλακτικών προϊόντων καπνού. Πώς το εξηγείτε αυτό;

“
Υπάρχουν συντριπτικά στοιχεία που μας λένε γιατί τα τσιγάρα είναι τόσο θανατηφόρα και αυτό οφείλεται στην εισπνοή του καπνού. Έχουμε ήδη δεδομένα στη Σουηδία ότι η μακροχρόνια χρήση μιας εναλλακτικής λύσης χωρίς καύση που ονομάζεται snus οδηγεί σε εξαιρετικά χαμηλούς κινδύνους για την υγεία.
”

“
γνωστό ότι οδηγούν σε ασθένειες που τελικά οδηγούν στο θάνατο πάνω από τους μισούς μακροχρόνιους καπνιστές. Γνωρίζουμε επίσης αρκετά από βασικές επιστήμες για να μπορούμε να εκτιμούμε εύλογα τον κίνδυνο ασθένειας νεότερων προϊόντων. Το Royal College of Physicians στο Ηνωμένο Βασίλειο, το πιο διάσημο ιατρικό σώμα στον κόσμο, έχει εκτιμήσει ότι οι κίνδυνοι από το άτμισμα είναι απίθανο να υπερβούν το 5% των κινδύνων του καπνίσματος και μπορεί να είναι ακόμη χαμηλότεροι από 5%.

- Πολλοί επιστημονικοί φορείς επιμένουν στην αυστηρή ρύθμιση των εναλλακτικών προϊόντων καπνού. Πώς το εξηγείτε αυτό;

- Αυστηρή ρύθμιση που προάγει την ταχύτερη δυνατή μετάβαση μακριά από τα τσιγάρα, με την αναλογικότητα του κινδύνου (όσο πιο επικίνδυνο το προϊόν τόσο πιο αυστηρό οι κανονισμοί) έχει νόημα.

Ωστόσο, πολλές ομάδες επιμένουν μόνο για την πλήρη αποχή από τη νικοτίνη και θέλουν να εξαλείψουν τυχόν εναλλακτικές λύσεις για τα τσιγάρα. Πρόκειται για μια κολοσσιαία πλίσια προσέγγιση για την αντιμετώπιση οποιασδήποτε μορφής κινδύνου, καθώς προστατεύει την πιο θανατηφόρα επιλογή, ενώ εμποδίζει τους ανθρώπους να έχουν πρόσβαση σε ασφαλέστερες.

- Υποστηρίζετε ότι χρειαζόμαστε ένα κανονιστικό πλαίσιο ανάλογο με τον κίνδυνο. Μπορείτε να μας πείτε ποια είναι τα βασικά στοιχεία αυτού;

Οι κανονισμοί πρέπει να αντικατοπτρίζουν τους σχετικούς κινδύνους διαφορετικών προϊόντων. Αυτό σημαίνει ότι όσο πιο επικίνδυνο είναι το προϊόν, τόσο υψηλότεροι θα πρέπει να είναι οι ειδικό φόροι καταπόλησης σε αυτό, τόσο μεγαλύτεροι θα πρέπει να είναι οι περιορισμοί διαφήμισης και συσκευασίας, τόσο πιο περιεκτικοί θα πρέπει να είναι οι περιορισμοί σχετικά με το πού και πώς μπορεί να πωληθεί κ.λπ. Έχουμε δει τέτοιες πολιτικές που χρησιμοποιήθηκαν πολύ αποτελεσματικά σε όλη την ιστορία, όπως υψηλότεροι φόροι στα καύσιμα με μόλυβδο, σε σύγκριση με την αμόλυβδη και σχετικά πλεονεκτήματα που δίδονται σε είδη υγιεινής και φαρμακευτικά προϊόντα έναντι των πολύ πιο επικίνδυνων προϊόντων που αντικατέστησαν.

- Ας υποθέσουμε ότι εφαρμόζουμε μια τέτοια πολιτική. Διαθέτουμε στοιχεία για το ποια θα είναι τα οφέλη για τη δημόσια υγεία;

- Έχουμε ήδη δει ότι ακόμη και με μερική προσπάθεια να δοθεί στους καταναλωτές πρόσβαση σε λιγότερο επικίνδυνες εναλλακτικές λύσεις για τα τσιγάρα, οι αλλαγές

στην αγορά είναι δραματικές. Η Σουηδία, για παράδειγμα, έχει πλέον τα χαμηλότερα ποσοστά καπνίσματος και ασθένειας που προκαλείται από τον καπνό στην ΕΕ καθώς η αγορά κινήθηκε στο snus. Η Νορβηγία μείωσε το κάπνισμα στο μισό μέσα σε μόλις μία δεκαετία καθώς το snus υιοθετήθηκε εκεί. Η Ιαπωνία μείωσε την κατανάλωση τσιγάρων κατά 34% σε μόλις τέσσερα χρόνια με τη διαθεσιμότητα ενός προϊόντος, που θερμαίνει, αντί να καίει τον καπνό.

Έχουμε τη δυνατότητα να μετασχηματίσουμε την αγορά νικοτίνης όπως έχουμε δει στις επιχειρήσεις αυτοκινήτων, φαρμακευτικών, βιομηχανικών μηχανημάτων, αεροπορικών εταιρειών και παρασκευής τροφίμων να μετατρέπονται σε κάτι πολύ, πολύ λιγότερο επικίνδυνο. Μπορούμε πραγματικά να υποβιβάσουμε τα τσιγάρα στο τασάκι της ιστορίας.

- Κοιτάξα ένα παλαιότερο άρθρο σας το 2015: «Κάπνισμα, ατμός και δημόσια υγεία: Όρα να είσαι δημιουργικός». Πόση πρόοδος έχει σημειωθεί μετά από 5 χρόνια;

- Βλέπουμε έναν περίεργο συνδυασμό. Σε μέρη σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της Αθήνας, τα άτομα που καπνίζουν έχουν αλλάξει σε μεγάλο αριθμό νέα προϊόντα καπνού, στα οποία δεν υπάρχει καύση. Έχουμε δει τις πιο γρήγορες μειώσεις στο κάπνισμα τσιγάρων στην καριέρα μου σχεδόν τεσσάρων δεκαετιών, καθώς η αντικατάσταση με προϊόντα χαμηλού κινδύνου καθίσταται δυνατή. Ωστόσο, την ίδια στιγμή βλέπουμε ότι μεγάλο μέρος της αντικαπνιστικής κοινότητας έχει υιοθετήσει μια μη επιστημονική και ανήθικη ατζέντα μόνο για πλήρη αποχή από τη νικοτίνη, και πολεμά παρά να διευκολύνει αυτές τις αλλαγές στην αγορά. Σε πολλά θέματα δημόσιας υγείας υπάρχουν μάχες μεταξύ ρεαλιστών και ηθικών. Όταν κερδίζουν οι ρεαλιστές το ίδιο κάνει και η δημόσια υγεία.

- Υπάρχει όμως ένα ηθικό δίλημμα: Μπορεί ένας γιατρός να συστήσει ένα εναλλακτικό προϊόν σε καπνιστές ασθενείς που αρνούνται να το κόψουν;

- Ναι. Ακριβώς όπως προτείνουν μια μεγάλη γκάμα άλλων προϊόντων και υπηρεσιών για να βοηθήσουν τους ασθενείς τους να μειώσουν τους κινδύνους. Πολλοί γιατροί έχουν διαδραματίσει βασικό ρόλο στη μείωση των βλαβών από τη νικοτίνη, όπως συνέβη στη μείωση των κινδύνων από τη χρήση αυτοκινήτου, των κινδύνων τραυματισμών στο χώρο εργασίας και των κινδύνων υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ. Λαμβάνουν επίσης τακτικά μέτρα για τη μείωση των κινδύνων που σχετίζονται με την παχυσαρκία, τη χρήση ναρκωτικών και πολλούς άλλους κινδύνους για την υγεία. Είναι λοιπόν φυσικό, με το κάπνισμα να είναι η κύρια αιτία θανάτου που μπορεί να προληφθεί, πρέπει να προτείνουν τρόπους μείωσης αυτών των κινδύνων.

- Πολλοί φοβούνται ότι τα εναλλακτικά προϊόντα καπνίσματος μπορεί να αποτελέσουν την πύλη εισόδου των νέων στο κάπνισμα. Υπάρχουν τέτοιες αποδείξεις;

- Όχι. Βλέπουμε πολλές ενδείξεις ότι οι άνθρωποι που εμπλέκονται σε μια επικίνδυνη συμπεριφορά είναι πιο πιθανό να εμπλακούν και σε άλλους. Αλλά αυτή είναι μια συσχέτιση και όχι αιτιώδης συνάφεια. Επιπλέον, διαθέτουμε τα ρυθμιστικά εργαλεία για να διασφαλίσουμε ότι οι νέοι δεν θα στραφούν στο κάπνισμα. Οι νέοι άνθρωποι δεν είναι πιο πιθανό να θέλουν να στραφούν σε πολύ πιο επικίνδυνες δραστηριότητες, που οι φόροι μπορούν να διασφαλίσουν ότι είναι πολύ πιο ακριβοί. Όπως κάποιος με ένα ασφαλές, νέο και πολυτελές αυτοκίνητο δεν νομίζω ότι θα ήταν πρόθυμος να πληρώσει πολύ περισσότερα για ένα παλιό αυτοκίνητο, που είναι παγίδα θανάτου.

Στην εντατική με οξυγόνο από το κράτος 8 στις 10 επιχειρήσεις

Ένας στους τρεις μισθωτούς στον ιδιωτικό τομέα είναι σε αναστολή σύμβασης

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Οκτώ στις δέκα επιχειρήσεις και ένας στους τρεις εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα επιβιώνουν με τη στήριξη του κράτους. Επί της ουσίας, το 32,6% των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα που εργάζονται στις πλεττόμενες επιχειρήσεις βρίσκεται σε αναστολή σύμβασης και λαμβάνει την αποζημίωση ειδικού σκοπού, καθώς και τα υπόλοιπα μέτρα ενίσχυσης όπως για παράδειγμα τη μείωση ενοικίου και την αναστολή καταβολής ρυθμιζόμενων δόσεων. Οι συνέπειες της κρίσης στην αγορά είναι τρομακτικές και αναμένεται να συνεχισθούν και το 2021. Μάλιστα, το οικονομικό επιτελείο έχει ήδη έτοιμο το σχέδιο για τον Ιανουάριο που προβλέπει τη συνέχιση των μέτρων και νέα επιστρεπτέα προκαταβολή.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών, 800.000 επιχειρήσεις έχουν υποστεί σημαντικές απώλειες τζίρου από την αρχή της πανδημίας, εξέλιξη που αναμένεται να συνεχισθεί και κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους όπως εκτιμούν. Από τις επιχειρήσεις αυτές, οι 210.000 έχουν κλείσει με κρατική εντολή και οι υπόλοιπες περίπου 600.000 στη λίστα με τους πλεττόμενους ΚΑΔ. Το σύνολο των εργαζομένων στις παραπάνω επιχειρήσεις ανέρχεται σε 1.500.000, εκ των οποίων 647.871 είναι σε αναστολή σύμβασης. Σημειώνεται ότι το σύνολο των μισθωτών στον ιδιωτικό τομέα ανέρχεται σε 1,9 εκατ. Αθροιστικά από την κρίση πλεττώνται 1.447.871 επιχειρήσεις και εργαζόμενοι, όταν το σύνολο των επιχειρήσεων και των μισθωτών στον ιδιωτικό τομέα προσεγγίζει τα 3 εκατομμύρια. Δηλαδή, σχεδόν το 50% του δυναμικού του ιδιωτικού τομέα έχει τραυματιστεί από την πανδημία. Για όλους αυτούς η επόμενη μέρα παρά τα μέτρα στήριξης φαντάζει ιδιαίτερα δύσκολη, καθώς θα κληθούν να αντιμετωπίσουν ένα τεράστιο όγκο υποχρεώσεων το 2021, που θα αφορά φόρους, ασφαλιστικές εισφορές και δόσεις δανείων του 2020.

Τα μέτρα του Ιανουαρίου

Ποσό ύψους 2,5 δισ. έχει υπολογίσει να διαθέσει η κυβέρνηση τον Ιανουάριο του 2021 για τη στήριξη επιχειρήσεων και ερ-

Από το 1,9 εκατ. μισθωτών στον ιδιωτικό τομέα οι 647.871 βρίσκονται σε αναστολή σύμβασης.

γαζομένων. Από το ποσό αυτό 1,4-1,5 δισ. αφορά την επιστρεπτέα προκαταβολή στην οποία αναμένεται να ενταχθούν περίπου 450.000 επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες. Το υπόλοιπο 1 δισ. ευρώ αφορά την αποζημίωση ειδικού σκοπού του Δεκεμβρίου που καταβάλλεται τον Ιανουάριο, την πίστωση στους λογαριασμούς των ιδιοκτητών ακινήτων του 50% των απωλειών που είχαν τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο και τα επιδόματα ανεργίας.

Παράλληλα, τα μέτρα στήριξης αναμένεται να συνεχισθούν. Οι αναστολές συμβάσεων θα είναι σε ισχύ και τον Ιανουάριο, καθώς όπως όλα δείχνουν δεν θα έχει αρθεί πλήρως η καραντίνα, όπως επίσης και τα μειωμένα ενοίκια και οι αναστολές καταβολής ρυθμιζόμενων οφειλών. Επίσης, τον Μάρτιο κατά

πάσα πιθανότητα (δεν αποκλείεται να πραγματοποιηθεί και τον Φεβρουάριο ανάλογα με τις εξελίξεις στο μέτωπο της πανδημίας) θα ξεκινήσουν οι αιτήσεις για τον 6ο κύκλο επιστρεπτέας προκαταβολής, ο οποίος με τα σημερινά δεδομένα υπολογίζεται σε περίπου 700 εκατ.

Ανάτοια στέλεχος του υπουργείου Οικονομικών σημειώνει ότι δεν αποκλείεται να υπάρξει και 7ος κύκλος κρατικών δανείων, εφόσον η πανδημία συνεχιστεί να επηρεάζει επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες. Σε αυτή την περίπτωση θα απαιτηθεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός, καθώς τα κονδύλια ακόμα και το ειδικό αποθεματικό των 3 δισ. θα έχει εξαντληθεί μέχρι τότε.

Το ίδιο στέλεχος σημειώνει ότι η ύφεση της ελληνικής οικονομίας θα είναι μεγάλη

και στο α' τρίμηνο του 2021 και θα κινηθεί στα επίπεδα του δ' τριμήνου του 2020. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις θα διαμορφωθεί στο -7% σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2020 που είχε κλείσει με ρυθμό ανάπτυξης 0,4%, εξέλιξη που περιορίζει και τον ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης στο 4,8%. Σύμφωνα με το ίδιο στέλεχος, ο Ιανουάριος του 2021 θα μοιάζει με τον Μάιο του 2020 όταν χρειάστηκε να στηριχθεί η οικονομία με ποσό ύψους 2,3 δισ., ενώ ο Φεβρουάριος και ο Μάρτιος θα ακολουθήσουν την πορεία του Ιουνίου και του Ιουλίου σε ό,τι αφορά τα μέτρα στήριξης, αλλά με υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης, καθώς θα έχουν γίνει οι πρώτοι εμβολιασμοί.

Η 5η επιστρεπτέα

Ποσό ύψους 1,4-1,5 δισ. θα διαθέσει η κυβέρνηση για τον 5ο κύκλο της επιστρεπτέας προκαταβολής που θα ξεκινήσει στα μέσα Ιανουαρίου. Στον νέο κύκλο θα συνυπολογιστεί ο τζίρος του τελευταίου τετραμήνου του 2020 (Σεπτέμβριος, Οκτώβριος, Νοέμβριος, Δεκέμβριος), ενώ το 50% του ποσού δεν θα επιστραφεί στο κράτος. Δηλαδή, περίπου 750 εκατ. θα δοθούν ως επιχορήγηση στις επιχειρήσεις που πλεττώνται από την πανδημία και τα υπόλοιπα θα επιστραφούν σε 40 δόσεις από το 2022 και μετά.

Όπως αναφέρουν στέλεχη του υπουργείου Οικονομικών, αν και ακόμα δεν έχουν ληφθεί οι τελικές αποφάσεις, δικαίωμα συμμετοχής θα έχουν όσοι παρουσιάζουν πτώση του τζίρου κατά 20%. Ωστόσο, το κριτήριο της πτώσης του τζίρου αφορά μόνο τις επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει με κρατική εντολή.

Σημειώνεται ότι για όσους υποβάλλουν αίτηση στον 5ο κύκλο και είχαν ήδη λάβει την επιστρεπτέα προκαταβολή του 4ου κύκλου, το ποσό θα αφαιρεθεί από το νέο δάνειο.

Όπως προαναφέρθηκε, το 50% της χρηματοδοτικής ενίσχυσης προς τις επιχειρήσεις θα είναι μη επιστρεπτέο, υπό την προϋπόθεση να διατηρήσουν το ίδιο επίπεδο απασχόλησης μέχρι τον Ιούνιο του 2021, ώστε να επιτευχθεί ο διττός στόχος της στήριξης τόσο των επιχειρήσεων όσο και των εργαζομένων. Σημειώνεται ότι στον τέταρτο κύκλο δόθηκαν δάνεια ύψους 2,2 δισ., εκ των οποίων το 1,1 δισ. δεν θα επιστραφεί.

Μπλόκο σε όσους δεν δικαιούνται στήριξη

Εκτεταμένους ελέγχους, αρχής γενομένης από την επόμενη φάση της επιστρεπτέας προκαταβολής, προκειμένου να εντοπιστεί περιπτώσεις καταστρατήγησης των μέτρων στήριξης, προετοιμάζει το οικονομικό επιτελείο. Σύμφωνα με αρμόδια κυβερνητική πηγή, στην υπουργική απόφαση που θα καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης των επιχειρήσεων οι οποίες θα εμφανίσουν μεγάλη μείωση εσόδων στο διάστημα από τον Σεπτέμβριο έως και τον Δεκέμβριο του 2020, θα προβλέπεται ότι:

1. Θα διενεργηθούν ηλεκτρονικές διασταυρώσεις προκειμένου να εντοπιστούν μεγάλες διαφορές ανάμεσα στο περιεχόμενο των δηλώσεων ΦΠΑ που θα υποβάλλουν οι επιχειρήσεις (σ.σ. το κλείσιμο του 2020 θα αποτυπωθεί στις δηλώσεις ΦΠΑ που θα γίνουν μέχρι το τέλος Ιανουαρίου) αλλά και των στοιχείων που δηλώθηκαν στην εφαρμογή «τα έσοδά μου» (σ.σ. είναι η βάση δεδομένων βάσει της οποίας υπολογίστηκε το ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής που εισέπραξε η κάθε επιχείρηση).

2. Θα παραπεμφθούν σε έκτακτο φορολογικό έλεγχο όσες επιχειρήσεις εμφάνισαν «πιστωτικά τιμολόγια», ειδικά μετά τον Σεπτέμβριο. Η μέθοδος των «πιστωτικών τιμολογίων» έχει υιοθετηθεί κατά κόρον το τελευταίο διάστημα, καθώς πολλοί επαγγελματίες επέλεξαν και με αυτό τον τρόπο να εμφανίσουν τη μέγιστη δυνατή μείωση εσόδων στο διάστημα Σεπτέμβριου-Οκτωβρίου (συγκριτικά με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα), προκειμένου να λάβουν τόσο το μεγαλύτερο δυνατό ποσό δανεισμού όσο και τη μεγαλύτερη δυνατή επιδότηση. Στην πράξη αποδεικνύεται ότι πολλοί έχουν εξαντλήσει την... εφευρετικότητα τους προκειμένου να λάβουν το μέγιστο των χρημάτων. Αναβλήθηκαν τιμολογήσεις υπερσιών (σ.σ. δηλαδή δεν εκδόθηκαν τα σχετικά παραστατικά) προκειμένου να... μεταφερθεί τζίρος στον επόμενο μήνα. Ήγιναν συναλλαγές χωρίς παραστατικά και σε ορισμένες ακραίες περιπτώσεις εκδόθηκαν ακόμη και πιστω-

τικά τιμολόγια εσόδων (σ.σ. δίδεν από πιστοφρές προϊόντων κ.λπ.). Σε μια ακραία περίπτωση, εμφανίστηκε καταστρατήγησης προκαταβολής με... αρνητικό τζίρο στο διάστημα Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου, ο οποίος τελικώς δεν πήρε χρήματα λόγω των υποψιών που κίνησε στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

Οι πολλές υποψίες που γεννήθηκαν κατά την υποβολή των αιτήσεων στο πλαίσιο της 4ης επιστρεπτέας προκαταβολής ήταν και ένας από τους λόγους για τους οποίους επιλέχθηκε η 5η επιστρεπτέα προκαταβολή να αφορά τελικώς μόνο τις επιχειρήσεις που έχουν μεγάλη μείωση εσόδων στο διάστημα Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου. Με αυτό τον τρόπο θα «φιλοκάρουν» όσοι επιπλέον μετέθεσαν τιμολόγια για τον επόμενο μήνα προκειμένου να αυξήσουν την επιδότηση. Το να μετατεθεί τζίρος για το επόμενο φορολογικό έτος, δεν είναι εύκολο, ενώ συνιστά μια μεγάλη φορολογική παράβαση η οποία μπορεί εύκολα να εντοπιστεί μέσω των συγκεντρωτικών καταστάσεων πελατών-προμηθευτών αλλά και των οριστικών δηλώσεων ΦΠΑ.

Χιλιάδες καταστρατηγήσεις του μέτρου έχουν ήδη εντοπιστεί και όσον αφορά το υποχρεωτικό «κούρεμα» των ενοικίων. Εργαζόμενοι έρχονται σε συνεννόηση με τους εργοδότες τους για να μπουκ σε αναστολή έστω και για ένα 24ωρο προκειμένου να καταστούν δικαιούχοι του υποχρεωτικού «κούρεματος» ενοικίου. Άλλοι, ενοικιαστές επέβαλαν «κούρεμα» ενοικίου στους ιδιοκτήτες, χωρίς ωστόσο να είναι πλεττόμενοι. Ετσι, οι ιδιοκτήτες βρέθηκαν στη δυσάρεστη θέση και να έχουν χάσει την έκπτωση φόρου που δικαιούνται και να έχουν υποστεί το «κούρεμα» του ενοικίου. Υπήρχαν βέβαια και οι προσπάθειες καταστρατήγησης και από την πλευρά των ιδιοκτητών. Εντοπιστήκαν περιπτώσεις ιδιοκτητών που δήλωσαν ότι έχουν υποστεί μείωση ενοικίου από ενοικιαστές που τύχαινε να είναι συγγενικά τους πρόσωπα με τα οποία δεν υπήρχε καν μισθωτήριο συμβόλαιο στην ΑΑΔΕ.

«SOS» εκπέμπει ο αθλητισμός

Πρόβλημα επιβίωσης για τους επαγγελματίες και για τα σωματεία – Αθλητές εγκαταλείπουν τα σπορ

Των ΣΠ. ΣΠΑΝΕΑ, Α. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Αθλητισμός σημαίνει γυμναστική, υγεία, κοινωνική συναναστροφή, χαρά. Αυτό το παζλ, που συνθέτει την άθληση, έρχεται σε αντίθεση με τις αποστάσεις και την απομόνωση που επιβάλλει ο νέος κορωνοϊός. Χιλιάδες αθλητές και αθλήτριες είδαν από τη μία ημέρα στην άλλη να αλλάζει ο τρόπος ζωής τους. Σε πολλές περιπτώσεις, ο αθλητισμός αποτελούσε και τρόπο επιβίωσης ενώ, σε ό,τι αφορά τις μικρές ηλικίες, στο αθλητικό απουσιολόγιο του μέλλοντος θα φανεί πόσα παιδιά έκαναν υπομονή και πόσα εγκατέλειψαν βρίσκοντας άλλες διεξόδους. Στο ποδόσφαιρο, πάνω από 1.500 ποδοσφαιριστές και οι οικογένειές τους είναι εγκλωβισμένοι εδώ και εννέα μήνες, όταν και σταμάτησαν τα πρωταθλήματα της Σούπερ Λιγκ 2 και της Φούτμπολ Λιγκ.

Και οι δύο κατηγορίες είναι επαγγελματίες, ωστόσο το πράσινο φως για την επανέναρθή τους δεν έχει δοθεί παρά τις συνεχείς εκκλήσεις των αρμοδίων και του ΠΣΑΠ. «Πλέον το πρόβλημα έχει ξεφύγει. Μιλάμε για την επιβίωση ανθρώπων που οι περισσότεροι ζουν με τον βασικό μισθό και έφτασαν σε απόγνωση. Κάποια παιδιά, αντιμετωπίζουν ψυχολογικά θέ-

«Μιλάμε για την επιβίωση ανθρώπων, που οι περισσότεροι ζουν με τον βασικό μισθό. Κάποια παιδιά αντιμετωπίζουν ψυχολογικά θέματα, μη μπορώντας να αντεπεξέλθουν στις οικογενειακές τους ανάγκες», αναφέρει στην «Κ» ο πρόεδρος της Μικρής Λίγκας, Λεωνίδας Λεουτσάκος, βλέποντας το «λουκέτο» στο ποδόσφαιρο.

Παράγοντες του αθλητισμού μιλούν στην «Κ» για τα πρωτοφανή προβλήματα – Χάνεται έδαφος και για τους Ολυμπιακούς.

ματα, μην μπορώντας να αντεπεξέλθουν στις οικογενειακές τους ανάγκες», αναφέρει στην «Κ» ο πρόεδρος της Μικρής Λίγκας, Λεωνίδας Λεουτσάκος και συμπληρώνει: «Διακυβεύονται καριέρες επαγγελματιών ποδοσφαιριστών. Είναι άδικο να μην ξεκινάμε ενώ έχουμε δώσει εγγυήσεις σε κυβερνήσεις και λοιμωξιολόγους πως θα τηρήσουμε τα ίδια αυστηρά υγειονομικά πρωτόκολλα που τηρούν στη Σούπερ Λιγκ 1».

Τα προβλήματα στις δύο μικρότερες κατηγορίες προϋπήρχαν της πανδημίας. Πολλές ΠΑΕ κρεμμένες, έλλειψη εσόδων από τηλεοπτικά δικαιώματα, χορηγία και σποικίχη. «Λίγες μέρες ακόμη αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση, οι περισσότερες ομάδες πάνε για διάλυση. Δεν θα μπορέσουμε να ξεκινήσουμε καν. Οι ιδιοκτήτες δεν μπορούν να βάζουν

άλλα χρήματα από την τσέπη τους. Βρισκόμαστε σε συζήτηση με την ΕΡΤ, τώρα και αυτή η συμφωνία είναι στον αέρα», τονίζει ο κ. Λεουτσάκος, ο οποίος κατέθεσε αίτημα στην ΕΠΟ για έκτακτη οικονομική ενίσχυση από τις FIFA και UEFA.

Στο βόλεϊ οι αθλητές και οι αθλήτριες σε όλες τις κατηγορίες αγγίζουν τις 29.000. Στο χάντμπολ φτάνουν τις 12.000. «Η πανδημία έχει κάνει ανυπολόγιστη ζημιά. Τίθεται θέμα επιβίωσης. Το δικό μας άθλημα διεξάγεται και σε κλειστό χώρο και έχει επαφή. Ο κάθε γονιός θα σκεφτεί εάν θα φέρει το παιδί του. Το 80% των σωματείων που ζει από τις ακαδημίες δεν θα επιβιώσει», μας λέει ο γενικός γραμματέας της ομοσπονδίας χάντμπολ, Κώστας Σταματιάδης. Ανάλογη είναι η κατάσταση και στο

πόλο αλλά και στα υπόλοιπα αθλήματα του υγρού στίβου, καθώς έχει μπει «λουκέτο» στα κολυμβητήρια. «Αυτή η αναστολή μας κάνει διπλή ζημιά. Όσοι αθλητές δεν προπονούνται, θα κάνουν διπλάσιο χρόνο για να επανέλθουν.

Πολλά νέα παιδιά θα εγκαταλείψουν και θα επικεντρωθούν στο σχολείο τους, κάτι που θα φανεί τα επόμενα χρόνια. Θα υπάρξει πρόβλημα ιδιαίτερα στους νέους που βρίσκονται στην ηλικία των 16-17 ετών, όταν και διαμορφώνεται το σώμα τους, καθώς θα χάσουν μία ιδιαίτερα παραγωγική περίοδο. Ετσι δεν θα υπάρχει μία συνέχεια σε παίκτες. Αυτό θα φανεί στο μέλλον», δήλωσε στην «Κ» ο Θεόδωρος Βλάχος, προπονητής της εθνικής ομάδας πόλο των ανδρών και του Ολυμπιακού.

Στα ατομικά αθλήματα, ο αριθμός των α-

θλητών που έχει μπει στον... πάγο ανέρχεται σε δεκάδες χιλιάδες. Πολλά παιδιά απογοητεύθηκαν και σταμάτησαν, ενώ η αγωνιστική απραξία έχει δημιουργήσει προβλήματα και στους αθλητές της πρώτης γραμμής. «Σε μία ολυμπιακή χρονιά κατά την οποία τα πληρώματα βρίσκονται σε άριστη αγωνιστική κατάσταση, η πανδημία ανέβαλε ή μείωσε τους αγώνες, κάτι που ενδέχεται να μας στοιχίσει στην προσεχή ολυμπιακή διοργάνωση. Από την άλλη πλευρά, η αναστολή της διάδοσης του αθλήματος, ελλοχεύει τον κίνδυνο της μη συμμετοχής των νέων παιδιών στις ακαδημίες, κάτι που μακροχρόνια θα στοιχίσει στον ελληνικό αθλητισμό», μας είπε ο Γιάννης Παπαδημητρίου, πρόεδρος του Ιστοπλοϊκού Ομίλου Πειραιώς.

Οι κορυφαιοί εξαγωγείς ποδοσφαιριστών στον κόσμο

Την εποχή κατά την οποία η COVID-19 έχει παίξει τον ρόλο της στον περιορισμό των μετακινήσεων ανά τον κόσμο, οι διάλογοι εξαγωγής ποδοσφαιριστών παραμένουν ανοικτοί. Οι παραδοσιακές αγορές της Λατινικής Αμερικής (Βραζιλία, Αργεντινή) εξακολουθούν να τροφοδοτούν τα μεγάλα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα, ωστόσο έχουν αυξηθεί και οι ενδοευρωπαϊκές μετακινήσεις, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά συγκεκριμένες χώρες και εθνικότητες παικτών όπως η Γαλλία.

Σύμφωνα με το Ποδοσφαιρικό Παρατηρητήριο CIES, που παρουσιάζει τις δέκα εθνικότητες που εκπροσωπούνται σε 126 επαγγελματικά πρωταθλήματα παγκοσμίως, οι Βραζιλιάνοι αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο σώμα, καθώς κατέχουν τα πρωτεία σε 23 εξ αυτών και ακολουθούν οι Αργεντινοί σε 15 και οι Γάλλοι σε 13.

Η πιο συχνή διαδρομή μεταναστεύσεως συνδέει τη Βραζιλία με την Πορτογαλία. 141 Βραζιλιάνοι παίζουν στην πρώτη κατηγορία της Πορτογαλίας και 106 στη δεύτερη, με την κοινή γλώσσα να παίζει τον σημαντικότερο ρόλο.

Ανάλογα στοιχεία συνδέουν και τα άλλα γειτονικά πρωταθλήματα, με το μεγαλύτερο κράτος να παρέχει εργατικό δυναμικό στο μικρότερο. Η Αγγλία 100 παίκτες στην Ουαλία, η Γαλλία 93 στο Λουξεμβούργο και επίσης η Αγγλία 90 στην Πρέμιερ Σιπ της Σκωτίας.

Η Γαλλία έχει εξελιχθεί στην πλέον εξαγωγίμη χώρα ποδοσφαιριστών στην Ευρώπη. Οι ποδοσφαιριστές που μεγάλωσαν εκεί και πήραν την υποκοίτη, τροφοδοτούν τα άλλα τέσσερα μεγαλύτερα πρωταθλήματα της Γηραιάς Ηπείρου

και αυτό όχι τυχαία. Η κατάκτηση του Μουντιάλ 2018 σε συνδυασμό με την ανάδειξη των ακαδημιών τους και την παρουσία εκεί νεαρών που διαθέτουν ευρωπαϊκή παιδεία και αφρικανικά φυσικά χαρακτηριστικά, είναι δεδομένα που δεν περνούν απαρατήρητα. Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία τους στην Πρέμιερ Λιγκ με 47 ποδοσφαιριστές, ενώ στην Μποντιόλιγκα υπάρχει παρουσία 36 Γάλλων. Κατά πόδας

141 Βραζιλιάνοι παίζουν στην πρώτη κατηγορία της Πορτογαλίας και 106 στη δεύτερη, με την κοινή γλώσσα να παίζει τον σημαντικότερο ρόλο.

ακολουθεί το Καμπιονάτο (35) και η Πριμέρα Ντιβιζιόν (30). Οι Γάλλοι αντιπροσωπεύουν το πλέον εξαγωγίμη προϊόν σε άλλα οκτώ πρωταθλήματα παγκοσμίως, όπως Βέλγιο (1η και 2η κατηγορία), Βουλγαρία, Τουρκία, Ελβετία κ.ά.

Στη χώρα μας, οι παίκτες με λάτιν καταβολές κατέχουν τις τέσσερις πρώτες θέσεις στη σχετική λίστα. Η Αργεντινή βρίσκεται στην κορυφή με 34 ποδοσφαιριστές και ακολουθούν Ισπανία (27), Πορτογαλία (20) και Βραζιλία (15). Η Γαλλία εκπροσωπείται με 12 ποδοσφαιριστές και είναι στην 5η θέση.

Την πρώτη δεκάδα συμπληρώνουν οι Σερβία (11), Κροατία (9), Ολλανδία (6), Αυστρία (6), Βέλγιο (5).

ΑΚΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Πως το σύστημα Φωτοεπισήμανσης θα μειώσει τις ανθρώπινες ζωές που χάνονται στους δρόμους

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΟΥΣΟΥ, Υπουργός Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων

Κάθε φορά που χάνεται μια ανθρώπινη ζωή στους κυριακούς δρόμους, αναλογιζόμαστε πόσο άδικος ήταν αυτός ο θάνατος και πόσα «γιατί» άφησε στα αγαπημένα του πρόσωπα. Είναι η αξία της ανθρώπινης ζωής ανεκτίμητη, ανυπολόγιστη και απροσμέτρητη;

Το Συμβούλιο Οδικής Ασφάλειας ενέκρινε τον περασμένο Σεπτέμβριο το στρατηγικό σχέδιο οδικής ασφάλειας και υιοθετώντας τον ευρωπαϊκό στόχο σύμφωνα με τον οποίο προβλέπεται μείωση των νεκρών από οδικές συγκρούσεις κατά 50% και μείωση κατά 50% των σοβαρών τραυματισμών μέσα στη δεκαετία 2021-2030.

Το σχέδιο περιλαμβάνει 28 επιμέρους πολιτικές και 158 στοχευμένες δράσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και το σύστημα φωτοεπισήμανσης το οποίο θα συνεισφέρει σημαντικά στη μείωση των οδικών συγκρούσεων στα σημεία τα οποία θα λειτουργούν οι 110 κάμερες σε Παγκύπρια βάση. Με την εγκατάσταση του συστήματος φωτοεπισήμανσης θα βελτιώσουμε το επίπεδο οδικής ασφάλειας ιδιαίτερα στα αστικά κέντρα όπου παρατηρείται η πλειοψηφία των θανατηφόρων οδικών συγκρούσεων.

Το σύστημα, πέραν από την καταγραφή της υπέρβασης στο όριο ταχύτητας θα επεξεργάζεται και θα καταγράφει επιπρόσθετες παραβάσεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, μεταξύ των οποίων, τη μη χρήση της ζώνης ασφαλείας, τη μη χρήση κράνους από μοτοσικλετιστές, τη χρήση κινητού τηλεφώνου, τη μη συμμόρφωση με το φωτεινό σηματοδότη όταν το χρώμα είναι κόκκινο και την παράβαση της γραμμής αναμονής στα φώτα τροχαίας. Έχει αποδειχθεί μετά από έρευνες,

μελέτες και επίσημα στατιστικά τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό ότι στα σημεία όπου είναι τοποθετημένες οι κάμερες τροχαίας, μειώνονται σημαντικά τα τροχαία δυστυχήματα που αφενός σώζονται ανθρώπινες ζωές και αφετέρου δημιουργούνται σημαντικά κοινωνικοοικονομικά οφέλη.

Χαρακτηριστικά, στο Ηνωμένο Βασίλειο έχει παρατηρηθεί ότι σε απόσταση 500 μέτρων από τα σημεία εγκατάστασης των συστημάτων φωτοεπισήμανσης, έχουν μειωθεί οι οδικές συγκρούσεις σε ποσοστό που κυμαίνεται μεταξύ 58% και 68%. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την ίδια μελέτη, έχει παρατηρηθεί ότι για κάθε 1000 κάμερες φωτοεπισήμανσης που εγκαθίστανται στο Ηνωμένο Βασίλειο, μειώνονται κατά 190 οι θανατηφόρες συγκρούσεις, κατά 1.130 οι οδικές συγκρούσεις και κατά 330 οι σοβαροί τραυματισμοί. Στην Ιρλανδία με πληθυσμό 4,5 εκατομμύρια, με 53 συσκευές τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του συστήματος διασώθηκαν σε επίσημη βάση 24 ανθρώπινες ζωές. Μάλιστα, συγκεκριμένη μελέτη συμπεραίνει ότι τα οφέλη υπερτερούν του

κόστους σε κλίμακα 5:1 με ένα οικονομικό όφελος προς την οικονομία 70εκ. Στην Κύπρο, στα μόλις 12 σημεία στα οποία τοποθετήθηκαν οι συσκευές του συστήματος φωτοεπισήμανσης που λειτουργήσε κατά το 2006-2007 επιτεύχθηκε μείωση των οδικών συγκρούσεων κατά 53,5%.

Εκτός από τη μείωση των οδικών συγκρούσεων και τα θετικά που θα προκύψουν για τη διάσωση ανθρώπινων

ζωών, η εγκατάσταση του συστήματος φωτοεπισήμανσης, θα έχει και οφέλη προς την οικονομία της χώρας, καθώς είναι δεδομένο ότι κάθε απώλεια ζωής ή τραυματισμός συνεπεία οδικών συγκρούσεων έχει αρνητικές επιπτώσεις προς την οικονομία. Συγκεκριμένα το κόστος των οδικών συγκρούσεων για το 2019 όπου σημειώθηκαν 52 θανατηφόρα δυστυχήματα, 340 σοβαροί τραυματισμοί και 343 ελαφριοί τραυματισμοί, ανήλθε στα €210,3εκ ευρώ. Εάν συνυπολογιστεί η πενταετία 2015-2019 το κόστος φθάνει το €1.18εκ.

Ο υπολογισμός αυτός, γίνεται στη βάση δεδομένων τα οποία αναλύονται σε σχετική έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με το εξωτερικό κόστος των μεταφορών στην οποία καταγράφεται ότι για την Κύπρο το οικονομικό κόστος, ανά θανατηφόρο είναι €1,83εκ, ανά σοβαρό τραυματισμό €315,000,

και ανά ελαφρύ τραυματισμό στις €25,000 περίπου.

Συνεπώς εάν πετύχουμε έστω και 20% μείωση θανατηφόρων δυστυχημάτων, σοβαρών και ελαφριών τραυματισμών μέσω του συστήματος αυτού, εκτός από τη διάσωση ανθρώπινων ζωών, το οικονομικό όφελος σε ετήσια βάση προς την οικονομία μέσω του συστήματος αυτού θα ξεπερνά τα €41 εκατομμύρια.

Οι προσδοκίες είναι πολύ ψηλές για την εγκατάσταση του συστήματος και είμαστε αισιόδοξοι για την αποτελεσματικότητά του, το οποίο σε συνδυασμό με άλλες δράσεις του Στρατηγικού Σχεδίου για την οδική ασφάλεια για το 2021-2030, όπως η αύξηση των ποινών, η αύξηση ελέγχων νάρκοτεστ, η βελτίωση του τρόπου και ελέγχου για την απόκτηση άδειας οδήγησης, τη μείωση των ορίων ταχύτητας σε κατοικημένες περιοχές και όλων των άλλων δράσεων και πολιτικών, όχι μόνο θα σωθούν ανθρώπινες ζωές αλλά θα επιφέρουν και σημαντικά κοινωνικοοικονομικά οφέλη.

Όλα τα πιο πάνω παρακολουθούνται μέσω του συμβουλίου οδικής ασφάλειας το οποίο προεδρεύω, με τη συμμετοχή της Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και εκπροσώπων άλλων αρμόδιων υπηρεσιών

Η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Οδική Ασφάλεια 2021-2030 ξεκινά με τους καλύτερους οιωνούς έχοντας ένα σημαντικό εργαλείο, το σύστημα φωτοεπισήμανσης, το οποίο θα συνεισφέρει σημαντικά προς επίτευξη των στόχων μας με κύριο την ασφάλεια και την προστασία της ανθρώπινης ζωής κάτι το οποίο αποτελεί και προσωπικό στοίχημα για εμένα.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Σημαντικές απώλειες κατέγραψε η λίρα Αγγλίας

Επιβεβαιώνοντας τις προσδοκίες της αγοράς, στη συνεδρίαση νομισματικής πολιτικής της στις 10 Δεκεμβρίου, η ΕΚΤ αποφάσισε να αυξήσει το συνολικό ποσό του έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω της πανδημίας (PEPP) κατά 500 δισ. ευρώ, σε 1.850 δισ. ευρώ. Επίσης, παρέτεινε τον χρονικό ορίζοντα του PEPP μέχρι τουλάχιστον το τέλος Μαρτίου 2022 και, σε κάθε περίπτωση, έως ότου το διοικητικό συμβούλιο κρίνει ότι η υγειονομική κρίση έχει λήξει. Η επανεπένδυση των ποσών κεφαλαίου από την εξόφληση τίτλων στο πλαίσιο του PEPP κατά τη λήξη τους θα συνεχιστεί τουλάχιστον έως τα τέλη του 2023, ενώ οι όροι της τρίτης σειράς στοχευμένων πράξεων για μακροπρόθεσμες αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ) θα αναπροσαρμοστούν περαιτέρω ως εξής: (i) Παράταση ευνοϊκότερων όρων κατά 12 μήνες, μέχρι τον Ιούνιο 2022, (ii) διενέργεια τριών πρόσθετων πράξεων μεταξύ Ιουνίου - Δεκεμβρίου 2021 και (iii) αύξηση του ποσού που οι αντι-συμβαλλόμενοι μπορούν να δανειστούν στο πλαίσιο των ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ από 50% σε 55% του υπολοίπου των επλέξιμων δανείων τους. Παράλληλα, το Δ.Σ. αποφάσισε να παρατείνει έως τον Ιούνιο 2022 τη διάρκεια της δέσμης των μέτρων χαλάρωσης όσον αφορά τις εξασφαλίσεις που εγκρίθηκαν στις 7 και 22 Απριλίου 2020, ενώ ανακοινώθηκαν τέσσερις πρόσθετες έκτακτες πράξεις για μακροπρόθεσμες αναχρηματοδότησης λόγω της πανδημίας το 2021 (PELTRO).

Στις αγορές συναλλάγματος, το ευρώ συνέχισε την ανοδική πορεία του μετά τη συνεδρίαση της ΕΚΤ, με την ισοτιμία ευρώ/δολαρίου να διαπραγματεύεται νωρίς την Παρασκευή κοντά στο υψηλό δυόμιση ετών 1,2177 της προηγούμενης Παρασκευής. Στην άνοδο αυτή συνέβαλε και η συμφωνία των ηγετών της Ε.Ε. για τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό 2021-2027 της Ε.Ε. ύψους 1,82 τρις. ευρώ και το Ταμείο Ανάκαμψης, ύψους 750 δισ. ευρώ. Η λίρα Αγγλίας σημείωσε σοβαρή πτώση έναντι των βασικών νομισμάτων, μετά τις εκατέρωθεν δηλώσεις του Βρετανού πρωθυπουργού Μπόρις Τζόνσον και της προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντε Λάιεν ότι η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. χωρίς εμπορική συμφωνία είναι πλέον περισσότερο πιθανή. Σε αυτό το περιβάλλον, η ισοτιμία λίρας/δολαρίου βρέθηκε σε χαμηλό σκεδόν ενός μήνα 1,3183 στις αγορές της Ασίας την Παρασκευή, σημειώνοντας εβδομαδιαίες απώλειες της τάξεως του 1,9%. Παράλληλα, το ράλι στα εμπορεύματα έδωσε ώθηση στα δολάρια Αυστραλίας και Καναδά, τα οποία αυξήθηκαν την Παρασκευή σε υψηλά δύο ετών, περίπου, έναντι του δολαρίου ΗΠΑ. Χαρακτηριστικά, η τιμή του πετρελαίου Brent ανήλθε σε υψηλό εννέα μηνών λίγο πάνω από τα 51 δολάρια/βαρέλι την Πέμπτη, καθώς οι επικείμενοι μαζικοί εμβολιασμοί κατά του κορωνοϊού ενισχύουν τις προσδοκίες για αύξηση της ζήτησης για πετρέλαιο το 2021.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Με σημαντικές απώλειες έκλεισε την Τρίτη το ΧΑΚ

Με απώλειες έκλεισε η χρηματιστηριακή αγορά κατά τη συνεδρία της Τρίτης, καθώς ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ ολοκλήρωσε τη διαπραγμάτευση στις 54,68 μονάδες, παρουσιάζοντας σημαντική πτώση κατά 1,21%.

Πτώση σε ποσοστό 1,25% παρουσίασε και ο Δείκτης FTSE/CySE 20, ο οποίος έκλεισε στις 32,45 μονάδες. Ο ημερήσιος

€1,33 – πτώση 0,75%), της Louis με όγκο €1.864 (τιμή €1,86 – πτώση 5,59%) και της Logicom με όγκο €1.350 (τιμή €1,35 – χωρίς μεταβολή). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, 1 κινήθηκε ανοδικά, 6 καθοδικά και 4 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός συναλλαγών ανήλθε στις 57. Εξάλλου, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε ότι κατά την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς και των Θεοφανείων δεν θα διεξαχθούν χρηματιστηριακές συναλλαγές, ούτε εκκαθάριση/χρηματικός διακανονισμός των συναλλαγών ως ακολούθως: την Πέμπτη 24 Δεκεμβρίου 2020, την Παρασκευή 25 Δεκεμβρίου 2020, την Παρασκευή 1 Ιανουαρίου 2021, καθώς και την Τετάρτη 6 Ιανουαρίου 2021 οι οποίες είναι Δημόσιες αργίες. Το Χρηματιστήριο αναφέρει ότι στις 31/12/2020 οι Αγορές θα κλείσουν 2 (δύο) ώρες νωρίτερα. Συγκεκριμένα, η λήξη της διαπραγμάτευσης των Αγορών (δηλαδή Κύρια Αγορά, Εναλλακτική Αγορά, Αγορά Επιτήρησης, Αγορά Κυβερνητικών Ομολόγων, Αγορά Εταρικών Ομολόγων καθώς και η Νεοαναπτυσσόμενη Εταιρικών Αγορά), στις 31/12/2020 θα γίνει στις 15:20 αντί 17:20.

Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ ολοκλήρωσε τη διαπραγμάτευση στις 54,68 μονάδες.

όγκος συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €33.132. Ο δείκτης της κύριας αγοράς κατέγραψε πτώση σε ποσοστό 1,77%, οι Επενδυτικές σημείωσαν πτώση κατά 2,22% και η Εναλλακτική Αγορά υποχώρησε κατά 0,40%, ενώ τα Ξενοδοχεία παρέμειναν αμετάβλητα. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλασαν οι μετοχές της Τράπεζας Κύπρου με όγκο συναλλαγών αξίας €19.286 (τιμή €0,737 – πτώση 1,21%), της Δήμητρα Επενδυτικής με €2.164 (τιμή €0,39 – πτώση 2,5%), της Atlantic Insurance με όγκο €1.995 (τιμή

Οι διεθνείς επενδυτές και οι οίκοι αξιολόγησης «ψηφίζουν» Ελλάδα

Θα είναι μεταξύ των μεγάλων κερδισμένων στην Ε.Ε. το 2021 – Καταλύτης για ανάπτυξη το Ταμείο Ανάκαμψης

της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Όλο και πιο δυνατά στο ραντάρ των διεθνών επενδυτών μπαίνει η Ελλάδα κάρη στην ισχυρή στήριξη των ευρωπαϊκών θεσμών μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης καθώς και στις κινήσεις των ελληνικών αρχών ως προς την επενδυτική πολιτική και την ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής της χώρας.

Νέα έρευνα της ΕΥ καταδεικνύει ότι η Ελλάδα κατατάσσεται υψηλά στον χάρτη των δυνητικών επενδύσεων στην περιοχή της Ευρώπης, ενώ οι πόροι του Ταμείου θεωρούνται καταλύτης για την ελληνική οικονομία και την προσέλκυση επενδύσεων, με τους οίκους αξιολόγησης να διαμνύουν πως στρώνεται ο δρόμος για την περαιτέρω αναβάθμιση της χώρας, κάτι που θα τη φέρει όλο και πιο κοντά στο κλίμα των χωρών που κατέχουν «επενδυτική βαθμίδα». Πιο αναλυτικά, η ΕΥ διεξήγαγε έρευνα στο περιβάλλον στελεχών μεγάλων επιχειρήσεων με διεθνή παρουσία, με σκοπό να εξεταστεί το πώς διαμορφώνονται οι επενδυτικοί κλίμα και οι προσδοκίες για τη μετά COVID-19 εποχή. Οι επενδυτές εμφανίζονται πιο αισιόδοχοι πλέον, με το 22% να προβλέπει βελτίωση της ελκυστικότητας της Ευρώπης έναντι 8% τον Απρίλιο, και καθοριστικό ρόλο στη μεταστροφή αυτή εκτιμάται ότι διαδραμάτισε η ανακοίνωση του Σχεδίου Ανάκαμψης για την Ευρώπη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ και τα μέτρα στήριξης των εθνικών κυβερνήσεων λειτουργούσαν επίσης θετικά.

Σε αυτό το πλαίσιο, το 2% των ερωτηθέντων επενδυτών κατονόμασε την Ελλάδα μεταξύ των χωρών που πιστεύει ότι θα αποδειχθούν ως οι πλέον ελκυστικές για τις επενδύσεις το 2021, ποσοστό συγκρίσιμο με χώρες που πρωταγωνιστούν στην προσέλκυση των ευρωπαϊκών άμεσων ξένων επενδύσεων, όπως η Σουηδία (3%) και η Ισπανία (4%).

Την ίδια ώρα, 4% ανέφεραν το ελληνικό πρόγραμμα ανάκαμψης ως ένα από τα πιο αξιόπιστα και φιλικά προς τις επενδύσεις στην Ευρώπη, ποσοστό υψηλότερο από εκείνο που συγκέντρωσαν η Ιρλανδία και η Ουγγαρία (3%), και συγκρίσιμο με τα ποσοστά χωρών όπως η Τσεχία (5%), η Πολωνία και η Σουηδία (6%), οι οποίες αποτελούν σταθερούς πόλους έλξης επενδύσεων τα τελευταία χρόνια.

«Σήμα» για βελτίωση

Σαφές «σήμα» για βελτίωση της πιστωτικής αξιολόγησης της Ελλάδας χάρη στο Ταμείο Ανάκαμψης στέλνουν από την πλευρά τους οι οίκοι αξιολόγησης, αρκεί να γίνει αποτελεσματική χρήση των πόρων του μέσω του προγράμματος της ελληνικής κυβέρνησης. Ο οίκος Scope Ratings σημειώνει σε έκθεσή του πως, καθώς η Ελλάδα είναι αντιμετώπιση με πιο αργή οικονομικά ανάκαμψη λόγω και του νέου lockdown, η κυβέρνηση θα πρέπει επιταχύνει τις μεταρρυθμίσεις για να χρησιμοποιήσει αποτελεσματικά τους πόρους του Ταμείου. Αυτό, όπως τονίζει, θα λειτουργήσει θετικά για την αξιολόγηση της χώρας, ενώ προσθέτει πως με τους πόρους του τακτικού κοινωτικού

Οι φιλικές προς τις επιχειρήσεις μεταρρυθμίσεις θα ενισχύσουν τα μακροοικονομικά αποτελέσματα, ειδικά μέσω της αύξησης των επενδύσεων, καθώς και την ικανότητα εξυπηρέτησης του χρέους μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.

Στρώνεται ο δρόμος για περαιτέρω αναβάθμιση της ελληνικής οικονομίας, εκτιμούν διεθνείς οίκοι αξιολόγησης.

προϋπολογισμού και εκείνους του Ταμείου Ανάκαμψης η κυβέρνηση έχει περίπου 50 δισ. ευρώ (27% του ΑΕΠ) να προωθήσει σε έργα τα επόμενα χρόνια. Παράλληλα, η Moody's επισημαίνει πως η συμφωνία για τον μηχανισμό του κράτους δικαίου, μετά την κάμψη των εμποδίων που έθεταν Πολωνία και Ουγγαρία, άνοιξε τον δρόμο για το Ταμείο Ανάκαμψης της Ε.Ε., το οποίο είναι πιστωτικά θετικό για τις χώρες που θα επωφεληθούν από τους πόρους του, με την Ελλάδα να ξεχωρίζει.

Ο οίκος «δείχνει» ουσιαστικά πως η σωστή χρήση των πόρων από τη χώρα μας και η αναπτυξιακή δυναμική που θα δοθεί μέσω της αύξησης των επενδύσεων θα φέρουν την αναβάθμιση της αξιολόγησής της. Σε σχέση με το ΑΕΠ, οι «νικητές» των επενδύσεων του Ταμείου, κατά τον οίκο, θα είναι η Βουλγαρία (22% του ΑΕΠ), η Κροατία (17%), η Ρουμανία (12%) και η Ελλάδα (1%).

Μήνυμα για... αναβάθμιση προσεχώς στέλνουν παράλληλα και οι Fitch και S&P μιλώντας στην «Κ». Όπως σημειώνει ο Μικέλ Ναπολιτάνο, επικεφαλής κρατικών αξιολογήσεων Δυτικής Ευρώπης της Fitch, η συμφωνία για το Ταμείο Ανάκαμψης είναι θετική για χώρες όπως η Ελλάδα, οι οποίες και είναι καθαροί δικαιούχοι των κεφαλαίων, ενώ, με δεδομένο ότι στέλνει ένα ισχυρό πολιτικό σήμα ενόψει των χωρών της Ε.Ε., μπορεί να στριμξίσει την αξιολόγηση της χώρας.

Ωστόσο, όπως τονίζει, η αναβάθμιση θα εξαρτηθεί από ορισμένους παράγοντες: πώς θα δαπανηθούν τα κεφάλαια και η αποτελεσματικότητα τους στην προώθηση μιας ευρείας αγοράς με την πάροδο του χρόνου. Ένα σημαντικό ερώτημα, προσθέτει, είναι εάν η Ελλάδα θα είναι σε θέση να διοικηθεί τα κεφάλαια αποτελεσματικά σε αρκετά σύντομο χρονικό διάστημα. Και αν αυτό θα οδηγήσει στη συνέχισή στην αύξηση των επενδύσεων και γενικότερα στην οικονομική ανάπτυξη.

Ο Μάρκο Μρονικ, επικεφαλής αναλυτής του οίκου S&P για την Ελλάδα, σημειώνει επίσης ότι η ελληνική οικονομία θα ωφεληθεί σημαντικά από το Ταμείο Ανάκαμψης. «Εάν χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά, οι πόροι θα μπορούσαν να επιταχύνουν τη διαρθρωτική αλλαγή στην οικονομία και να συμβάλουν

στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης». Όπως προσθέτει, η ελληνική κυβέρνηση προχωράει, παρά την πανδημία, με τις μεταρρυθμίσεις του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ενώ προωθεί και τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Οι επιτυχημένες, φιλικές προς τις επιχειρήσεις μεταρρυθμίσεις θα ενισχύσουν τα μακροοικονομικά αποτελέσματα, ειδικά μέσω της αύξησης των επενδύσεων, καθώς και την ικανότητα εξυπηρέτησης του χρέους μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα. «Τα διαθέσιμα κεφάλαια του Ταμείου θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως καταλύτης για αυτές τις μεταρρυθμίσεις», υπογραμμίζει.

Στις ίδιες γραμμές κινείται και η DBRS, υπογραμμίζοντας τα σημαντικά οφέλη από την «εκρηξη» επενδύσεων. Όπως σημειώνει στην «Κ» η Σπυριδούλα Τζίμα, αναπληρώτρια αντιπρόεδρος του οίκου, εάν η απορρόφηση πόρων είναι αποτελεσματική, η Ελλάδα μπορεί να ωφεληθεί σημαντικά. Θα μπορούσε να προκύψει θετικός αντίκτυπος στην προοπτική ανάπτυξης και στις προοπτικές αξιολόγησης, ειδικά εάν τα κεφάλαια της Ε.Ε. κατευθυνθούν σε επενδύσεις με υψηλά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα, όπως προτείνει το Εθνικό Ταμείο Ανάκαμψης, και συνδυαστούν με διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που αντιμετωπίζουν τις αδυναμίες της Ελλάδας.

Πιστωτικές κάρτες για παιδιά και εφήβους

Το νέο προϊόν που προωθούν οι εταιρείες τεχνολογίας για χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, γνωστές ως fintech, είναι οι πιστωτικές κάρτες για παιδιά και εφήβους. Οι συμβατικές τράπεζες προσφέρουν εδώ και πολλά χρόνια αποταμιευτικούς λογαριασμούς για παιδιά. Σύμφωνα, όμως, με σχετικό ρεπορτάζ του Reuters, οι fintech θεωρούν τώρα ότι έχουν βρει την ευκαιρία να προσφέρουν καλύτερες και πιο έξυπνες εφαρμογές σε παιδιά και εφήβους που, ως γνήσιος, στην εποχή μας έχουν μεγάλη έφεση στην τεχνολογία. Και που, σύμφωνα με τις fintech, δεν είναι έως τώρα την απαιτούμενη εξυπηρέτηση από τις τράπεζες.

Ανάμεσα στις εταιρείες του είδους συγκαταλέγεται η βρετανική ψηφιακή τράπεζα Starling που προσφέρει την πιστωτική Kite μέσω της οποίας μπορούν οι γονείς να μεταβιβάζουν χρήματα στους λογαριασμούς των παιδιών τους, να θέτουν όριο δαπάνης και να λαμβάνουν ενημέρωση για τις αγορές τους. Η εν λόγω κάρτα ανταγωνίζεται ανάλογα προϊόντα των εταιρειών GoHenry και Monzo στη Βρετανία, ενώ στις ΗΠΑ εταιρείες fintech, όπως οι Greenlight, Step και Copper, προσπαθούν να προσελκύσουν την αγορά των εφήβων και των πολύ νεαρών ατόμων. Προσφάτως, έχει μπει σε αυτή την κούρσα του ανταγωνισμού και η JP Morgan Chase & Co που προσφέρει ειδικούς λογαρια-

σμούς για παιδιά σε συνεργασία με την Greenlight. Όλες αυτές οι εταιρείες υποστηρίζουν ότι θέλουν να προσφέρουν στα παιδιά μια αίσθηση οικονομικής ανεξαρτησίας και παράλληλα να τα εκπαιδεύσουν, ενώ στην ίδια στιγμή θα δίνουν στους γονείς τη δυνατότητα τόσο να παρακολουθούν όσο και να εμποδίζουν

δαπάνες με τις οποίες διαφωνούν. Ουσιαστικά ελπίζουν να κεφαλαιοποιήσουν τις ψηφιακές πληροφορίες και την εκρηκτική αύξηση του ηλεκτρονικού εμπορίου και να διασφαλίσουν καινούργιους πελάτες από όταν είναι ακόμη στην εφηβεία. «Είναι ένα παιχνίδι που έχει σχέση με την κερδοφορία αλλά και με τη διασφάλιση πελατών διά βίου», σχολιάζει η Κάβιτα Καμντάρ, επικεφαλής της μονάδας υπηρεσιών για παιδιά στην JP Morgan.

Ο κλάδος είναι πάντως πολλά υποσχόμενος. Η Greenlight, εταίρος της JP Morgan, έχει γνωρίσει εντυπωσιακή ανάπτυξη, με την πελατεία της να αυξάνεται από 50.000 σε 2 εκατ. γονείς και παιδιά μέσα σε ένα

χρόνο. Σύμφωνα με τη Σάρα Κοττάνσκι, υπεύθυνη ερευνών στην 11:FS, συμβουλευτική για εταιρείες fintech, «οι νεοφυείς εταιρείες είναι σε θέση να απομακρύνουν τους τραπεζικούς λογαριασμούς των παιδιών από όσες τράπεζες είναι σε φυσική μορφή». Η ίδια εκτιμά, πάντως, πως οι εταιρείες αυτές πρέπει να προσελκύσουν εξίσου παιδιά και γονείς και να ισορροπήσουν ανάμεσά τους και, όπως τονίζει, «ένας Θεός ξέρει πώς το πετυχαίνει κανείς αυτό». Συνιστά, άλλωστε, στις εταιρείες να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές, ώστε να είναι ασφαλή τα στοιχεία και επίσης να διασφαλίσουν πως παιδιά και γονείς κατανοούν σε τι ακριβώς δίνουν τη συγκατάθεσή τους.

Deloitte.

Στην Deloitte παρέχουμε στους πελάτες μας ευρύ φάσμα απόψεων, ικανοτήτων και δημιουργικότητας, που απαιτούνται για την επίτευξη **αποτελεσμάτων με θετικό αντίκτυπο.**

© 2020 Deloitte Limited

Connect for impact.

www.deloitte.com/cy

